

ave maria

GLASILO SESTARA DOMINIKANKI
KONGREGACIJE SVETIH ANĐELA ČUVARA

GOD. XXXI., br. 3 (92) 2013.

S A D R Ž A J

Riječ č. majke.....	3
Iz Uredništva AM	5
Glas Crkve: Papina Apostolska pobudnica.....	6
Blažena Dj. Marija od krunice (www.Bitno.net)	8
Sveti anđeli čuvari ((OP)).....	10
Iz Tajništva Kongregacije (s. Blaženka R.).....	12
IDI – Susret Pape Franje i Učitelja Brune (www.op.org).....	15
Red molitve (www.op.org)	16
Putevima bl. Miroslava Bulešića (s. Ana B.).....	21
90. rođendan s. Ivane Perkov (www.dominikanke.org)	28
Prvih 100 godina s. Dinke (A.A.).....	30
Novi trećoreci u Veloj Luci	39
Novi nosač zvuka (Petar M.)	40
Obrana licencijata Ivana Armande	41
Doživotni zavjeti (s. Ivana Pavla N.)	43
Dominikanska duša (prev. S. Ivana Pavla N.)	44
Jubilarno slavlje red. zavjeta (A.A.)	48
Oproštaj od župnika i kapelana (s. Slavka S.).....	52
Ustoličenje novog župnika i kapelana (s. Slavka S.)	54
Da se bolje upoznamo: s. Rahela Rukavina	55
Velikani OP reda: č. majka Manes Karninčić (Ivan A.).....	58
Sestri Beninji (Dragutin K.)	61
Što ima nova u kat. knjižarama: (sabrala s. Slavka S.)	62
Što kažu naše najmlađe: Nova kandidatica se predstavlja (Romana P.).....	66
Izlet na Pašman (novicijat)	67
Zeleni kutić (s. Maja Karmela S.)	68
Stranice povijesti: Kronološki zapisi p. Randa Paršića (Neven F.)	70
Naši pokojnici: s. Viktorija Brajičić (s. Blaženka R. i dr.)	76
Stipe Rakuljić (s. Ladislava R.)	92
Fra Zvjezdan Linić (s. Slavka S.).....	92
Meditativni kutak: Božićna poruka nama (fra Zvjezdan L.).....	93

GLASILO SESTARA DOMINIKANKI
KONGREGACIJE SVETIH ANĐELA ČUVARA
Uređuje: s. Slavka Sente, Zagreb, Kruse 44/a
Tel. (01) 6129-210; e-mail: slavka.sente@gmail.com ili ssente@inet.hr ili

RIJEČ ČASNE MAJKE

Drage moje sestre,

Došašće je. Svaka je stvorila neki plan u cilju da susretne Onoga koji dolazi na Zemlju. Sve vrvi od odluka, žrtava, molitve i klanjanja. Osjećamo se slabima i neznatnima, nedostojnima susreta koji toliko želimo. Nekako nam se čini da su potrebna velika djela, pokušaji iznad naših sila, herojski čini da bi mu se svidjeli, da bi se udostojao ući u naš život. Gubimo se u samozadanim stvarima, žurimo dostići trenutak susreta, a on je sve dalje.

Do štale nije lako sići. On je baš u njoj dobio prihvatište, tamo je osjetio dobrodošlicu. Susret s tajnom dogodit će se tamo, ili ga neće biti. Promašit ćemo put, izbjegći susret. Do nje vodi put poniznosti i jednostavnosti, put prihvatanja i oprاشtanja, ljubavi i dobrote. Put je strm, a opet nekako poznat. To je onaj isti put kojim je Bog došao među ljude, kojim se spušta do svakog čovjeka. „Što učiniste jednom od ove moje najmanje braće meni učiniste,“ (Mt 25, 45) odjekuje mi u srcu. Tu se mi gubimo, tu zastranjujemo. Tražimo zamjene u djelovanju. Sami tražimo puteve do njega, a on nam ih je već zadao. Moja sestra treba ohrabrenje, treba oproštenje, treba priznanje. Ja nikome ne dam ispred sebe. Od same sebe ne vidim poteškoće ni muke onih oko sebe, ne osjećam njihov umor, ne zapažam posustao korak. Borim se za prvo mjesto za stolom sva-kodnevica, sebi dajem pravo da druge vrednujem i kritiziram, da ih šaljem na začelje stola. Ne želim priznati da oni oko mene rade više, da se žrtvuju bolje, da imaju više ljubavi prema zajednici, da posjeduju životnu mudrost izniklu iz žrtvenosti i da prolaze školu životne ljubavi, dok meni to sve nedostaje.

Nesuglasice u zajednici najčešće dolaze po meni, a ja to rješavam umnažajući očenaše i devetnice. Krist traži djela, traži da ne preskačem ljude, da ne previđam nijemi vapaj u njihovom oku. Odgovorna sam za njih kao i za sebe. Obrisana suza, umanjena patnja, blizina, razumijevanje, to su sredstva koja pomažu otkriti put koji sigurno vodi bliže tajni Boga među ljudima.

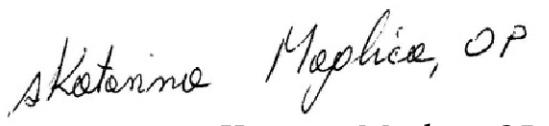

Ove godine naša dominikanska obitelj razmišlja o ljepoti i dubini obiteljskog života, zahvaljuje za svaki ogrank i izdanak na Dominikovu stablu, traži nove puteve propovijedanja Božjeg milosrđa i Božje ljubavi. Ni jedna mladica nije iznikla radi sebe niti isključivo radi svojih članova. Svaka je pozvana u život i poslana da taj život proširi svijetom, da se život slavi posvuda. Pitam se: Što činim da se svaki član obitelji osjeća doma, da se osjeća voljen i prihvaćen, da se osjeća siguran i opušten? „Možeš voljeti!“, kaže mi srce. Tko voli, nalazi put do svakoga srca. Tu će se nastaniti onaj ko-jeg čekamo. Tu ćemo ga susresti i upoznati, tu mu se pokloniti. On nas se ne odriče. Opominje nas što nam je glavno u životu. Uporno nas podsjeća: „Hej, tebi govorim: ... , gdje ti je brat, gdje ti je sestra? (Usp.Gen 4, 9) Gospodin ne prihvaca negativan odgovor. Ljubav zapaža brata, uvažava ga, opravdava ga, raduje mu se, daje mu prvo mjesto.

Samo ljubav umije otkriti prisustvo djeteta Božjeg, Prvorodenca i onih koji su to po milosti. Ljubavlju se ispunimo, u njoj hodimo i sigurno ćemo susresti Božansko dijete u punom sjaju.

Svakoj od vas, drage sestre, draga braćo u svetom Ocu Dominiku, vama dragi prijatelji i svima do kojih dospiju ove riječi, želim čestit Božić i blagoslovljenu nadolazeću godinu,

Vaša u Kristu i svetom ocu Dominiku,

s. Katarina Maglica, OP

IZ UREDNIŠTVA AVE MARIA

„Kažu da svetac rađa sveca. Ako nam je gledati povijest crkvenih blistavih zvijezda, primijetit ćemo da svetac svojim životom nikoga ne ostavlja ravnodušnim. Svetac, Božji čovjek, svojom pojavom provocira. Jer donosi Boga, tj. Božju istinu. Donosi svjetlo. Tama ne voli svjetlost. Tako je i u našim životima. Kad se pojavi netko tko poziva na povratak Bogu, taj postane neomiljen, ali Istina nas jedina može osloboditi i treba je propovijedati uvijek, «bilo zgodno ili nezgodno». (www.bitno.net – (F. J. Sheen)

Ove su nam riječi posebno odzvanjale u proteklom mjesecu, povodom blagdana Svih Svetih. To je izvrstan ispit savjesti za svaku od nas. Sveci nas provociraju, ne ostavljaju nas ravnodušnima.

Ako je tako sa svecima, što tek reći o Bogu Svemogućemu, koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa, postao čovjekom,... prošao zemljom čineći dobro Zovemo ga najutješnjim imenom – Emanuel – Bog s nama. Da, zauvijek se nastanio, udomio se među nama. Na dohvati nam je ruke, na dohvati oku, na dohvati srcu. Njegova prisutnost ispunjava naš život. On želi biti siromašan sa siromašnima, tužan sa zaplakanima, radostan s radosnima. Ne dopušta da očajavamo, da klonemo, unatoč

svemu. Tko osjeti dah Emanuela u svojoj duši, on spontano i sam postaje dah koji daje život drugima, ljubav koja preobražava svijet.

Upravo za to za molimo u ovim predbožićnim danima, to jedni drugima zaželimo, to čestitajmo svima koji su već iskusili otajstvo Božje blizine.

I ovaj broj AM, po nadahnutim ljudima i događajima, podsjeća nas na sve to. Među važnijim člancima ističemo najnoviju apostolsku pobudnicu Svetoga Oca, jubilarno slavlje naših sestara, doživotni i privremeni zavjeti, stoti rođendan prve naše dominikanke, i brojne druge vijesti iz međunarodne i domaće dominikanske obitelji.

Neka je svima radostan Božić i bili uvijek otvoreni izazovima Njegove dobrote u nadolazećoj Novoj, 2014. godini.

Urednica s. Slavka

Sažetak Papine apostolske pobudnice ‘Evangelii Gaudium’

Radost Evanđelja ispunja srce i cijeli život onih koji se susreću s Isusom – tim riječima započinje apostolska pobudnica ‘Evangelii Gaudium’, objavljena 26. studenog, u kojoj papa Franjo razmišlja o navještanju Evanđelja u današnjem svijetu.

Papa u pobudnici ističe nekoliko putova za hod Crkve sljedećih godina. Sveti Otac prije svega namjerava pokrenuti „**novo evangelizacijsko razdoblje**“, obilježeno radošću. Snažan je to poziv svima krštenima da obnovljenim žarom i dinamizmom drugima donose Isusovu ljubav koju osjećaju u svojem životu, kao i radost i ljepotu njegova prijateljstva, i to u stalnom poslanju. Kršćani su pozvani biti „evangelizatori s Duhom“, koji mole i rade; na njihovim usnama ima odjekivati prvi navještaj ili ‘kerygma’: Isus Krist te voli, dao je svoj život kako bi te spasio, i sada je živ, kraj tebe, svakoga dana, da te prosvijetli, ojača, da te osloboди.

Druga je točka **obnova u kreativnosti i odvažnosti**, počevši od nove prvotne svježine Evanđelja. Potrebno je pastoralno i misionarsko obraćenje, koje ne može ostaviti stvari onakvima kakve jesu, te reforma crkvenih struktura kako bi sve postale više misionarske. Sveti Otac misli i na „preobrazbu papinstva“, na putu veće kolegjalnosti i zdrave decentralizacije. Valja pronaći nove putove i kreativne metode, i ne bojati se ponovno razmotriti običaje i pravila Crkve koji nisu izravno povezani s jezgrom Evanđelja, a od kojih su se neki u prošlosti čvrsto ukorijenili. Papa, osim toga, ističe da je potrebno povećati odgovornost laikâ, koje pretjerani klerikalizam drži na rubu odlukâ, te da valja proširiti prostor za veću nazočnost ženâ u Crkvi, i posebno na mjestima na kojima se donose važne odluke.

Treće, potrebna je **otvorena, gostoljubiva i**

milosrdna Crkva. Papa potiče Crkvu da njezina vrata budu uvijek otvorena. Crkva je mjesto milosrđa, a ne osude, jer Bog se u praštanju nikada ne umara. Ni vrata sakramenata ne bi se trebala zatvarati iz bilo kojega razloga. Euharistija nije nagrada za savršene, nego velikodušni lijek i hrana za slabe. Takva uvjerenja imaju i pastoralne posljedice, koje smo pozvani razmatrati mudro i odvažno.

Često se ponašamo kao nadzornici milosti, a ne kao oni koji ju podupiru. Međutim, Crkva nije carina; ona je očev dom u kojemima ima mjesta za svakog čovjeka, zajedno s njegovim teškim životom – stoji u pobudnici. Papa Franjo ponovno ističe da mu je draža Crkva koja je ranjena i prljava zbog toga što je izišla na ulice, nego Crkva koja je zatvorena u spletu obuzetosti i procedurâ. Ako nešto ima pobuditi u nama sveti nemir … to je činjenica da brojna naša braća žive bez Isusova prijateljstva.

Navještaj Evanđelja treba imati pozitivna obilježja: blizinu, poštovanje, sućut, strpljenje za napor na putu dozrijevanja. I svećenici u propovijedima imaju izbjegavati čisto moralističko ili indoktrinirano propovijedanje; a propovijedi imaju biti pozitivne kako ljudi ne bi ostavile „zarobljene negativnošću“, nego im uvijek imaju pružati nadu, rabeći riječi koje pale žar u srcima.

Četvrta je točka, **dijalog i susret** s drugim kršćanima (ekumenizam je, naime, neizostavni put evangelizacije), s drugim religijama (što je uvjet potreban za mir u svijetu), kao i s nevjernicima. Taj dijalog valja voditi u jasnomu i

radosnomu identitetu koji ne potamnjuje evangelizaciju. Pritom Papa posebno primjećuje da u ovo vrijeme veliku važnost zadobiva odnos s muslimanima. Ponizno moli zemlje islamske tradicije da kršćanima jamče vjersku slobodu, vodeći također računa o slobodi koju islamski vjernici uživaju u zapadnim zemljama! Proti-veći se pokušaju da se religije stave u područje privatnosti, Papa ističe da dužno poštovanje prema manjinama agnostika i nevjernika ne smije prigušiti uvjerenja vjernika koji su u većini.

I na kraju, peto poglavlje: **Neka Crkva bude proročki glas**, sposoban odvažno govoriti ... i protiv struje. Sveti Otac tu ponovno ističe opredjeljenje Crkve za siromašne, i traži siromašnu Crkvu za siromašne. Upozorava na sadašnji gospodarski sustav koji je – kako je istaknuo – u temelju nepravedan. Takvo gospodarstvo ubija jer prevladava zakon jačega. Današnja kultura

odbacivanja potaknula je nešto novo: isključeni, naime, nisu izrabljeni, nego su otpad, 'višak'.

Molim Gospodina da nam podari više političara koji uistinu imaju na srcu društvo, narod, život siromašnih! – ističe Sveti Otac u pobudniči. Kršćanske zajednice koje zaboravljuju siromašne osuđene su na rasulo. Među tim slabima za koje se Crkva želi brinuti nalaze se i djeca koja se imaju roditi, a koja su najnezaštićenija i najnevinijsa od svih... Težnja da se problemi riješe uklanjanjem ljudskoga života, nije znak napretka – ističe Sveti Otac te napominje da obitelj prolazi kroz duboku kulturnu krizu koja podupire način života koji izobličava obiteljske veze. Osim toga, Papa upozorava i na nove progone kršćana.

Pobudnica završava molitvom Mariji, 'Majci evangelizacije'. Gledajući Majku Božju, povjerujmo ponovno u revolucionarnu snagu nježnosti i ljubavi.

(www.Bitno.net, Radio Vatikan)

VATIKAN: Svečana proslava završetka Godine vjere

»Krist je u središtu, Krist je središte«

Izlaganjem relikvija apostola Petra na Trgu sv. Petra i svečanim bogoslužjem papa Franjo zaključio je u nedjelju 24. studenoga, na svetkovinu Krista Kralja, Godinu vjere. No, osim svečane mise, tri su ključna događaja kroz tjeđan-

bila posvećena tom velikom slavlju, na čijem se svečanom završetku okupilo 60 tisuća hodočasnika iz Italije i cijelog svijeta, nakon što je 11. listopada 2012. tadašnji papa Benedikt XVI. najavio Godinu vjere za oživljavanje kršćanske vjere, ali i kako bi se svečano proslavila 50. obljetnica Drugoga vatikanskog koncila, jednog od najvažnijih događaja u povijesti Crkve 20. stoljeća, koji je otvoren 11. listopada 1962. Prije početka mise prikupljali su se i milodari koji su namijenjeni stanovništvu Filipina koje je nedavno pogodjeno strašnim tajfunom.

Posebnu je pozornost na svetkovinu Krista Kralja u Vatikanu pobudio mali relikvijar u kojemu su prvi put javno pokazane relikvije prvega pape, sv. Petra apostola.

Blažena Djevica Marija od Krunice

Blagdan Kraljice svete krunice uveden u Crkvu u zahvalu za veliku pobjedu kršćanske flote nad turskom u glasovitoj bitki kod Lepanta 7. listopada 1571. Pobjeda se pripisuje molitvi krunice na koju je pozvao cijelo kršćanstvo tadašnji papa sv. Pio V., dominikanac.

Blagdan ima povjesnu pozadinu. U 16. stoljeću Europa se našla pred velikom opasnošću od turske vojske koja je osvajala nove krajeve i prijetila cijeloj Europi. U nizu različitih poticaja na otpor papa Pio V. pozvao je godine 1569. kršćanski svijet i na molitvu svete krunice. Dana 7. listopada 1571. došlo je do odlučne pomorske bitke kod Lepanta (u Korintskom zaljevu, u Grčkoj) u kojoj je ujedinjena španjolska, venecijska i papinska flota, pod zapovjedništvom Don Juana d'Austria, pobijedila tursku silu. Na uspomenu velike pobjede papa dan 7. listopada proglašava blagdanom "Gospe od Pobjede". Godine 1573. spomendan mijenja ime u "Blagdan svete Krunice", odnosno "blagdan Kraljice od Krunice". U krajevima gdje se krunica zove ružarij i blagdan nosi ime "Gospe od Svetog Ružarija" ili slično.

Povijest krunice

Početkom 12. stoljeća na Zapadu širila se praksa recitiranja molitve "Zdravo Marijo". Od te molitve bio je poznat i recitiran samo njezin prvi dio andeoski pozdrav i Elizabetin blagoslov. Tek pred kraj 15. stoljeća, kada se raširio običaj moljenja "Sveta Marijo", bilo je pridodano izgovaranje imena Isus, i završni Amen.

Njemački kartuzijanac Henrik Kalkar (1328. - 1408.) podijelio je 150 Zdravo Marija na 15 desetki između kojih je umetnuo molitvu Oče naš. Nekako u isto vrijeme nastaje legenda o nastanku krunice od strane svetog Dominika, utemeljitelja Reda dominikanaca, koju je osobito širio njegov subrat Alan de la Roche.

Prvi dokument koji potvrđuje postojanje ili pokušaj da se ujedini molitva ponavljanja Zdravo Marija s meditacijama otajstava uzetih iz Biblije dolazi iz 15. stoljeća. Između godine 1410. i 1439., kartuzijanac iz Kôlna, Dominik Pruski, predlaže jednu novu formu prema kojoj je moljenje Zdravo Marija svedeno na 50 puta, ali je svakoj molitvi Zdravo Marijo pridodano određeni odlomak Evanđelja. Ti odlomci bili su raspodijeljeni tako, da ih je 14 razmatralo Isusov život prije početka javnog djelovanja; 6 njegovo javno djelovanje; 24 njegovu muku i smrt; te ostalih 6 Isusovo uskrsnuće, slavi i krunjenje Marijino. Ovakav način razmatranja otajstava spasenja dovest će i do podjele na tri velika otajstva: radosno, žalosno i slavno. Osobito u 15. stoljeću ova će vrsta molitve doživjeti svoj veliki procvat.

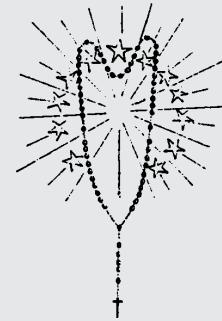

Nakon što se ova pobožnost jako raširila među vjernicima osjetila se potreba da se još oblikuje u smislu pojednostavljanja. Godine 1521. dominikanac Alberto da Castello sveo je ova otajstva na svega 15, na način da ih je formulisao tako da bi se oni razmatrali u obliku kratkog teksta ili bi se jednostavno ponavljali kratki

zazivi iza svakog moljenja prvog dijela Zdravo Marijo. Mnoga marijanska bratstva širom tadašnje Europe rado su prihvatala ovu pobožnost. U povodu dvadeset i pete obljetnice svojeg pontifikata 2002. g. papa Ivan Pavao II. uveo je četvrto otajstvo pod nazivom otajstvo svjetla.

Obećanja koja je Blažena Djevica Marija dala sv. Dominiku i Bl. Alanu

1. Svima koji budu odano molili krunicu, obećajem svoju posebnu zaštitu i obilje milosti.
2. Oni koji budu ustrajali u molitvu krunice, primit će neku osobitu milost.
3. Krunica će biti moćno oružje protiv pakla, uništiti će grijeha i izgnati herezu.
4. Krunica će pomoći rast kreposti i dobrih djela, donijeti obilje Božjih darova za dušu, preokrenut će ljubav prema svijetu u ljubav prema Bogu, uzdići srca da žele božanska i vječna dobra. Na taj način će se te duše posvetiti.
5. Koji mi se povjere preko krunice, neće biti izgubljeni.
6. Koji budu pobožno molili moju krunicu, razmišljajući o otajstvima spasenja neće biti satrveni nedaćama niti će umrijeti lošom smrću. Grešnici će se obratiti, pravedno će rasti u milosti i postati vrijedni vječnoga života.
7. Oni koji su iskreno odani molitvi moje krunice neće umrijeti bez utjehe Crkve ili bez milosti.
8. Oni koji budu molili krunicu, naći će za života i na smrti svjetlost Božju, puninu njegove milosti i bit će ubrojeni među blažene.
9. Brzo ću oslobođiti iz čistilišta duše odane molitvi krunice.
10. Prava djeca moje krunice uživat će veliku slavu na nebesima.
11. Ono što preko krunice tražite, dobit ćete.
12. Koji šire moju krunicu, dobit će preko mene pomoći u svim svojim potrebama.
13. Postigla sam od svog Sina da će svi prijatelji krunice imati svece nebeske za svoju braću u životu i smrti.
14. Koji vjerno mole krunicu, moja su draga djeca, braća i sestre Isusa Krista.
15. Odanost mojoj krunici posebni je znak predodređenja.

Bitno.net

SVETI ANĐELI ČUVARI

– naši moćni zaštitnici –

Spomen svetih andeja cuvara, 2. listopada, za našu je Kongregaciju veliki dan jer su oni naši zaštitnici. O. Andeo Marija Miškov, koji je i sam u imenu imao spomen na andele, očito je želio moćne zagovornike za zajednicu sestara dominikanki koju je obnovio i podigao u život 1905. godine u Korčuli. Tko su andeli? Možda pre malo na njih mislimo i računamo s njihovom moćnom zaštitom.

"Andeli su čisti duhovi, moćni nebeski knezovi koji stoje pred Bogom, gledajući njegovu otkrivenu prisutnost. Oni su plamteće buktinje ljubavi, do prelijevanja napunjene preobiljem sreće. Andeli su savršene slike Božje, zrcala njegovih božanskih savršenosti, koja odražavaju njegovu ljubav, njegovu ljepotu, njegovu svetost, njegovu moć, sva njegova božanska obilježja i savršenosti, ali svaki andeo na svoj poseban način. Ne postoje dva slična ili jednaka andela. Božja su savršenstva beskonačna, a bezbrojni milijuni andela odražavaju ta savršenstva na božanski začudan način."

Andeli su neizrecivo ljupki, na njima nema ni sjenke nesavršenstva, nikakvih nedostataka. Ništa na ovome svijetu ne može nam dati ni najbljeđu sliku njihove blistave slave. Ni jedan slikar, ni jedan pjesnik, ni jedan umjetnik nikada nije napravio ništa slično njima. Oni su žive replike Božje ljepote.

Fra Angelikove slike andela toliko nadilaze slike bilo kojega drugog umjetnika da Michelangelo, vidjevši ih, uskliknuo: "Mora da je Angeliko video ove andele na nebu, inače ih ne bi mogao naslikati ovako kako ih je naslikao." Pa ipak, čak nam ni Fra Angelikove slike ne daju ni najbolju predodžbu pravih andela.

Milijuni i milijuni andela ispunjavaju nebesa služeći Bogu, ali jednako su tako milijuni i milijuni andela i ovdje na zemlji, služeći nama. Oni su među nama, oko nas, u našoj blizini, posvuda." (Paul O'Sullivan, *Sve o andelima*)

O andelima čuvarima i sestrama dominikankama

»Pristupili ste k Sionskoj gori, gradu Boga živoga, nebeskom Jeruzalemu: k bezbrojnim andelima, svečanom zboru i sastanku prvorodenaca koji su upisani na nebesima, k Bogu, sru svega, k dušama pravednika koji su učinjeni savršenima, k Isusu, posredniku Novoga saveza, i škropljeničkoj krvi koja govori bolje od Abelove« (Heb 12,22–24).

Pojam 'andeo' u hrvatskom jeziku dolazi od grčkog termina 'ἄγγελος – ángelos' koji pak odgovara biblijskom pojmu 'mal'ak elohim' i znači poslanik, vjesnik ili glasnik. Andeli u Svetom pismu, posebno u Starom zavjetu, posreduju između Boga i ljudskih bića. Dakle, ime andela označava njihovu funkciju i zadatku

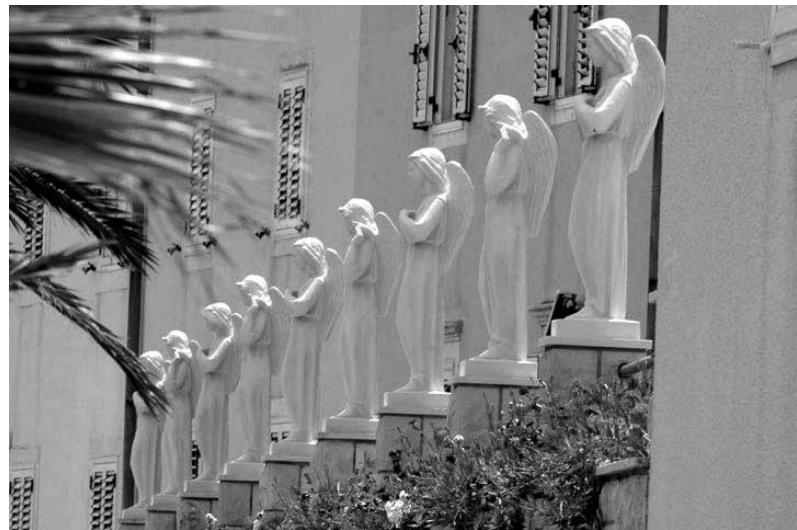
u odnosu na čovječanstvo. Kao i sva bića, andeli su također stvorenja, ali budući da se radi o nadnaravnim, duhovnim bićima ne možemo znati kada su točno stvoreni. No možemo tvrditi kako su andeli kao i ljudska bića obdareni Božjom milošću, razumom i slobodnom voljom. No budući da se radi o čisto duhovnim bićima,

čija narav nije ranjena izvornim grijehom, oni su ‹bliži› Bogu po savršenosti i udjelu u milosti. Iz ovog su razloga anđeli u Svetom pismu često Božji predstavnici na Zemlji, jer na odgovarajući način mogu odraziti Božju slavu i moć čovjeku.

Na osnovu spisa Pseudo-Dionizija Areopagita, teologa iz 5. stoljeća, i navodnog učenika svetog Pavla (Mistična teologija, Nebeska hijerarhija i O Božjim imenima) u kršćanskoj je tradiciji razrađena hijerarhija anđela na nebesima podijeljena u tri sfere od kojih svaka sadržava tri kora ili zbora anđela. Jedan od tih anđeoskih korova su i anđeli čuvari čiji spomen danas slavimo.

Mnoge će kršćanske stranice danas napisati hrpu toga o anđelima, posebno o anđelima čuvarima. ‘Tragom istine’ će se umjesto toga posvetiti jednoj drugoj temi koja se izravno ne tiče anđela čuvara, ali ipak s njima ima veze. Naime, želimo iskoristiti ovu priliku da vas upoznamo sa Kongregacijom Svetih Anđela čuvara – našim hrvatskim sestrama

Prepostavlja se da su dominikanke došle u hrvatske krajeve već u prvoj polovici 13. st. Njihove samostane nalazimo u Ninu, Zadru, Splitu, Dubrovniku, Starom Gradu na Hvaru, u Šibeniku. Iz samostana dominikanki u Zadru

potjeće najstariji hrvatski latinični tekst ‘Red i Zakon od primjenja na dil dobrega činenja se-star naših Reda Svetoga Otca našega Dominika’ iz god. 1345. Dominikanke su živjele i u Kotoru, gdje ih je u zajednicu okupila prva hrvatska blaženica bl. Ozana Kotorska. Većina samostana dominikanki stjecajem povjesnih neprilika bila je ugašena. Do konca 19. st. održale su se samo zajednice u Šibeniku i Splitu, koje nisu imale nekog vidljivijeg utjecaja u toj sredini. U Dalmaciji je tada bilo puno redovničkih zajednica koje su bile brojnije i bavile su se odgojem pretežito ženske mladeži.

Hrvatski dominikanac o. Andeo Marija Miškov, veliki pučki propovjednik i misionar, dugo se godina bavio mišlju kako osposobiti dominikanke za odgoj mladeži u pravom kršćanskom i hrvatskom duhu. O. Miškov je naumio ujediniti sestre iz Splita i Šibenika. Za sjedište nove zajednice izabrao je Korčulu. Prve sestre su počele djelovati u Zakloništu siromaša u Korčuli. No, o. Miškov je sanjao ljepši san: otvoriti zavod za odgoj ženske mladeži i povjeriti ga sestrama. Godina 1905. je godina proglašenja nove Kongregacije Svetih Anđela čuvara. Blagoslovljena je zgrada novicijata, kao i zgrada Zavoda, a sestre su dobine Konstitucije. Nova kongregacija krenula je u život pod geslom koje i danas stoji uklesano u kameno pročelje samostanske zgrade: BOGU, REDU, NARODU.

(www.dominikanci, Tragom istine.hr)

3. kolovoza – U Trogiru je svečano proslavljen blagdan bl. Augustina Kažotića sa svim sudionicima Opće skupštine Reda. Slavlju je nazočila naša časna majka s. Katarina i sestre iz Korčule.

8. kolovoza – Svetkovina sv. oca Dominika svečano je proslavljena u svim našim zajednicama, a u Splitu je završena Opća skupština Reda.

17. kolovoza – U našu zajednicu došla je kandidatka Romana Puškarić, rodom iz Ogulina. Završila je prvu godinu Katehetskog instituta u Zagrebu.

23. kolovoza – S. Maja Karmela Strižak i s. Ivana Pavla Novina položile su doživotne zavjete u Zagrebu, u samostanu bl. Hozane.

24. kolovoza – Održana je redovita sjednica Vrhovnog vijeća u samostanu bl. Hozane u Zagrebu.

29. kolovoza – S. Barbara Bagudić premještena je u Gruž, te se oprostila sa sestrama u Korčuli i krenula u svoju novu misiju.

5. – 7. rujna – Časna majka Katarina posjetila je sestre u Šibeniku i obavila kanonsku vizitaciju.

7. rujna – Održano je redovito hodočašće grada Zagreba u Mariju Bistrigu. Naše sestre su se pridružile hodočasnicima pješacima.

8. do 14. rujna – U Korčuli su održane duhovne vježbe. Voditelj je bio isusovac p. Niko Bilić.

15. rujna – Pročitan je dekret imenovanja novoj učiteljici novicijata, s. Mariji Goreti Milanović.

18. -20. rujna – s. Ana Begić i s. Ivana Pavla sudjelovale na susretu za animatore zvanja, koji je održan u Zagrebu, u samostanu sestara karmeličanki. Tema susreta bila je: Moralna i duhovna dimenzija rasta u vjeri na putu zvanja.

22. do 30. rujna – Časna majka, Katarina, obavila je kanonsku vizitaciju u samostanu bl. Hozane u Zagrebu.

25. rujna – S. Ljubomira Sučić pošla je u sestarsku zajednicu u Šibenik, kamo je premještena iz Korčule.

30. rujna – S. Kristina Maleš imala je operaciju kuka u Lovranu. Operacija je uspješno obavljena.

3. listopada – S. Zlatka Martinović, nakon odlaska u mirovinu, premještena je iz Dubrovnika u Virje.

16. i 17. listopada – Časna majka sudjelovala je na plenarnoj skupštini HKVRPP u Zagrebu, a nakon toga je obavila kanonsku vizitaciju u našoj zajednici u Pregradu.

18. i 19. listopada – Hrvatska karmelska provincija sv. Josipa otvorila je dvogodišnji studij Teologije posvećenog života. Predavanja će se održavati jednom mjesечно, petkom i subotom. Studij je upisalo i 8 naših sestara: s. Josipa Petrović, s. Anamarija Martinović, s. Antonija Matić, s. Jaka Vuco, s. M. Goreti Milanović, s. Marinela Rukavina, s. Suzana Lasić i s. Dolores Munitić.

26. listopada – Održana je redovita sjednica Vrhovnog vijeća u Splitu u samostanu sv. Martina.

27- listopada – U samostanu na Škrapama, u Splitu, članice komisije za promicanje zvanja održale su svoj prvi sastanak.

2. studenoga – Zajednicu je samovoljno napustila kandidatka Željka Bojanović.

8. studenoga – Na Teološkom fakultetu u Zagrebu dipl. teolog, Ivan Armando, s izvrsnim uspjehom obranio je licencijatski rad na temu: Povijest samostana sestara dominikanki Gospe od Ružarija u Šibeniku. Obrani su nazočile i naše sestre.

15. studenoga – Zbor župe Gospe Fatimske iz Splita, koji vodi naša s. Pavla Negovec, izdao je svoj prvi nosač zvuka pod nazivom: Idi, javi mojoj braći.

16. studenoga – S. Dinka Franičević proslavila je 100. rođendan u samostanu na Škrapama u Splitu, u nazočnosti brojnih sestara, svećenika i

prijatelja samostana i župe. Živjela!

26. studenoga – s. Silvestri je u bolnici učinjen jedan operativni zahvat na nozi. Bogu hvala, uspješno se oporavlja.

30. studenoga – Sestre juniorke imale su svoj prvi formacijski susret, kako je određeno najnovijim Aktima. Susret je održan u Splitu u samostanu sv. Martina.

7. prosinca – U Dubrovniku je održan stručni skup za odgajateljice u vjeri u vrtićima. S. Sara Tkalčec sudjelovala je kao biskupijska povjerenica za predškolski odgoj.

8. prosinca – U Zagrebu, u samostanu bl. Hozane, proslavile su 60. obljetnicu zavjeta s. Damjana Siketić, s. Lujza Apan i s. Mihaela Matić, a 50. obljetnicu s. Aurelija Barišić i s. Kalista Stantić. S. Suzana Lasić obnovila je svoje zavjete. Čestitamo!

OBAVIJESTI ZA SLJEDEĆU GODINU

2014. godina, u okviru devet godišnje pripreme za jubilej 800. obljetnice osnutka Reda, ima za temu: „Izlit će duha svoga na svako tijelo, i proricat će vaši sinovi i kćeri, vaši će starci sanjati sne, a vaši mladići gledati viđenja“ (Jl 3, 1): dominikanski laici i propovijedanje.

Duhovne vježbe

U Korčuli:

Od 2. do 7. siječnja – fr. Petar Galić
Od 31. kolovoza do 5. rujna – p. Niko Bilić

U Zagrebu:

Od 27. travnja do 3. svibnja, voditelj o. Damjan Kružičević, benediktinac
Od 29. lipnja do 5. srpnja, voditelj o. Petar Galić OP

Sestre koje slave jubileje zavjeta 2014.

70 godina	s. Klaudija Slavodić
60 godina	s. Hijacinta Bačić
	s. Rafaela Brajičić
50 godina	s. Edita Rogina
	s. Marcela Primorac
	s. Ivica Jolić
	s. Miroslava Jajčević
	s. Pavla Negovec
	s. Tadeja Bošnjak
25 godina	s. Jaka Vuco

Termini Katehetskih škola u 2014.

8., 9. i 10. siječnja 2014.

Katehetska zimska škola

30. i 31. svibnja 2014.

Katehetska proljetna škola

21., 22. i 23. kolovoza 2014.

Katehetska škola za srednjoškolske vjeroučitelje

25., 26. i 27. kolovoza 2014.

Katehetska škola za osnovnoškolske vjeroučitelje

17. i 18. listopada 2014.

Katehetska škola za osobe s teškoćama u razvoju

14. i 15. studeni 2014.

Katehetska škola za odgojiteljice u vjeri

NAŠI POKOJNICI

28. srpnja – Preminuo je g. Stipe Rakuljić, brat naše s. Ladislave.

11. kolovoza – Preminula je g. Matija Žuvelek, sestra naše s. Zorke.

6. rujna – Preminuo je g. Karlo Rudić, otac s. Blaženke, a majka, Ruža, je preminula mjesec i po ranije, odnosno, 22. srpnja.

20. rujna – U Korčuli je preminula naša draga s. Viktorija Brajičić u 96. godini života i 76. godini redovništva.

18. listopada – Preminuo je g. Ilija Antolović, djed s. Josipe Otahal.

Neka Gospodin svima bude milostiv i uvede ih u svoje kraljevstvo!

Svima od srca zahvaljujem na suradnji i nadam se još boljoj u budućnosti. Neka Božić donese svima istinsku radost zbog blizine Boga koji je Emanuel – Bog s nama, koji ostaje s nama sve do konca svijeta i daje nam snagu u svim životnim poteškoćama. Čestit Božić i blagoslovljenu Novu godinu želim svim sestrama i braći u dominikanskoj obitelji, te svim prijateljima i čitateljima našega lista.

s. Blaženka Rudić

Sabrala, prevela i priredila s. Slavka Sente

SUSRET PAPE I UČITELJA REDA

Dana 9. rujna 2013. godine, Učitelj Reda propovjednika fr. Bruno Cadoré susreo se s papom Franjom na privatnoj audijenciji u Apostolskoj palači. To je bio prvi susret licem u lice između Učitelja Reda i Pape otkada je rimske Prvosvećenik izabran 13. ožujka 2013. godine.

Sveti Otac je srdačno dočekao fr. Brunu, uz sav uobičajen protokol papinske audijencije. Ranije, u ljeto ove godine, Učitelj Reda obavijestio je Papu o održavanju Opće skupštine Reda u Trogiru, a papa Franjo je odgovorio, posredstvom Državnog tajništva, izražavajući svoje želje za uspjeh Skupštine. Ovaj je susret bio prilika da fr. Bruno zahvali Papi na dobrim željama i njegovu apostolskom blagoslovu nad Općom skupštinom i cijelom Dominikanskom obitelji. Učitelj Reda je sa Svetim Ocem razgovarao o odlukama Opće skupštine u Trogiru te mu uručio primjerak Akata Skupštine u Trogiru.

Fr. Bruno je također izrazio želje svoga Reda da stavi svoju karizmu u službu Crkve,

posebice u djelu evangelizacije. Podijelio je sa Svetim Ocem svoje nade glede formacije braće i njihove raspoloživosti za poslanje Crkve. Papa i Učitelj Reda razgovarali su o mjestu i ulozi redovnika u mjesnim crkvama te o njihovoj slobodi da iz već preuzetih obveza budu sposobni izaći ususret novim potrebama. Sveti Otac i fr. Bruno Cadoré razgovarali su još o predanosti dominikanskog Reda studiju teologije i povezanosti centara studija s apostolskim i pastoralnim poslanjem samog Reda.

Fr. Bruno je Papu također izvijestio i o pripremama za proslavu Jubileja Reda 2016. godine, a papa Franjo je potvrđio kako će rado sudjelovati u nekim svečanostima tijekom godine Jubileja. Sveti Otac i Učitelj Reda rastali su se u radosnom iščekivanju njihova sljedećeg susreta na Čistu srijedu 2014. godine u samostanu Santa Sabina.

Fr. Vivian Boland, OP
Izvor: <http://www.op.org/en>

RED MOLITVE

SANTA SABINA: Zajednička molitva za cijeli Red

Prvotna zadaća jedne majke je brinuti se za djecu. Kao prava Majka kuće (Kuća Matica) Reda, samostan Svetе Sabine, dnevno moli za čitav Red, za cijelu dominikansku obitelj.

Samostan je jedinstven na mnogo načina. Kao prvo, to je Red u malom, budući da samostan sačinjavaju predstavnici svih dijelova svijeta i različite starosne dobi. I još k tome, braća su se složila i napravila takav raspored, da svaki dan u svoje dnevne molitve uključe po jednu provinciju, gdje djeluje i živi dominikanska obitelj.

Po preporuci Učitelja reda i njegova vikara, fr. Bernardina Prella - samostanskog kantora, fr. Bruno Clifton je napravio raspored za svaki dan. Znači, svaki dan se moli za onu provinciju koja je taj dan na rasporedu. U molitvi *Prošnje*, u Večernjoj, hebdomadarij (sedmičar) izgovori ovaj zaziv: „**Danas molimo za braću u i za cijelu dominikansku obitelj u toj regiji**“.

Tako smo na poseban način ujedinjeni s cijelim Redom. Ovo je taj raspored molitve:

MOLITVENE NAKANE REDA ZA CIKLUS A

(Predložen formular: Danas molimo za braću u ... i za cijelu dominikansku obitelj u toj regiji)

PRVA SEDMICA

Nedjelja 1.V:	01 Španjolska
Nedjelja 2.V:	02 Toulouse
Ponedjeljak:	03 Francuska
Utorak:	04 Sv. Dominika - talija
Srijeda:	05 Sv. Katarine – Italija
Četvrtak:	06 Sv. Tome – Italija
Petak:	07 Mađarska

DRUGA SEDMICA

Nedjelja 1. V:	08 Njemačka
Nedjelja 2. V:	09 Engleska
Ponedjeljak:	10 Poljska
Utorak:	11 Aragonija
Srijeda:	12 Češka
Četvrtak:	13 Hrvatska
Petak:	15 Portugal

TREĆA SEDMICA

Nedjelja 1.V:	16 Betika (Cordoba)
Nedjelja 2.V:	17 Holandija
Ponedjeljak:	18 Irska
Utorak:	19 Meksiko
Srijeda:	20 Peru
Četvrtak:	21 Kolumbija
Petak:	23 Ekvador

ČETVRTA SEDMICA

Nedjelja 1.V:	24 Čile
Nedjelja 2.V:	25 Gospa od Ružarija
Ponedjeljak:	27 Flandrija
Utorak:	28 Argentina
Srijeda:	29 Sv. Josipa – SAD
Četvrtak:	30 Malta
Petak:	31 Kanada

MOLITVENE NAKANE REDA ZA CIKLUS B

(Predložen formular: Danas molimo za braću u i za cijelu dominikansku obitelj u toj regiji)

PRVA SEDMICA

Nedjelja 1.V:	32 Svetog Imena Isusova – SAD
Nedjelja 2.V:	34 Austrija – Njemačka
Ponedjeljak:	35 Sv. Alberta Velikog – SAD
Utorak:	36 Australija
Srijeda:	37 Brazil
Četvrtak:	38 Švicarska
Petak:	39 Belgija – južna

DRUGA SEDMICA

Nedjelja 1. V:	40 Vijetnam
Nedjelja 2. V:	41 Filipini
Ponedjeljak:	42 Sv. Martina de Poresa – SAD
Utorak:	43 Pakistan
Srijeda:	44 Srednja Amerika
Četvrtak:	45 Nigerija
Petak:	46 Indija

TREĆA SEDMICA

Nedjelja 1. V:	47 Kongo
Nedjelja 2. V:	48 Južna Afrika
Ponedjeljak:	49 Taiwan
Utorak:	50 Nizozemska
Srijeda:	51 Rusija
Četvrtak:	52 Puerto Rico
Petak:	53 Slovačka

ČETVRTA SEDMICA

Nedjelja 1. V:	84 Zapadna Afrika
Nedjelja 2.V:	85 Bolivija
Ponedjeljak:	Generalna Kurija – Santa Sabina
Utorak:	Angelicum
Srijeda:	Jeruzalem
Četvrtak:	Friburg
Petak:	Santa Marija Magiore

Prema tom rasporedu vidimo dva različita ciklusa (A i B), svaki zahvaća četiri sedmice, prema liturgijskim ciklusima. Prvim tijednom Došašća započinje A ciklus.

Pozivamo svu braću i čitavu dominikansku obitelj da nam se pridruži u toj molitvi, služeći se ovim rasporedom. Kakav je to snažan učinak kad svi zajedno dnevno mole na određene nakane i određene entitete! Kao što se vidi po ovom rasporedu, nitko nije izostavljen, svatko moli za svakoga. Najzanimljivije će biti to što svi molimo zajedno, u pravom molitvenom zajedništvu. „Gle, kako je lijepo i ugodno, kad

braća (sestre) stanuju (i mole) zajedno“ (Ps 133) (9 December 2013)

Vidi: <http://www.op.org/en/content/praying-together-entire-order#sthash.Tcu5nqs5.dpuf>

SANTA-SABINA: GODIŠNJE TEME ZA JUBILEJ 2016.

Kao što je poznato, od Došašća 2005. do 2016. godine Dominikanska obitelj se po svem svjetu priprema za proslavu 800. obljetnice potvrde Reda propovjednika. Kao početak hodočašća u milosti proslavili smo spomen na osnutak prve zajednice sestara dominikanki u Prouilhu – kolijevci svetog Propovijedanja. Ove godine, koja se bliži kraju podsjetili smo se važnosti svete Krunica u povijesti i tradiciji našega Reda. No, sasvim je jasno da nam je u svim ovim znakovitim trenucima važna uloga svetog Dominika koji nas povezuje u zajedništvu. Stoga se ove godine usredotočujemo na sljedeću temu: „U početku bijaše Riječ: Dominik propovjednik Milosti“.

U vidu organiziranja desetogodišnjeg jubilarnog hodočašća oko jedne središnje teme braća i sestre koji djeluju u Sv. Sabini odlučili su regrupirati desetljeće Jubileja oko velike niti vodilje, teme koja proizlazi iz ove godine posvećene sv. Pavlu: „Doista, jao nama ako evanđelja ne navješćujemo!“ (usp. 1 Kor 9, 16). Moglo bi se reći da su te Pavlove riječi u središtu dominikanskog poziva: te su riječi svjetlo našim nogama na putu jubilarnog slavlja sve do 2016. godine. Podteme predložene za svaku godinu prigoda su da se svaki puta usredotočimo na posebnu dimenziju našega dominikanskog života i apostolata.

2016. – JUBILEJ UTEMELJENJA REDA PROPOVJEDNIKA

Opća tema: „Doista, jao nama ako evanđelja ne navješćujemo!“ (usp. 1 Kor 9, 16).

Godišnje teme kao priprava za Jubilej:

- 2009. – „U početku bijaše Riječ“ (Iv 1, 1): Sveti Dominik, propovjednik Milosti.
- 2010. – “A kako propovijedati bez poslanja“ (Rim 10, 15): poslanje propovijedanja.
- 2011. – „Svi ih mi čujemo gdje našim jezicima razglašuju veličanstvena djela Božja!“ (Dj. 2, 11): propovijedanje i kultura / zajedničko propovijedanje
- 2012. – „Idi mojoj braći i javi im...“ (Iv 20, 17): dominikanke i propovijedanje.
- 2013. – „Neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1, 38): Marija – kontemplacija i propovijedanje Riječi.

- 2014.** – „Izlit єu duha svoga na svako tijelo, i proricat єe vaši sinovi i kćeri, vaši єe starci sanjati sne, a vaši mladići gledati viđenja“ (Jl 3, 1): dominikanski laici i propovijedanje.
- 2015.** – „Ako ostanete u mojoj riječi, uistinu, moji ste učenici; upoznat ћete istinu i istina ћe vas osloboditi“ (Iv 8, 31-32); „Za slobodu nas Krist oslobodi“ (Ga 5, 1) – Dominik: uprava, duhovnost i sloboda.
- 2016.** „Doista, jao nama ako evanđelja ne navješćujemo!“ (usp. 1 Kor 9, 16): Red propovjednika – jučer, danas i sutra.

ŠIBENIK: Sudionici Opće skupštine Dominikanskog reda u Šibeniku

Stotinjak dominikanaca iz cijelog svijeta koji su sudjelovali na Općoj skupštini Dominikanskog reda na Čiovu, u nedjelju 28. srpnja posjetili su Šibensku biskupiju. Nakon obilaska Nacionalnog parka Krka i franjevačkog samostana Gospe od milosti na Visovcu i susreta sa provincijalom i gvardijanom franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, u katedrali svetog Jakova susreli su se sa šibenskim biskupom Antonom Ivasom.

Šibenik je izvorno hrvatski grad, a katedrala svetog Jakova remek djelo svjetske baštine poručio je dominikancima biskup Ivas. Osvrnuo se otac biskup na dominikansku nazočnost u Šibeniku. Danas u Krešimirovom gradu djeluju sestre dominikanke, a do prije četrdesetak godina djelovala su i braća dominikanci. Oni su dali neizbrisiv pečat životu Crkve u Šibenskoj biskupiji. Neki od dominikanaca bili su šibenski biskupi, a vjernici i danas u dobrom sjećanju imaju oce dominikance kao bijele fratre i dobre molitelje, poručio je šibenski biskup Ante Ivas.

Ugodan boravak dominikancima u hrvatskoj zaželio je i veleposlanik Republike Hrvatske u Vatikanu Filip Vučak.

Na svečanom primanju i susretu s dominikancima sudjelovale su naše sestre koje rade i žive u Šibeniku. Nažalost, nisu mogle sve poći, ali one koje nisu bile, u mislima su pozdravile i Bogu uputile zahvalu za svakog pojedinog dominikanca po čijem životu, radu i nastojanju Bog postaje bliži čovjeku. Sestre su se susrele u kratkom razgovoru s Učiteljem Reda fra. Brunom, provincijalom fra. Antom Gavrićem... te radosno i ponosno prošetale kroz grad, oko Katedrale i preko Poljane... Sigurno ћe ovaj događaj ostaviti trag u našoj Domovini, našoj Kongregaciji i našim srcima.

Kao što je na kraju svog obraćanja dominikancima rekao otac biskup Ivas, kličemo i mi s njim: **Živio sveti Dominik!**

(www.dominikanke.org)

TROGIR: Proslava blagdana bl. Augustina Kažotića u Trogiru

Dana 3. kolovoza svečano je poslavljeno blagdan blaženog Augustina Kažotića u njegovom rodnom gradu Trogiru. Trogir je nekoliko dana bo u središtu pozornosti cijelog dominikanskog Reda zbog održavanja Opće skupštine Reda koja je započela 22. srpnja i završila 8. kolovoza. U radu Opće skupštine sudjelovalo je stotinjak braće dominikanaca iz cijelog svijeta.

Svojom nazočnošću sudionici Opće skupštine uzveličali su ove godine blagdan blaženog Augustina Kažotića u njegovom rodnom gradu. Svečano euharistijsko slavlje koje je započelo u 18,30 sati ispred crkve sv. Dominika u Trog-

ru, predslavio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić uz koncelebraciju splitsko - makarskog nadbiskupa mons. Marina Barišića, šibenskog biskupa mons. Antu Ivasa, Učitelja Reda propovjednika fr. Brunu Cadoreu i provincijala Hrvatske dominikanske provincije fr. Antu Gavrića te svećenike dominikance sudionike Opće skupštine Reda. Proslavi blagdana blaženog Augustina Kažotića nazočile su i sestre dominikanke iz Šibenika, Splita i Korčule. Na početku sv. Mise sve nazočne pozdravio je splitsko – makarski nadbiskup mons. Marin Barišić te provincial Hrvatske dominikanske provincije fr. Anto Gavrić. Kardinal Josip Bozanić u propovjedi je istaknuo nekoliko karakteristika blaženog Augustina Kažotića koje su i u današnje vrijeme ideal kršćanskog života – otvorenost i odgovornost prema Božjoj riječi, sebedarje, sloboda koja rađa djelima kršćanske ljubavi, solidarnost i druge. Na kraju misnog slavlja gradonačelnik Trogira gosp. Ante Stipčić uručio je darove kardinalu Josipu Bozaniću i Učitelju dominikanskog Reda, a nakon svečanog blagoslova članovi bratovštine iz Jelse izveli su nekoliko korizmenih napjeva toga kraja i tako uzveličali ovo slavlje. (www.dominikanke.org)

TROGIR: Oblačenje novih dominikanskih novaka

U okviru XVI. međunarodnog Studijskog tjedna za braću dominikance u formaciji, u crkvi sv. Dominika i nacionalnom svetištu bl. Augustina Kažotića u Trogiru, u nedjelju 1. rujna, tijekom mise, dosadašnji novaci, Dario Pavlinović i Mihovil Mario Žuljević Mikas, položili su privre-

mene zavjete, a redovnički habit obukli su Ivan Zrno, Matej Biklić, Gabriel Baćak, Matej Blažević i Domagoj Duvnjak.

Čin oblačenja ujedno označava i početak jednogodišnjeg novicijata. Svečano misno slavlje predvodio je provincial Hrvatske dominikanske provincije dr. fr. Anto Gavrić uz koncelebraciju fr. Petra Galića – učitelja postulanata, fr. Nikole Nose – učitelja novaka, fr. Ante Bobaša – učitelja studenata, fr. Srečka Koralije – regena studija, dr. fr. Marijana Biškupa – umirovljenog profesora, fra Bože Blaževića – franjevaca Bosne srebrne i fr. Veseljka Begića – priora samostana, te don Jenka Bulića i mons. Jure Vrdoljaka, kao izaslanika nadbiskupa Barišića.

Misnom slavlju nazočile su sestre dominikanke, rodbina zavjetovanika i novaka, vjerni puk Trogira, među kojima su bili gradonačelnik Ante Stipčić i dogradonačelnik Radovan Slade Šilović. ([usp.www.dominikanci.hr](http://www.dominikanci.hr))

Ivan Marjanica/[dominikanci.hr](http://www.dominikanci.hr)

Susret zborova u Vepricu

U subotu 7. rujna, uoči blagdana Male Gospe, u Vepricu kod Makarske održan je susret crkvenih zborova Splitsko-makarske nadbiskupije. Organizator susreta je ured za crkvenu glazbu Splitsko-makarske nadbiskupije pod vodstvom don Šime Marovića.

Ovo je bio jedan hodočasničko-molitveni način na koji su zborovi splitsko-makarske nadbiskupije dali svoj doprinos u Godini vjere koju je 11. listopada 2012., otvorio Papa

Benedikt XVI. U svomu pismu Vrata vjere, on ističe da je prvti cilj Godine vjere «poziv na autentično i obnovljeno obraćenje Gospodinu, jedinom Spasitelju svijeta» (br. 6). Stoga ovu godinu treba živjeti kao dar Crkvi i prihvatiiti je kao poticaj, da bismo produbljeno upoznali i proživjeli otajstva spasenja. Vjera, primljena kao Božji milosni dar, povećava se navještajem Riječi i oblikuje život svakoga vjernika, vodeći ga prema smislu života.

Na popodnevnom susretu i svetoj Misi sudjelovalo je oko 35 zborova sa oko 900 pjevača iz svih župa Splitsko-makarske nadbiskupije uz pratnju svojih voditelja i župnika. **Na ovom velikom događaju organiziranom od strane nadbiskupije, prisustovala je s. Pavla sa zborom župe Prečistog srca Marijinog - Gospe Fatimske.** Iz župe Gospe Fatimske sa Škrapa su išla dva autobusa hodočasnika uz pratnju župnika don Mije Grozdanića. Kako je Vepric poznato Marijansko svetište osim pjevača na susretu su sudjelovali i mnogobrojni hodočasnici iz svih krajeva Splitsko-makarske nadbiskupije, s obližnjih otoka i iz Bosne i Hercegovine.

Bogati molitveno - meditativni program započeo je u 15.30 putem križa, te molitvom svete krunice prije Mise. Svečanu svetu Misu predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić uz koncelebraciju upravitelja svetišta don Alojzija Bavčevića i 30-ak svećenika. Zborom od preko 900 pjevača i pukom ravnao je don Šime Marović, dok je za orguljama bila s. Mirta Mačina -Škopljanač, (sestra milosrdnica) orguljašica splitske katedrale sv. Duje.

Petar (www.dominikanke.org)

Đakonsko ređenje i blagdan sv. Križa u Klopču pokraj Zenice

U nedjelju, 15. rujna tijekom svečanoga misnog slavlja u župi Uzvišenja sv. Križa pri dominikanskome samostanu u Klopču, za đakona je zaređen brat Kristijan Dominik Gerbic.

Sveti red đakonata brat Kristijan Dominik primio je po rukama mons. Tome Vukšića, prvoga vojnog ordinarija u Bosni i Hercegovini, a uz ostale koncelebrirali su provincijal Hrvatske dominikanske provincije, fr. Anto Gavrić i župnik zeničke dominikanske župe fr. Pero Jurič. Svojom molitvom novoga đakona pratili su njegovi roditelji i rodbina, svećenici i dominikanski bogoslovi, prijatelji pristigli iz zagrebačke župe Kraljice svete Krunice te vjernici Klopča i okolice koji su crkvu ispunili do posljednjega mesta.

Mons. Tomo Vukšić u svojoj je propovijedi govorio o životu i načinu služenja utemeljitelja Dominikanskoga reda te istaknuo njegovu kajizmu propovijedanja, koju je sveti Dominik stavio na srce svojoj braći, ohrabrivši tako brata Dominika Kristijana da u svome đakonskom poslanju vjerno slijedi primjer svetoga Dominika. Osvrnuvši se na suvremene društvene prilike, mons. Vukšić naglasio je sve veću potrebu za vjerodostojnim nasljedovanjem Isusa Krista u ljubavi prema istini, koju je sveti Dominik svim snagama neumorno propovijedao.

Nakon poticajne propovijedi nastavio se obred đakonskoga ređenja. U litanijama Svih Svetih koje je otpjevao fr. Josip Cota vjernici su

zazvali pomoć i zagovor svetaca dok je ređenik u prostraciji na simboličan način još jednom potvrdio svoje predanje Bogu i spremnost na primanje svetoga reda. Polaganjem biskupovih ruku, primanjem Svetoga Pisma i oblačenjem đakonskoga ruha, brat Kristijan Dominik zaređen je za đakona te je po prvi put u toj ulozi sudjelovao u nastavku misnoga slavlja.

Pratimo svojom molitvom novozaređeno-ga đakona i molimo Gospodina da dovrši dobro djelo koje je u bratu Dominiku Kristijanu započeo. (www.dominikanci.hr)

Duhovne vježbe u Korčuli

Duhovne vježbe za sestre održane su od 8. do 14. rujna 2013. godine u samostanu Andela Čuvara u Korčuli. Voditelj duhovnih vježbi bio je isusovac p. Niko Bilić koji je svoju temu naslovio Vjera u Bibliji i redovnica danas. Na početku duhovnih vježbi p. Niko se osvrnuo na čovjekov temelji poziv.

Potom je na kronkretnim primjerima Abrahama, Mirjame, Mojsija, Debore, Judite, žene preljubnice, majke Kanaanke, Marte, Marije Magdalene, Tome i Zakeja ukazao na Božju ljubav koja je dotala ljudska srca, koja su tada, korak po korak, Njegovom pedagoškom metodom, otkrivala svoju krhkost, ranjivost, bijedu i grešnost, ali ujedno i veličinu Njegove ljubavi, milosrđa i praštanja. P. Niko je sestra-ma ukazivao na vjeru koja se rađala u srcima biblijskih likova na temelju Božjega obećanja, ali i istinskog življenja poziva koji je On utisnut u srce svakoga ponaosob. Na svakom primjeru p. Niko je pronašao poveznici sa životom i radom redovnice danas. Svoja predavanja p. Niko je započinjao svirajući i pjevajući vlastite pjesme, a završavao prigodnim molitvenim rečenicama, što je dodatno pozivalo na još dublju sabranost i pozornost na toliko dragocjene svestopisamske tekstove.

U sklopu programa duhovnih vježbi p. Niko je zamolio sestre da sudjeluju tzv. Marijinom putu. Naime, svaka je sestra dobila jedan tekst iz Evandjela koji je govorio o Marijinu životu te je imala za zadatak napisati kratko raz-

mišljanje i prigodnu molitvu. Pošto je voditelj dao sestrama slobodu neka same odluče gdje će se održati Marijin put, sestre su se složile da bi otok Badija bio najprikladnije mjesto. Stoga su se u petak uputili brodicom na Badiju gdje su razmišljajući o životu i primjeru Bl. Djevica Marije upravili molitve Nebeskom Ocu po zagovoru Milosti Pune, potom je uslijedila sv. Misa te molitva Večernje i povratak na Korčulu. Zasigurno poseban čin, koji se urezao u srce svake sestre koja je sudjelovala na duhovnim vježbama, bio je blagoslov s križem na koncu duhovnih vježbi, blagoslov koji je sa sobom nosio potpuni oprost. Obogaćene novim spoznajama, obnovljenih snaga, zahvalne Gospodinu na dragocjenim danima duhovnih vježbi, sestre su se vratile, ispunjene i poletne, na svoje sva-kodnevne povjerene dužnosti. (www.dominikanke.org)

Putevima bl. Miroslava Bulešića

U ranim jutarnjim satima uputismo se i mi sestre dominikanke 28. rujna u Pulsku Arenu kako bi bile dijelom veličanstvenog događaja proglašenja blaženim našeg mladog svećenika, mučenika komunističkog režima don. Miroslava Bulešića. Kad dođosmo pred Arenu u jednom trenutku zastane vam dah na prekrasnu ljepotu tog starodrevnog zdanja, no kad zako-račite u njenu nutritu tada se pitate; Bože moj, koliki su mučenici ovim zidinama prošli, koliki potoci krvi su na tom tlu proliveni?

I onda, tako sjedeći nekoliko sati i iščekujući Euharistijsko slavlje, ta prekrasna

ljepotica počela se ispunjavati masom svijeta koji je pristizao iz raznih krajeva Lijepe naše a i iz inozemstva. U jednom trenutku pade mi na um misao, Gospodine koliki su tako sjedili na tim istim kamenim tribinama iščekujući trenutak prolijevanja krvi mnoštva mučenika koji su svjedočili svoju vjeru u Tebe, Jedinoga pravoga Boga?

A danas, mi danas sjedimo kako bismo svjedočili uzdignuću u red Tvojih blaženika na nebu, čovjeku, svećeniku koji je baš tako poput mnogih prolio svoju krv za Krista. Ali mi ne sjedimo na tom mjestu kao oni koji ga osudiše i ubiše, mi sjedimo kao dionici njegova mučeništva.

I tako prebirući misli u svom umu, došao je i taj trenutak kada započe svečano Euharistijsko slavlje u kojem našeg don Miroslava Bulešića kardinal Angelo Amato proglaši još jednim u nizu hrvatskih blaženika. Najdirljiviji trenutak koji je vjerujem ostao duboko pohranjen u srcu svih vjernika jest prinos moćiju bl. Miroslava, koje je nosio njegov rođeni brat, brat nosi svetu mučeničku krv svoga brata! O Bože, tko li može ostati ne dodirnut u svome srcu?

Nakon sv. Euharistije, razgledale smo malo Pulu i tako svojom dominikanskom bjelinom posvjedočile svakome koga smo susrele kome pripadamo i čije smo. Nismo se mogle vratiti našoj kući u Zagreb, a da nismo otišle posjetiti župnu kuću u mjestu Lanišću u kojoj je don. Miro završio svoj ovozemaljski život a rodio se za nebo. Na tom mjestu imale smo priliku vidjeti njegovu svetu mučeničku krv koja je obli-

la zid u prostoriji u kojoj je blaženik bio nakon što je teško izudaran i zvјerski ubijen. Također tamo se nalazi i njegov svećenički kolar kojeg je njegov mučitelj i krvnik prerezao nožem. Teško je, doista teško opisati koliko toga stane u srce jednog čovjeka nakon ovakvih događaja. Uvjereni sam kako god ja u svom srcu nosim uspomene i duboke emocije na sve što čuh i vidjeh da to isto nose i sve moje sestre koje tog prekrasnog dana bijahu u Puli.

Zagovor našeg blaženog don. Miroslava Bulešića bio nad cijelom našom Kongregacijom.

s. Ana Begić, op

Završen susret animatora za duhovna zvanja

U petak, 20. rujna u Zagrebu, u samostanu sestara karmeličanki Božanskog Srca Isusova na Vrhovcu, završio je trodnevni susret svih (nad) biskupijskih i redovničkih animatora za duhovna zvanja, pod predsjedanjem nadbiskupa i metropolita splitsko-makarskog Marina Barišića.

Susret, na kojem je sudjelovalo preko 50 animatora, započeo je u srijedu, 18. rujna molitvom i pozdravnim govorom nadbiskupa Barišića u kojem je naglasio kako je taj susret vidljivi znak onog nevidljivog poziva na koji smo odgovorili sa „Evo me!“. Istaknuo je da nikad nije kriza poziva ali je kriza vjere kojoj današnji mentalitet ne pogoduje, kao ni duhovnim zvanjima kojih današnje društvo najviše potrebuje. Sastanak animatora treba biti ohrabrenje animatorima, kako bi bili radosni u svome pozivu

i mogli darivati Božju ljubav koja nam je darovana po našoj ljubavi.

Nakon pozdravnog govora uslijedilo je predavanje don Borisa Vidovića, rektora Sjemeništa i profesora psihologije na KBF u Splitu na temu: „Psihološka dimenzija rasta u vjeri na putu zvanja”. Don Boris je govorio o važnosti psihološke dimenzije kod čovjeka na njegovom putu prema duhovnoj zrelosti u životu. Istaknuo je da je zrelost stanje potpune i stabilne tjelesne, psihičke i mentalne diferencijacije i integracije; sposobnost da se slijede zadaci dodijeljeni pojedincu i da se suoči sa zahtjevanostima života. Važna komponenta zrelosti svakako je i sposobnost stvaranja i održavanja odnosa. Privrženost je jedna od najvažnijih komponenti u stvaranju duhovne zrelosti. U govoru o privrženosti, predavač je naglasio da svatko unutar različitih stilova privrženosti živi svoje temeljno emotivno iskustvo, koje predstavlja temelj na koji si tijekom života nadograđuju sva ostala iskustva odnosa s drugima. Drugim riječima, svatko posjeduje vlastiti stil odnosa koji proizlazi iz osobnog značenja. Taj stil može se nazvati organizacija osobnog značenja, i postoje četiri temeljna afektivno-relacijska tipa: fobični tip, perfekcionističko-ambivalentni, depresivni i perfekcionističko-opsesivni. Predavanje se nastavilo pojašnjnjem svakog od nabrojenog tipa osobe, kao i načina na koji joj se može pomoći. Predavač je na kraju zaključio da nam Evanđelje nudi veliku riznicu različitih savjeta i naputaka koji mogu biti konkretna pomoć svakom pojedinom tipu.

Temeljno Božje svojstvo, objavljeno nam u Isusu Kristu jest da je Bog ljubav: upravo je to čini se temeljni nedostatak svakog od opisanih tipova, koji onda u kombinaciji s drugim elementima čini pojedini profil osobe.

U diskusiji nakon predavanja naglasak je stavljena na to da su naše mane radi našeg cjelevitog rasta, a ne radi prozivke, da se po njima može služiti Bogu više nego po vrlinama. One nam pokazuju naše limite. Mane nikako ne smiju biti razlog za odbacivanjem osobe, već se traži od nas njezino prihvaćanje i razumijevanje.

Prvi dan susreta je završio euharistijskim

slavljem u samostanskoj kapelici, gdje je nadbiskup pozvao animatore za duhovna zvana da pokrenu inertnost za vjeru i zvanja u svojim zajednicama i da joj sami ne podlegnu.

Drugi dan susreta započeo je zajedničkom molitvom. Susret se nastavio predavanjem prof. dr. sc. Stjepana Balobana na temu “Moralna dimenzija rasta u vjeri na putu zvanja”. Predavač je napomenuo da animatori za duhovna zvana trebaju u svojim aktivnostima voditi računa o moralnoj dimenziji jednakako kako to čine u odnosu na duhovnu dimenziju. Pojam moral se odnosi prije svega na „unutarnje duševno stanje” u čovjeku, na „unutarnji stav” čovjeka, a tek popratno na naviku i način življenja. Iz „unutarnjeg” proizlazi i vanjsko ponašanje.

Profesor je obradio pitanje: Zašto je, prema svemu ovome, važno voditi više računa o moralnoj dimenziji u formaciji? Što je moralno?

Odgovor je glasio: moralno u čovjeku je unutarnje sređeno stanje čovjeka koji živi i radi slobodno u odnosu na temeljni vrijednosni sustav. Riječ je o „vrsti osobe” koja se ostvaruje kao čovjek i za nas kao kršćane, naslijedujući Isusa Krista, kao kršćanin. Iz toga, iz „biti čovjek” proizlazi „djelovanje – postupanje” u konkretnom životu. Moralno nije samo vanjsko djelovanje već i unutarnji stav čovjeka. Predavač je zatim ukratko obradio crkvene dokumente koji obrađuju ovu tematiku: Apostolsku pobudnicu blaženoga pape Ivana Pavla II., Pastores dabo vobis – Dat ću vam pastire, dokument Hrvatske biskupske konferencije Formacija svećeničkih kandidata. Načela i smjernice, te dokument Kongregacije za katolički odgoj Smjernice za korištenje psihološke struke u primanju i odgoju svećeničkih kandidata. Profesor Baloban je završio predavanje zaključkom kako bi trebalo u odgoju kandidata za duhovna zvana više pozornosti posvetiti moralnoj dimenziji života, a moralna dimenzija se ne odnosi samo ili isključivo na spolno područje, nego je puno šira i kada je riječ o životu i radu svećenika, redovnika i redovnice – a o svemu tome potrebno je voditi računa u radu s mladim ljudima koji se zanimaju za duhovno zvanje.

U živoj diskusiji, koja je uslijedila nakon predavanja, raspravljalо se o homoseksualnosti; o homoseksualnoj sklonosti i homoseksualnom ponašanju, koliko je to zapreka za duhovna zvana i kako pristupiti rješavanju te problematike u odnosu na heteroseksualne osobe.

Nakon diskusije uslijedile su radionice na temelju predavanja, koje su se odvijale u četiri skupine, nakon kojih je uslijedio plenum.

Uslijedilo je predstavljanje sudionika gdje je bio stavljen naglasak na aktivnosti koje animatori vrše u pastoralu duhovnih zvanja.

U poslijepodnevnim satima, animatori su posjetili župu sv. Josipa - Trešnjevka, gdje im je domaćin bio vlč. Damir Ocvirk. Uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio nadbiskup Barišić, a nakon euharistije uslijedilo je euharistijsko klanjanje za duhovna zvana.

Posljednji dan susreta animatora za duhovna zvana započeo je u petak 20. rujna molitvom i tekstrom pisma bl. Miroslava Bulešića jednom svećeniku. Uslijedilo je predavanje dr. sc. s. Nele Gašpar prof. dogmatske teologije u Rijeci, na temu „Duhovna dimenzija rasta u vjeri na putu zvana“. U svom predavanju, s. Nela se dotaknula nove evangelizacije koja treba krenuti od nas i dogoditi se najprije u nama. Naglasila je kako danas veliki broj kršćana žive kao agnostici ili ateisti i da je potrebno dati prednost Bogu, kako

u životu vjernika, tako i u samoj teologiji. Istaknula je da je čovjekov poziv poslanje. Poslanje Isusa Krista. Došao je od Oca k čovjeku da ga povede k Ocu. Poslanje se ostvaruje u nama kada se uključimo u Božji naum i nastojimo da se on ostvari po nama. Animatori trebaju davati i nositi Boga. Trebaju izvršavati svoje poslanje, trebaju biti svjedoci, a toga nema ako u središtu našeg života nije Isus i to po Božjoj Riječi i sakramentima. Profesorica je naglasila kako evangelizatore treba evangelizirati. Duhovna dimenzije se očituje u tome da vratimo Boga u naš život i da imamo u sebi dvostruku vjernost Isusa Krista: vjernost Ocu nebeskom i vjernost ljudima. Profesorica je završio predavanje opetovanim pozivom da se vratimo evanđelju, čovjekoljublju, da se povežemo sa vrhovnim dobrom – Bogom, jer najteža kritika današnjeg svijeta jest da kršćani pa i osobe u svetim duhovnim zvanjima ne pripadaju Bogu i ne nose Boga u sebi.

Nakon predavanja, animatori su iznijeli osrvt na ovogodišnji susret i dogovorili novi susret koji će biti od 16. do 18. rujna 2014. u Istri. Susret animatora završio je euharistijskim slavljem u samostanskoj kapeli sa porukom nadbiskupa Barišića animatorima: idite, budite ustajni, budite ljudi molitve i radosnog svjedočenje vjere. Podite k „zidiću“ u vašoj sredini. (ika)

ZAGREB: Otvoreni dani župe kraljice sv. krunice - Svjedočenje Simone Šajn (Gotovac)

Radostan i pod dubokim dojmom nakon susreta sa Simonom Šajn pišem ovaj kratki tekst kojim navljujem video sa njezinim svjedočanstvom o obraćenju, snimljenim prilikom Otvorenih dana naše dominikanske župe Kraljice Svetе Krunice.

Ove je godine na Otvorenim danim župe Kraljice sv. Krunice, Simona Šajn svojom prisutnošću i svjedočanstvom potvrdila istinitost Riječi Božje. Bog uistinu čini ono što je i rekao. Uistinu se zauzima za malene, prezrene, ponižene, izrugane, ranjene ljude, koji su gladni ljubavi, koji tragaju za ljubavlju, za istinom, i koji su spremni ponizna srca otvoriti se Božjoj ljubavi. Gospodin često bira baš takve i u njima, te po njima se proslavlja, kako se nijedan smrtnik ne bi hvalio pred njim.

Božja svemoć se ne može očitovati u onima koji misle da su sami po sebi jaki, pametni, savršeni, nego se očituje u malenima poput Simone. Maleni pred Bogom, to su oni siromašni duhom koje Isus naziva blaženima. Takvi su spremni primiti milost od Boga jer su svjesni da sami po sebi nemaju ništa, te su svjesni da je sve što imaju dar Božji, time postaju i zahvalni Bogu na daru života, kojega žele proživjeti na Božju slavu ljubeći sve ljude gledajući u njima dostojanstvo koje im je Bog darovao, a time stječu i zasluge spasenja. Ali Bog nas osposobljuje za te zasluge i za sveta djela. Rekao bi sveti Augustin Bog nam daje i htjeti i djelovati. Samo onaj koji je primio ljubav, može istinski ljubiti druge i služiti drugima. U Simoni sam prepoznao ostvarenje Isusovih riječi koje govore o tome da mnogo ljube oni kojima je mnoga oprošteno.

Ona je uistinu svjesna da je primila mnogo ljubavi i milosti Božje koju neumorno veliča i naglašava, a u isto vrijeme ta ljubav koju je primila, jednostavno zrači iz nje, pršti na sve strane te zahvaća druge. Za Simonu su smatrali da ne zna izgovoriti ništa pametno. Da ljudi moji, bas takvima Bog daje dar govora. Bog nam može dati samo ono sto nemamo, ili nam može otkriti ono sto imamo ali nismo toga postali svjesni. Simona je upravo toga postala svjesna. Bog je onaj koji joj je pokazao ljubav i otkrio joj blago koje je pohranio u njezinu dušu. Simona potiče na razmišljanje jer jednostavno svojom pojmom svjedoci da je Bog živ. Kažem pojmom jer radost Duha Božjega fizički je vidljiva u njezinom iskrenom osmjehu i topлом pogledu. Svjeđoći i govorom koji je iskren, dubok, spontan, slobodan, produhovljen i prije svega ponizan.

Ne pamtim kad sam susreo sličnu malenost i veću svijest o Božjoj veličini, te veću potrebu za hvaljenjem, veličanjem, štovanjem Boga. Sve nas je pozvala da produbimo svoju svijest o tome i razmislimo da li sa ljubavlju i divljenjem, molimo, izgovaramo svete Božje ime, pristupamo svetoj misli ili klanjanju. Način na koji se Simona divi Božjoj veličini i otajstvenosti Njegove ljubavi je jednostavno zadivljujući. Ona jednostavno ne želi da se nju hvali, nego

sav njezin govor upućuje na hvaljenje Boga koji nam omogućuje i daruje sve ono sto je istinski dobro i vrijedno divljenja. Tko se hvali neka se hvali u Gospodinu, kaže sveti Pavao i Simona. Pogledajte ovaj video i uvjerite se u veličinu Božjeg milosnog zahvata u njezinom životu. Svako dobro i Božji blagoslov.

Fr. Ivan Dominik, OP

ŠPANJOLSKA: Dva nova dominikanska blaženika

U nedjelju 13. listopada 2013. u gradu Tarragoni, na istočnoj obali Španjolske proglašeno je blaženim 522 mučenika, ubijenih zbog vjere tijekom španjolskoga građanskog rata tridesetih godina proteklog stoljeća. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je pročelnik Kongregacije za proglašenje svetih kardinal Angelo Amato.

Među novim blaženim mučenicima su i dvojica dominikanskih svećenika Raimundo Joaquín Castaño González i José María González Solís. Tijekom progona u Španjolskoj, u razdoblju od 1936. do 1939., pretrpjeli su mučenje, progon, poniženja, pa čak i smrt zbog svoje vjere. Branili su svoju vjeru i otvoreno je svjedočili pred svojim progoniteljima. Pretvorili su svoje mjesto zatvora u mjesto apostolata. Međusobno su se tješili sve dok nisu primili vjenac mučeništva.

Raimundo Joaquín Castaño González, rođen 20. kolovoza 1865., godine 1930. bio je u samostanu sv. Dominika u Oviedu i imenovan

je duhovnikom klauzurnih sestara dominikanki u Quejani (Alava), gdje je susreo fr. Joséa María González Solís. Tu je živio do svog uhićenja. Njegova se služba, često posvećena svećenicima, temeljila na molitvi, studiju, regularnom životu i pokori. Bio je odan dušobrižnik, a mnogi su ga konzultirali tražeći duhovnu potporu.

Bio je vrlo ljubazan prema ljudima, optimist, srdačan, gajeći duboku pobožnost prema euharistiji, Srcu Isusovu i krunici Blažene Djevice Marije. Objavio je životopis svetog Dominika. Također je preveo i objavio u Madridu sabrana djela francuskog dominikanca Henria Dominiquea Lacordairea. Bio je neumoran radnik koji je više molio nego govorio.

José María González Solís rođen je 15. siječnja 1877., a za svećenika je zaređen 10. ožujka 1900. u Salamanci. Prvog srpnja 1936. došao je u samostan sestara dominikanki u Quejani, gdje je duhovnik bio fr. Raimundo Castaño, kako bi mu pomogao tijekom bolesti i propovijedao duhovne vježbe sestrama.

Živjeli su zajedno u zajednici do 25. kolovoza, do datuma njihova uhićenja i zatočenja u Bilbau. Zatim su odvedeni na brod, koji je služio kao zatvor, usidren u uvali Bilbao. Tu su mučeni, ponižavani i izrugivani. U noći s 2. na 3. listopada izvedeni su na palubu i strijeljani. Pokopani su

na općinskom groblju Santruce, a 18. studenog 1938. preneseni su u svetište Vista Alegre Derio.

Nakon smrti smatrani su mučenicima vjere. Glas se o njima širio, što je potvrđeno tijekom pripremanja dokumentacije. Neke su informacije o snazi njihova svjedočenja poslali ljudi koji su bili s njima u zatvoru. To je potaknulo biskupa iz Bilbaoa da je 1960. započeo biskupijski postupak u vidu eventualne beatifikacije ili izjave o mučeništvu. Ispitivanje je završeno 1961. A 10. listopada 1997. Kongregacija za kauze svetaca priznala je pravnu valjanost procesa.

Objavljen je Positio o kojem se, kao i obično, raspravljalo na više razina. Sveti Otac Benedikt XVI. je 10. svibnja 2012., primivši u audijenciju pročelnika Kongregacije za proglašenje svetih kardinala Angela Amato, odobrio Kongregaciji da proglaši dekret o njihovu mučeništvu.

Počevši od 13. listopada 2013. fr. Raimundo Joaquín Castaño González i fr. José María González Solís povećavaju već opsežan "Katalog svetih i blaženih mučenika" koji obogaćuje Red propovjednika i, sa svojim porukama čistog evanđelja, pozivaju na vjerno naslijedovanje stopa svetog Dominika, koji je gajio veliku pobožnost prema svetim mučenicima, a i sam je želio za sebe milost mučeništva.

MARKO VRDOLJAK SNIMIO FILM O STVARALAŠTVU OCA MARKA BOBAŠA

Ugodaj u samostanu promijenio je moj doživljaj svijeta

U Dubrovniku je u kinu Visia u nedjelju na zatvorenoj projekciji prikazan film "The Seven Days of Creation" (Sedam dana stvaranja) o stvaralaštvu oca Marka Bobaša, duhovnosti i talentu kao daru od Boga. Autor filma je priznati hrvatski fotograf i snimatelj Marko Vrdoljak. Njegov je prvi dugometražni film duboko dirnuo gledatelje vjernim prikazom ugodaja i duhovnog života u samostanskim zidinama.

Kako ste se odlučili snimiti film o ocu Marku i životu u Dominikanskom samostanu u Dubrovniku?

- Prije nekoliko godina snimio sam fotografije za monografiju o ocu Marku Bobašu koje su pratile sva dotadašnja djela. U to vrijeme borbivo sam u Dominikanskom samostanu u Zagre-

bu, na Korčuli i ovdje u Dubrovniku gdje sam osobno upoznao oca Bobaša. Dojmila me se njegova životna priča i način na koji je iskazao zahvalnost Bogu što mu je darovao život nakon nesreće koju je doživio tijekom bombardiranja Dubrovnika. Ta priča me ganula i potaknula da i sam zahvalim Bogu na fotografskom talen-

tu i mogućnosti da snimim film ‘Sedam dana stvaranja’. Ideju sam podijelio s ocem Markom Bobašem i dugogodišnjim poznanikom, dominikancem Franom Prcelom, Antom Bobašem i cijelom dubrovačkom Dominikanskom zajednicom. Kad su svi prihvatili projekt, u veljači sam stigao snimati u Dubrovnik ‘Sedam dana stvaranja?

Kako je izgledao život kod Dominikanaca tijekom snimanja filma?

Život u samostanu meni je, kao i većini ljudi koji nemaju priliku kretati se u takvima prostorima, bio fantastično iskustvo, vizualno kao fotografu i snimatelu, ali prije svega i duhovno. Samostan mi je kao stanovniku urbanog Zagreba pružio mir, tišinu i duhovnost. Kroz razgovore sa o. Markom puno toga sam saznao, o sebi i odnosu između čovjeka i Boga. Ono što sam doživio promijenilo je moje viđenje života.

Nakon prikazivanja na zatvorenoj projekciji u Dubrovniku, film je naišao na pohvale publike. Kako ste vi doživjeli premjeru, kakve su prve reakcije?

Malo mi je nezgodno govoriti o reakcijama ljudi, ali čini mi se da su svi bili oduševljeni filmom. Nakon projekcije, mnogi gledatelji prišli su i čestitali meni i ocu Marku na cijelom projektu. Sada očekujem što će na sve reći javnost. Volio bih da čitatelji to provjere i steknu svoj vlastiti doživljaj djela.

Andželka Kelava

Cijeli razgovor pročitajte u tiskanom izdanju Dubrovačkog vjesnika

ZAGREB: Zahvala za plodove zemlje u DV “Blažena Hozana” u Zagrebu

U četvrtak, 17. listopada, 2013. svečanom sv. Misom, u samostanskoj kapeli zahvalili smo Bogu za plodove zemlje i za sva dobra kojima nas svakodnevno Bog dariva, te ujedno obilježili Dane Kruha. Euharistijsko slavlje je predslavio župnik Krista Kralja, velečasni Domađoj Vuletić.

Na početku sv. Mise, djeca iz starije skupine su, kroz recital, prikazala nastajanje svagdašnjeg kruha, a Misno slavlje je obogaćeno dječjom pjesmom i prikaznim molitvama.

KORČULA: Blagoslov kruha u DV “Andželi čuvari” u Korčuli

U četvrtak, 17. listopada, proslavili smo Dan kruha u našem vrtiću. Za taj dan smo se pripremali raznim aktivnostima u svim skupinama djece. Pokušali smo se izraziti riječju, pjesmom, crtežom i praktičnim radom s tjestom. Na dan blagoslova djeca su skupa s roditeljima donijela kruh i razna peciva. Predškolci su izveli kratki program i kroz pjesmu izrazili svoju radost i zahvalnost za plodove jeseni i za dar kruha. S nama su bili i kruh nam blagoslovili naša braća dominikanci p. Drago Kolimbatović i p. Marinko Zadro. A nakon blagoslova radosno smo dijelili i blagovali kruh.

FILIPINI: Naša braća i sestre na Filipinima trebaju naše molitve

Super tajfun koji je ikad poharao kopno, tajfun Yolanda (Haiyana) prošli je tjedan pogodio filipinske otoke i pokrajine Leyte, Cebu, Panay, Mindoro i Coron te nanio brojne ljudske žrtve i velike materijalne štete.

Za članove Reda propovjednika važno je znati da su sestre i braće također pogodjeni katastrofalnim tajfunom. Većina škola koje su vodili je porušena kao i sakralni objekti te objekti za stanovanje. Nema podataka da je netko od članova Reda smrtno stradao.

Članovi dominikanske obitelji aktivno su se uključili u akciju zbrinjavanja. Dijele hranu, vodu, lijekove, svjeće jer električne energije neće biti najmanje dva mjeseca. Naša braća i sestre trebaju naše molitve i pomoći u ovom trenutku. (www.dominikanke.hr)

TROGIR: Medalja Grada Trogira Hrvatskoj dominikanskoj provinciji

U četvrtak 14. studenoga Trogirani su svečano proslavili Dan Grada i svetkovinu sv. Ivana Trogirskog, svoga zaštitnika.

U Gradskoj vijećnici, na svečanoj sjednici Gradskog vijeća kojoj su naznačili dopredsjednik Sabora Željko Reiner, saborski zastupnik i predsjednik HDZ-a Tomislav Karamarko, predstavnici Županije, čelnici susjednih gradova i općina te predstavnici prijateljskih gradova Vukovara, Sinja, Šibenika, Kotora, Praga, Lutere, Budimpešte, Vaterstettena (kod Münchena),

Porto San Elpidia, uručena su pojedinačne i skupne nagrade i priznanja.

Odlukom gradonačelnika Ante Stipčića medalja grada Trogira dodijeljena je Hrvatskoj dominikanskoj provinciji "za izuzetan doprinos u duhovnoj obnovi kao i očuvanju kulture, kako grada Trogira tako i Republike Hrvatske".

U obrazloženju je posebice istaknuta proslava svetkovine bl. Augustina Kažotića 3. kolovoza u Trogiru i održavanje Opće skupštine Reda propovjednika u Trogiru/Čiovu od 22. srpnja do 8. kolovoza ove godine, povijesni događaj za hrvatske dominikance i Hrvatsku a dodatan doprinos pomicanju grada Trogira. Medalja je uručena dominikanskom provincijalu ocu Anti Gavriću.

U ime svih dobitnika pojedinačnih i skupnih nagrada zahvalio je dominikanski provincial, istaknuvši da se sve nagrade mogu sažeti u prekrasnoj rečenici sv. Tome Akvinskoga "Ubi amor, ibi oculus – Gdje je ljubav, ondje je i oko."

Ljubav pokazuje i potvrđuje oko koje nesobično gleda i uočava potrebe drugih te nesobično daruje svoj život u službi drugih. Provincijal je također zahvalio gradonačelniku i svima u gradu Trogiru koji su na razne načine pomogli u uspješnom održavanju Opće skupštine Reda propovjednika.

Nakon svečane sjednice Gradskog vijeća uslijedila je procesija gradom. Središnje misno slavlje u trogirskoj katedrali, uz koncelebraciju petnaestak svećenika, predvodio je dubrovački biskup mons. Mate Uzinić. (www.dominikanci.hr)

ŠIBENIK: Devedeseti rođendan s. Ivane Perkov

Na blagdan Gospe od anđela prije 90 godina, u Primoštenu kao drugo od osmero djece, rođena je Anda Perkov (s. Ivana) koju su kao dar Božji primili u obitelji Marija i Jere Perkov. Ime je dobila po Marijinom blagdanu na koji je rođena. To je bio nepisani običaj u obitelji Perkov.....

Anda je, kao i svaka druga djevojčica, bila vesela i posebna od samog početka svog života. Igrala se na kopnu i moru, kupala se sa i bez dozvole mame i tate (dok oni nisu vidjeli!), mo-

lila se u krugu svoje obitelji i u svojoj župi... Ali u obitelji je imala velikog molitelja i uporište u svojoj čvrstoj odluci da se posveti Bogu u redu dominikanki- bio je to njen dragi ujko pater Andeliko Huljev!

Uz još nekoliko priateljica pošla je i ostala u dominikanskoj zajednici sestara do dana današnjega. Život joj nije bio lagan niti je bila pošteđena patnji, žalosti, neimaštine i drugih različitih nedaća, ali često voli reći naša s. Ivana da je Bog bio dobar i uvijek je vodio i krijebio kako samo on to zna. Puno godina koje

je provela u Canadi, cijelih 56, sada su lijepo sjećanje, još vrlo rado progovori francuski! Č. Priora, s. Lina i s. Trpimira to vrlo lako nauče i pomalo poučavaju i druge sestre koje su zainteresirane..... sve to čini život u šibenskoj zajednici zanimljivijim!

E, ali u nedjelju, 4. kolovoza je u samostanu Gospe od Ružarija bilo posebno veselo. Slavilo se dva dana poslije rođendana, jer nedjelja je uvijek nedjelja, za napraviti tortu treba vremena... Onoliko koliko nas ima toliko nas je slavilo. Nije smetala ni vrućina, ni nedostatak klime, ni prazna mjesta u blagovaonici, jer one koje nisu bile s nama, mislile su i molile za slavljenicu! Čestitke su pristizale od petka do nedjelje, telefonskim vezama su mnogi poželjeli dobro zdravlje i snagu za dalje....

U zahvalnosti Bogu za sva udijeljena dobročinstva tijekom lijepog broja godina, s. Ivana svakog novog dana radosno daje svu sebe. Neka Vas s. Ivana čuva Bog i da snage za svaki novi dan i svako novo iskušenje. Vaše sestre iz kuće (www.dominikanke.org)

PRVIH STO GODINA S. DINKE

U prekrasnom i veselom društvu naša draga i plemenita s. Dinka Franičević proslavila je 100. rođendan ovozemaljskog života. To izborano lice bilo je presretno! U svom osmjeju otkrivala je radost i kao da su se sve te bore stogodišnjakinje pretvarale u ozareno lice desetogodišnje djevojčice.

Zahvalno Euharistijsko slavlje prigodom 100 rođendana s. Dinke predvodio je don Dušan Vuković uz koncelebraciju braće dominikana iz splitskog samostana; fr. Luke i fr. Nikole, župnog vikara sa Škrapa don Vinka, te svećenika don Emila Pavišića iz slavljeničine rodne župe Vrboska na otoku Hvaru.

Slavlju je prisustvovalo i oko 40-tak redovica dominikanki pristiglih sa raznih krajeva Lijepe Naše predvodene č. Majkom Katarinom

Stoti rođendan – jednoj osobi – jednoj redovnici – izaziva čuđenje, divljenje zahvalnost, pitanje: u kakvom je stanju? Je li pokretna, i slično?

Kad je riječ o s. Dinki, onda je odgovor pun vedrine, u njezinu stilu: IZVRSNO! A je li pokretna? Još kako! Da su joj oči mладенаčke kao noge, još bi ona hitala u bolnice, posjećivala nemoćnike, dobacila koju „šesnu“, ali, nažalost, tjelesne su joj oči odviše slabe da bi bile vodilje nogama. No, zato očima duše proniče duboko; već po glasu prepoznaće što mislite. Brojni prijatelji, znanci, simpatizeri pridružili su se čestitkama i željama da joj Bog podari dobro zdravlje i sve dublje pronicanje u dubinu otajstva dara života.

Maglica. Uz rodbinu s. Dinke na slavlju je sudjelovao i velik broj župljana, dok su misno slavlje liturgijskim pjevanjem animirali crkveni zbor župe Prečistog srca Marijinog – Gospe Fatimske i klapa Gospe Fatimske.

Časna sestra Dinka rođena je 15. Studenog 1913. u Vrbovskoj na otoku Hvaru. U novicijat kongregacije Andjela Čuvara stupila je 8. svibnja 1936. a prve zavjete je položila 9. svibnja 1937. godine. U 76 godina redovničkog života djelovala je u splitskoj pučkoj kuhinji (do 1946. godine kada su komunisti protjerali sestre iz nje), u bolnici u Skopju (Makedonija 1946-1954), samostan svetog Dominika u Splitu (1954-1967) te u samostanu sestara Dominikanki na Škrapama (1967-2013). O ovom iznimnom jubileju života možete naći članak u [novinama](#)

Veselo društvo sa Škrapa

Dugovječna dominikanka

MISIONARKA DINKA IZ VRBOSKE DOČEKALA STOTU NA BLATINAMA

Iako već nekoliko godina slijepa i oslabljena sluha, sestra Dinka Franičević još uvijek svaki dan, bez izuzetka, moli u kapelici u samostanu svete Katarine Sijenske. Zaredila se s 23 godine, pa je nakupila 77 godina redovništva. A kako

kaže njezin andeo

U samostanu sv. Katarine Sijenske, kao i u cijeloj župi Gospe Fatimske na Blatinama, jučer je bilo posebno svečano. Naime, njihova časna sestra Dinka Franičević proslavila je svoj 100.

rođendan! Njoj u čast služena je tako i sveta misa na kojoj su nazočile sestre dominikanke iz cijele Hrvatske, ali i brojni vjernici i svećenici koji su slavljenici uputili prigodne čestitke.

Molitva u kapelicu

Iako već par godina slijepa i oslabljenog sluha, sestra Dinka još uvijek svaki dan, bez izuzetka, moli u kapelici. Njezin andeo čuvar zadnjih 20-ak godina, sestra Jordana, kojoj je ona jedina briga, za svoju stariju štićenicu ima samo riječi hvale.

- Ona je jedna tako smirena i divna narav. Možete joj nešto grubo reći, ona vam to uopće neće zamjeriti. Za par minuta ponašat će se kao da se ništa nije dogodilo, takva je ona. I dandas, iako ne vidi i ne čuje svako jutro je na misi, a poslije doručka je odvedem u kapelicu gdje svaki dan moli do ručka nekih tri do četiri sata. Kad joj kažem da je vrijeme od obida, ne vjeruje mi. Ne može biti još podne. Kako mi je tako brzo prošlo?, zna mi reći. Krunica joj je vječno u rukama, uvijek je u strahu da je ne bi izgubila, pa sa sobom ima i rezervne dvije. Hvala Bogu, duh joj je još uvijek živ i bistar – priča nam sestra Jordana. Njih dvije poznaju se još od 1970. godine, a naša će se sugovornica prisjetiti svoje

prijateljice iz mlađih dana kada je sestra Dinka bila doslovce – neuhvatljiva.

- Nije bilo dana da ne bi izašla vani pomoći potrebitima, bilo bolesnima, bilo u kuhinji, sirotinji, starijima... Uvijek je bila u trku, dan joj je naprsto bio prekratak za sve što je htjela obaviti. U džepu je uvijek imala neku sitnicu, pokoju knjigu i sve bi to podijelila, za sebe ništa nije ostavljala – veli.

77 godina redovništva

Naša slavljenica, inače podrijetlom iz Vrboske na Hvaru, zaredila se s 23 godine, što znači da se može kao malo koja časna sestra pohvaliti i sa 77 godina redovništva. -Kroz život je i dobro i loše primala s Božje ruke, a ono što se prima s Božje ruke, to se prima sa zahvalnošću. Ovom svečanom euharistijskom žrtvom zahvaljujemo na daru života sestre Dinke, a njezin život dar je Crkvi. Zamislite samo koliko je u njenom životu bilo molitvi, vapaja, pa i suza za potrebe naroda, vjere, Crkve, ljudi? Sve je to predavala Bogu i Bog je sve to zapisao u svoj dlan – prilikom svečane euharistije je istaknula časna majka Katarina Maglica, poglavarica Kongregacije sestara Andjela Čuvara, odnosno sestara dominikanki.

Lijepe uspomene na svoju tetu Dinku sačuvala je i njezina nećakinja Nela iz Dubrovnika. - Službovala je od Skoplja, preko Šibenika, Biograda, Splita, pa sve do Žrnova na Korčuli. Bila je prava misionarka, svi su je znali. Uvijek je pomagala, toliko da bi često znala reći: „Bože, oprosti mi, nemam kad ni moliti“. Sada, kad je oslijepjela, kaže mi kako napokon ima vremena za molitvu i na tome zahvaljuje Gospodinu. Sjećam je se uvijek kao vesele i nasmijane – priča nam nakon mise gđa Nela. Htjeli smo i sami prozboriti koju riječ s našom časnom koja je ušla u prvo desetljeće drugog stoljeća života, no duga misa, čestitari, i sva pusta fotografirana, umorili su je pa je nakon ručka otišla na zasluženi popodnevni počinak.

Nikolina Lulić

Snimio Božo Vukičević /cropix
(Slobodna Dalmacija od 17. 11. 2013)

Don Duško vodio misu

Svečanu misu u čast 100. rođendanu sestre Dinke vodio je don Dušan Vuković, umirovljeni svećenik i bivši župnik, a pomagali su mu don Luka Prcela, župnik sv. Dominika, don Emil Pavišić, župnik iz Vrboske, te don Vinko Beus, župni vikar Gospe Fatimske u ime odsutnog župnika don Mije Gvozdanovića.

Sestra Dinka Franičević rođena je 15. studenog 1913. godine u Vrboskoj na Hvaru, odašle je krenula na svoj redovnički put koji, kako napomenusmo, traje već 77 godina. Čestitkama slavljenici ovim tekstrom pridružuje se i cijela redakcija Slobodne Dalmacije!

(*Slobodna Dalmacija* od 17. 11. 2013)

ČESTITKE S. DINKI

Draga časna Dinka,

Neka 100 godina Vašeg života zasja poput dragog kamena na dlanu Vašeg Stvoritelja! Svaki vaš korak, svaka Vaša molitva i vapaj neka budu blagoslov svima koje je Vaš život dotakao dobrotom i ljubavlju! Sretan Vam 100. rođendan, draga sestra Dinka!

s. Katarina Maglica OP

Stoti rođendan s. Dinke - Čestitamo!

OP - U samostanu sv. Katarine Sijenske na Blatinama, dominikanka s. Dinka Franičević proslavila je svoj 100. rođendan. Prigodno euhariistijsko slavlje predvodio je don Dušan Vuković uz koncelebraciju braće dominikanaca iz splitskog samostana;

fr. Luke i fr. Nikole...

Draga naša časna Dinka

Mi zajedno s Vama zahvaljujemo Bogu i Vašim roditeljima koji su Vam život darovali.

Bog je htio da baš nama pripadate, našoj Kongregaciji, gdje ste nam pokazali kako se živi uzorni život redovnice. Hvala za svaku godinu i svaki dan proveden s nama.

Čestitamo i radujemo se s Vama za vaš 100-ti rođendan. Vaš novicijat: s. M. Goreti, s. Dolores, Mirna i Katarina

Mnogo poštovana

časna sestra Dinka Franičević,

Prekjučer sam na internetskom izdanju Slobodne Dalmacije pročitao članak pod naslovom: „Misionarka Dinka iz Vrboske dočekala stotu na Blatinama“ i bio duboko u duši dirnut njego-

vim sadržajem. Sutradan, dakle jučer, sam nazvao Vaš samostan da provjerim je li se u članku uistinu radi o časnoj sestri Dinki iz Vrboske koja je negdje između 1943. i 1945. u tadašnjoj Pučkoj kuhinji dijelila hranu siromašnim stanovnicima Splita, potvrđeno mi je da je upravo o tome riječ i dobio dopuštenje da Vam se smijem ovim pismom izravno obratiti, pa to s dubokim zadovoljstvom i činim.

Dakle, stoti rođendan Vam čestita i želi svako Božje dobro osoba koja Vas je upoznala prije puno godina, gotovo prije sedam desetljeća u Splitu gdje smo živjeli, a koja je tada, u ratnom vremenu 1943.-1944. godine bila dečkić od 10, 11 godina, i koja u ovom času ima osamdeset godina. Pa da Vam najprije sve to objasnim.

U tom vremenu živjeli smo u Splitu u teškoj oskudici, gotovo gladi i moja mama je odlaziла u Pučku kuhinju, pokraj sv. Duje, da dobije nešto hrane, kako bismo izbjegli smrt od gladi. Moja mama je znala da hranu dijeli i časna sestra Dinka iz Vrboske, a kako je njezina mama, moja nona, Vica Bertić, udana Zaninović u Sta-

rom Gradu, također bila podrijetlom iz Vrboške, to se stvorilo neko prešutno poznanstvo i povjerenje kojemu je u osnovici bila Vrboska. Mama je često vodila i mene u Pučku kuhinju, pa ste sigurno i mene tada upoznali. Nešto kasnije, tamo negdje u jesen 1944., ja sam sam, bez mame, dolazio u Pučku kuhinju, čekao satima na red, prilazio prostoru gdje ste Vi stajali i dijelili obroke pure, kasnije kad je, čini mi se, počela stizati američka pomoć i obroke kuhanih šubiota s nekoliko komada mesnog doručka, davao vam moj lonac, a Vi biste ga darežljivo napunili purom i meni davali natrag.

Ja sam s pobožnim osjećajem preuzimao taj lonac, napunjten hranom, nosio kući u Bosansku ulicu gdje smo stanovali i taj je obrok uklanjao glad koja nam je prijetila. A vi, časna sestra Dinka iz Vrboske, kako smo Vas u razgovoru zvali, bili ste za sve nas, pa i za mene, dečkića od 10-11 godina, plemenito biće, Božje biće kojemu smo bili do dna duše zahvalni za dobro koje nam činite.

Dakako, vrijeme je teklo, prilike su se po malo počele mijenjati, više nisam dolazio u Pupku kuhinju, potkraj 50-tih godina otišao sam na studij u Zagreb, i od početka 60-tih godina u njemu se stalno nastanio. U međuvremenu, svi u mojoj obitelji, od moje none Vice Bertić iz Vrboske, udane Zaninović, preko moje mame, do teta i ujaka, preminuli su i danas je splitski Lovrinac mjesto njihova vječnog počinka.

Vas više nisam imao prilike ni vidjeti, ni bilo što čuti o Vama, ali nikada, do danas, nisam zaboravio Vašu plemenitost u splitskoj Pučkoj kuhinji. Vi ste zauvijek ostali u mojoj duši pojmom dobrote i ljudskosti. Često bih se u uspomenama na splitsko djetinjstvo sjetio Vas i mojega lonca ispunjenog purom jer pojmom dobra i dobročinstva Božji je i neuništiv dar.

A kad sam na internetu pročitao gore spomenuti članak doživio sam to kao iznenadni dar Božji, kao priliku da Vam se obratim pisom i barem na taj način, nakon gotovo sedam desetljeća, još jednom zahvalim na svemu dobru koje ste nam tada, u davnini, u jednom strašnom vremenu, bili iskazali.

Možda će Vam ovo pismo biti zamorno, ja se ispričavam, ali nisam mogao drugo nego Vam se javiti, zahvaliti i poželjeti Vam još mnogo Vaših rođendana, u okružju i okrilju Vaših časnih sestara koje su na fotografiji u „Slobodnoj Dalmaciji“ brižno stajale oko Vas.

S najdubljim poštovanjem i zahvalnošću pozdravlja Vas jedan Vaš gost iz davnih ratnih vremena u Splitu.

Tomislav Raukar.

Draga naša č. Dinka

Neka je blagoslovjen svaki Vaš korak koji ste učinili na slabu Božju i na dobro naše kongregacije, kao i za dobro bolesnih i nemoćnih. Čestitamo Vaš ništa manje nego 100. rođendan!

Vaše sestre iz sv. Martina, Split

Čestitam od svega srca i molim za Vas. Hvala za sve. Vaša uvijek zahvalna s. Ladislava.

Draga naša č. Dinka!

Bogu zahvaljujemo za Vaš plodan život koji ste utkali u našu Kongregaciju. Čestitamo i s Vama se radujemo, pratimo Vas molitvom. Vaše sestre i župnik iz Pregrade,

s. Jasenka, s. Bernardica i Ivan M.

Draga naša časna Dinka,

Čestitam Vam 100. rođendan! Gospodin Vam bio nagradom za sve dobro što ste učinili. Puno Vas pozdravlja s. Imelda

Draga i cijenjena časna Dinka – svečarice,
Čestitam Vam od srca 100. obljetnicu –darovano je to samo rijetkim.

Ponosimo se Vama i radujemo da ste na svojim plećima, potpomognuti milošću Božjom, iznijeli tako impozantan broj godina. Osobno sam sretna da sam bar kratki period svog redovničkog života provela s vama u Škrappama. Name, to je sasvim dovoljno da mi se u srce ureže vaš dragi lik i gorljivi duh za našu zajednicu, kao i one izvan nje – bolesnike, koje ste redovno posjećivali, tješili, bogatali im duh vjerskim tiskom, iskazivali pažnju slatkišima i tako uspjeli ublažiti bar donekle njihove patnje u bolesničkim posteljama. Isplatilo se zar ne!? 100 godišnji jubilej koji slavite to potvrđuje. Vaš vedar duh još uvijek zrači. Neka tako i ostane.

Zahvaljujemo dragom Bogu za dar vašeg plemenitog života našoj dominikanskoj obitelji i kličemo: živjela! Pozdrav svim razdraganim čestitarima.

Sestre iz Virja

Draga naša č. Dinka

Od srca vam čestitamo prvo stoljeće Vašega života i zahvaljujemo Bogu što Vam je podario dugi životni vijek, od kojega ste 78 godina darovali Bogu, Redu i narodu.

Neka Vas dobri Otac i dalje uzdrži u svojoj milosti i dade Vam nutarnju svjetlost, radost i mir za sve dane koje će vam još podariti na zemlji.

To Vam od srca žele sve sestre iz Korčule, koje nisu mogle doći na feštu i srdačno Vas pozdravljaju.

s. Blaženka

Draga č. Dinka, dok zahvaljujem Bogu za stoljeće života koje živite ispunjeno njegovom prisutnošću, od srca Vam želim sretan rođendan uz obilje Božjeg blagoslova.

Don Ivan Urlić

Draga naša Dinka,

Iskrene čestitke za prvih 100, a sada počinjemo brojiti od jedan (1).

Miroslav (Mia) Pavić

100 godina zemaljskih je prošlo ...

Mojoj dragoj teti Dinki ... Gospa je bila uvijek s vama i sveti križ. I biti ćete uvijek u njenoj blizini, okruženi svjetlošću, mirom i ljepotom.

Vaša Nela i Željko, Vrboska

Sretan 100. rođendan želi vam baka Antonija (Molite za moje ozdravljenje)

Sretan ti 100-ti rođendan, draga teta Dinka, od Roka i Nives, Volimo te jako!

Draga časna Dinka Franičević, sretan rođendan!!! Živjeli još 100 godina. Bruno Brajković

Draga č. s. Dinka Franičević, blagoslovljen Vam 100. rođendan. Sara Granić 6. b

Draga časna Dinka Franičević, sretan Vam rođendan i živite nam još dugo. Želi vam Borna Matas. Izmolite krunicu za naš razred.

Dinka Franičević, sretan Vam 100. rođendan. Živjeli još puno godina. Puno zdravlja, puno sreće. Ivan Ivančev

Sretan Vam rođendan, dugo nam živite. Želim Vam sve najbolje, želim da proživite još dugo, jer nam puno značite. Da Vas nema mi ne bi mogli živjeti bez vas. Zato vam želim sretan 100. rođendan. Neka Vam bude dobro i Vi nam dugo živite i mi ćemo ovdje biti sretni jer ste pokraj nas. Bit ćete tu kad ste nam najpotrebniji i kad mi budemo slavili svoj rođendan. Znajte da Vas ja mnogo volim. Osjećajte mi se lijepo.

Sretna Vam rođendan, od Josipa Kačića

Sretan 100. rođendan i puno sreće i zdravlja. Vaša Matea Vidaković

Draga Dinka Franičević, drago mi je što si 77 godina bila časna sestra. Drago mi je što si doživjela 100 godina. Blagoslovite naš 6. b razred. Nadam se da ćete još dugo živjeti.

Sretan rođendan želi ti od srca Lea Matković.

Draga časna Dinka, sretan blagoslovjen Vam 100. rođendan! Od srca vam želi Iva Čatipović
Draga sestro, sretan t tvoj 100. rođendan. Još dugo nam živjela, a kad s ovog svijeta odeš i dodeš pred dragog Boga, prenesi mu moje pozdravljamo i volimo te, Lucija Domić 6.b

Draga č. s. Dinka Franičević, sretan i blagoslovjen vam 100. rođendan! Želim vam puno sreće i ljubavi. Neka vas Bog blagoslovi i dade vam dug život. A vi molite za nas. Andro Erdelez, 6.b Sretan vam rođendan, draga č. s. Dinka! Klara Marović

Draga č. s. Dinka, sretan vam rođendan!!! Od Ane Baras

Sretan rođendan! Neka živite još mnogo godina, Pozdravlja vas Bruno Ivanković

Draga časna Dinka Franičević, sretan i blagoslovjen vam 10. rođendan. Dugo nam još živite.

Želi vam Mija Bolanča. Draga časna molite za naš 6.b razred

Draga časna sestro Dinka Franičević, želim vam sretan i blagoslovjen stoti rođendan! Od srca, Ana Merčep, iz šestog razreda.

Sretan rođendan, sve najbolje u 100 godini, Petar Kokeza 6.b

Draga Dinka Franičević, sretan vam rođendan, živite nam još dugo.

Draga Dinka, želim od srca sretan rođendan, mnogo zdravlja i sreće u tvom dalnjem životu. Nikolina Dobra

Sretan rođendan časnoj sestri Dinki Franičević, od Dore Kokez

Draga časna Dinka Franičević, čestitam vam na 77 godina služenja kao časna i 100 godina života. Nikolina Britvić

BRZONOOGA

(Objavljeno u AM 2/97)

Nije smatrala uvredom ako bi je netko tako nazvao. "Bolje, rekla bi, nego da sam, Bože osloobi, stonoga!". A kad bi je netko zapitao "Kako ste, sestro?", odgovorila bi: "Bliže nebu nego grebu". Uvijek dobre volje, spremna pomoći bližnjemu. Iako je prešla sedamdesetu, hodala je uspravno, ali i ubrzano, kao da se nekamo žuri. Nekada je bila "glavna" u kuhinji, ali danas, uz moderne strojeve i mnogobrojne "kuharice", nitko nije htio slušati njezine naputke i savjete.

"Lako je danas pripremati jela, kad imаш svega pri ruci", govorila je i duboko uzdisala. "U mojoj mladosti nije bilo tako. Morale smo i u prošnju ići da bismo prehranile mnogobrojne sestre. A sletjeli bismo u samostan kao jato lastavica, a ne kao danas kad ih moraš na udicu iz svijeta izvući. I bile smo sve jednake. Nije bilo razlike između učenih i neukih. Tko bi danas pošao u prošnju? Ja se toga nisam sramila. Išla sam, kao pratileca pokojnoj sestri Vici, čak i po Slavoniji skupljati hranu za sestre, napose za novakinje. Kad motrim život oko sebe vidim da ima gladnih koji sve imaju. Nesretni su. Sada je ovaj grad postao mojom novom kuhinjom. Spremam duhovnu hranu i nosim je tamo gdje ne može ući ni pop ni fratar. Ženi, napose redovnici, teško je zatvoriti vrata, premda se i to dogodi. Ali ja sam uporna i ponovno pokucam Brinem se najviše za svoje sumještane koji su se obogatili stjecajem okolnosti, napose ratnih, pa zaboravili Boga i lijepe običaje. Danas su to umirovljenici s udobnim stanovima i s mnogim povlasticama. Ali i oni moraju jednom pogledati smrti u oči, a tu više ne pomažu nikakve povlastice. Eto, baš sam se sjetila jednog mog sumještanina koji se proslavio zarobivši neki njemački borbeni čamac - barem tako on priča - za vrijeme drugoga svjetskog rata i postao slavan prevozeći leutima i bracerama vojsku i ljude s "terferme" na otoke. Za tu je hrabrost poslije rata, ili još za vrijeme rata, ne sjećam se, imanovan "kapetanom fregate", a da se na nekaku fregatu nikad nije ni popeo. Postao je viđen

i uvažen čovjek. Skupa smo išli u školu; jedva jedvice je završio osnovnu. A ne bi ni to da mu stric nije bio župnik, dobar i požrtvovan čovjek. Ali ostavimo to za sada. I on spada u one "gladne duhom", kako se kaže. Eto, to bih vam htjela ispričati, a vi to opišite, ako vam se svidi..."

- E, taj moj sumještanin koga sam ja promaknula u admirala, "amiralja", po talijanskom, htio je imati "drugaricu", dostoјnu toga čina, pa se rastao od svoje žene, s kojom je imao dva sina. Vjenčao se "na sudu" s djevojkom koja je bila bolničarka u borbama negdje na Velebitu i vratila se s odličjima i priznanjima za hrabrost. Što nije bila iste narodnosti i vjere, to mom sumještaninu nije smetalо. Njegova zakonita žena nije tražila od njega nikakve pripomoći za uzdržavanje i školovanje djece. Bila je odviše ponosna da bi išta od njega zahtjevala. Radila je u tvornici i šivala u kući. Sinovi su joj na diku, oženjeni i sretni, a i ona je presretna igrajući se s unucima. Mome "amiralju" nije nikada palo na pamet da pita za svoje sinove ili unuke. Plivao je u moru blagostanja. Preselio se u grad, dobio trosobni stan, primao goste, prisustvovao svim službenim priredbama i zabavama. Nikada nije posjetio svoje selo, a i izbjegavao je svoje sumještane koji su živjeli u gradu. Nisu mu nedostajali izleti po zemlji i inozemstvu. Zaboravio je na Boga i na već pokojnog strica župnika kojemu je kao ministrant pomagao kod mise i ostalih obreda. Bila mu je dostatna njegova drugarica i svijet koji ga je okruživao. Ali vrijeme koje nagrize drveće i kamenje počelo je nagrizati i njegovo zdravlje. Morao je u bolnicu. Nisu mu pomogle ni dvije operacije. Rak ga je izjedao. Otpustili su ga iz bolnice na kućnu njegu, znajući da mu je drugarica bolničarka.

Sve sam to doznala od jednog sumještanina koji je, kao i on, zaplovio u "Crveno more". Ovo je, da znate, moj izraz za one koji ne vjeruju u Boga. Nije mi htio reći gdje stanuje jer je znao da Brzonoga ne ostavlja svoje bolesne sumještane. Ali, eto, ljudi su pametni pa su izmislili

telefone i telefonske imenike i ja pronađoh stan moga "amiralja". Hajde da vidimo, rekoh sebi, kako sada upravlja bracerom.

Jednog jutra, eto ti mene pred vratima nje-gova stana. Pozvonim. Nitko se ne javlja. Ja ustrajno pritišćem zvonce. Možda sam preura-nila, pomislih, kad opazih da se netko pomiche na okancu, na vratima. "Ne bojte se, otvorite! Imam poruku za vašeg druga!"

Otvorila mi je već dobrano ostarjela žena. Mora da joj se zamaglilo pred očima kad je pred sobom ugledala "švoru" oliti, po njezinu, kalu-đericu, jer je naglo zatvorila vrata.

- Što želite? - vikala je iza vratiju. - Ovdje nemate što tražiti.

- Pa ja ništa ne tražim. Nisam došla pro-siti milostinju. Želim samo pozdraviti moga sumještanina, vašeg supruga. Kao djeca smo se igrali i zabavljali.

- Dobro! Doći će drugi dan, kad mu bude bolje - rekoh i udaljih se.

Navratih desetak dana kasnije. Valjda mu je ispričala naš susret i opisala sumještanku, jer kad sam ovaj put pozvonila odmah mu je otvo-rila i ljubazno me pozvala da uđem u predso-blje.

- On je zaželio da vas vidi - govorila je poti-ho. - Samo nakratko, molim vas, jer liječnik ne želi da ga itko uznemiruje.

- Oslobodi, Bože! Ja će ga razveseliti, vidjet ćete.

Uđoh u njegovu sobu, a ona za mnom. Le-žao je na onisku krevetu. Glava mu je jedva vi-rila iz jastuka.

- Kako si mi, moj "amiraljo"?

Smiješak se pojavi na njegovim usnama.

- Vidiš, Smiljko, da umirem.

- A nećeš još, Stipe! Još ćeš ti zapovijedati na leutima i bracerama.

- Ili ih još ima? - zapitao je znatiželjno.

- Ja, na starim napuštenim "škverima". A ima i pokoja nasukana na žalu, da se djeca mogu učiti kako se postaje "amiraljo".

- Vraže, uvijek si ostala ista! Samo znaš za-frkavat - govorio je, već bolje raspoložen. - Baš mi je drago da si došla.

Drugarica je sa zanimanjem pratila naš raz-govor. Zazvonio je telefon. Otišla je u predso-blje i zatvorila vrata sobe. Iskoristila sam trenu-tak i rekla:

- Stipe! Ostavimo šale na stranu! Kažeš da umireš. Svi pomalo umiremo i to svaki dan. A onda nas čeka Bog.

Uozbiljio se.

- Što hoćeš? Ili želiš dovesti nekog fratra da me isповijedi?

- Jedva sam ja ušla, a kamoli bi fratar. Nego, pokaj se, Stipe, i bez fratra! On samo zamjenjuje dobrog Boga. Reci da se kaješ i prekriži se! Evo, kao i ja. Podigao je ruku i stavio na čelo. Baš u taj čas pojavi se drugarica.

- Mislim da je dosta za danas, sestro! Vidite da ga boli glava. Jedva diže ruku. Dat će mu tabletu protiv bolova.

- Lijepo je to od vas, drugarice! - rekoh. - Htjela sam ga razveseliti, pričajući doživljaje iz naše rane mladosti.

- A sad zbogom, moj "amiraljo"! Ne zabora-vi više puta staviti ruku na čelo!

- Zbogom, zbogom, Smiljko! Hvala ti što si došla! Ne zaboravi me u svojim mislima ili, kako se to kaže, molitvama!

Drugarica me već vukla za rukav.

- Doviđenja u nebu, moj "amiraljo"!

Rajmund Kupareo
DANICA 1993.

Dinka moja, kad ćeš više umrit? – Kad zasluziš raj priko mene

Evo jedne šale koju nam je ispričala sestra Jordana.

Pitala bih je, ali baš u šali, da me ne shvatite krivo: Dinka moja, kad ćeš više umrit? Ona bi mi od-govorila: Kada ti zasluziš raj preko mene. Zamislite to – povjerila nam se. Također, došla joj je jednom prilikom pedikerka očistiti „kurje oči“. Išla se našaliti pa je upitala hoće li za kurje oči zvati veterinara.

- Samo ako tebi treba – spremno joj je odgovorila sestra Dinka.

Razgovor sa s. Dinkom Franičević 1997.

Za one koje možda nisu znale tko je to **Brzonoga**, otkrit ćemo tu tajnu. Radi se o našoj s. Dinki Franičević. Trenutno živi u Splitu (Škrape). Željeli bismo još nešto dozнати od nje, gdje je sve živjela i radila tijekom svoga 84 godišnjeg života. Zamolili smo je za mali razgovor.

s. F: č. Dinka, recite nam nešto o sebi.

S. Dinka: Rođena sam 15. studenoga 1913. Roditelji su mi se zvali Dinko Petrica Franičević. Bilo nas je sedmoro djece. U samostan sam ušla kad mi je bilo 19 godina.

s. F: Što vas je potaklo da postanete redovnica?

S. Dinka: Bog me pozvao. I to se sve. Nema tu nikakvog filozofiranja.

s. F : Što ste radili prije nego ste ušli u samostan?

S. Dinka: Išla sam u osnovnu školu. Kad sam završila 8. razred zaposlila sam se u Tvornici u Vrboskoj.

s. F: Koje ste godine ušli u samostan?

S. Dinka: Godine 1934. i 35. bila sam na Bolu. Pomagala sam tamo sestrama. Onda sam išla u Korčulu gdje sam se godine 1936. obukla. Onda je novicijat počinjao oblačenjem. Učiteljica novicijata mi je bila s. Josipa Karninčić.

s. F: Kakvi su bili vaši prvi dojmovi u samostanu?

S. Dinka: Bila sam sa svima dobro i bilo mi je lipo, što hoćeš! Baš mi je bilo fino.

s. F: Koliko Vas je bilo?

S. Dinka: Bilo nas je preko 40 svih zajedno, a nas u grupi, koje smo se zajedno obukle bilo je 11. Kad su me pitali kako bi se zvala, ja sam rekla da bih željela biti Dominika ili Dinka. Rekli su da je Dominika priora. Nisam znala što je to - *priora* - mislila sam da joj je to ime. Onda su govorili da je već bila i jedna s. Dinka pa se svukla. Pa što znači da se svukla, ne tebaju se zato sve Dinke svući (napustiti samostan). I tako su mi, ipak, dali ime Dinka.

s. F: Što je bilo nakon novicijata?

S. Dinka: Najprije sam išla raditi u Šilovićev dom gdje su bila siromašna djeca. Tu je radila i s. Kolomba Benussi. Ona je radila u kancelariji. Ja sam bila u kuhinji, a ekonomu nam je bila s. Kerubina.

Nakon toga sam radila u Pučkoj kuhinji u Splitu, 6 godina. To je bila kuhinja za siromahe, radnike, studente i đake, a tu su bila i djeca, kao zabavište. S njima

je bila s. M. Ruzarija. Ružica smo je zvali. Onda je bila s. Krunica, s. Alana, s. Margarita.. tko bi to sve nabrojio! Iz pučke kuhinje sam išla u Skopje, u Makedoniju. Tamo sam bila 5 godina. Pomagala sam sestrama na dječjem odjelu. Već sam prije toga radila u Biogradu na moru godinu dana u operacionoj sali, pa i u Zagrebu na Šalati isto godinu dana u operacionoj sali, pa sam već imala neko iskustvo.

Nakon toga sam premještena u Split, kod braće dominikanaca, gdje sam radila sve poslove u kući. Tu sam bila 10 godina. Nakon toga sam došla na Škrapu. Onda još nije bio sagrađen ovaj samostan. Bila sam tu kad je biskup Franić blagoslovio kamen temeljac.

Kad sam ja došla ovamo onda je bila kuharica s. Augustina, a ja sam radila sve okolo. Nije onda bilo tako kao danas. Trebalo je sve nabaviti iz vrta što će se kuhati. Imali smo toga dosta, pa sam i u Korčulu slala povrće. A nešto su nam ljudi donosili. Onda, davala sam i injekcije, kad bi mi dolazile neke bolesnice, obilazila sam bolesnike po kućama i bolnicama, donosila im vjerski tisak, i tako...

s. F.: Nije onda čudo da vas zovu "legendom Škrapa - prijatelj Škrapa". Što vam je osobito ostalo u sjećanju?

S. Dinka: A što bi sve rekla, za majku milu, što će sve govoriti..! Pa će mi se smijati.

s. F: Pa neka se smiju, samo vi recite.

S. Dinka: Pa i ne sjećam više toga. Aha, kad sam išla u pučku kuhinju govorili su mi: Pazi, tamo su ti svi muški... - Rekla san in: Da sam se htila udati, mogla san imati ne samo jednoga... nego ohoho...

s. F.: Ali ni jedan nije bio vrijedan kao Jedan koji Vas je osvojio.

S. Dinka: Tako je! Samo Njemu zahvaljujem na svemu. Nije ništa moja zasluga, nego njegova dobrota. Ništa sebi ne pripisujem. On je velik!

Razgovor vodila s. Fidelis Jagnjić
17. kolovoza 1997.

VELA LUKA: Dominikanska obitelj u Veloj Luci dobila nove članove

Novosti iz župe u Veloj Luci

Danas, 17. studenoga 2013. god. u crkvi sv. Josipa bilo je primanje novih članova u Dominikanski svjetovni Red (trećoredice). Obred oblačenja obavio je p. Drago Kolimbatović uz asistenciju p. Mate Bošnjaka. Svečanom činu prisustvovali su i ostale trećoredice. Pjesmom i molitvom poduprle su nove članice: Biserku Cetinić, Nadu Vlašić, Mirjanu Oreb, Danku Andreis i Mirjanu Berković. Radost je bila obostrana.

Tko su to Trećoredice? To su vjernici –laici koji sudjeluju u crkvenom životu. Imaju važnu i nezamjenjivu ulogu u misijskom poslanju Crkve. Ispunjavanjem kršćanskih dužnosti slave Boga Oca u Kristu po primjeru sv. oca Dominika. Sastaju se jednom mjesečno.

U našoj župi Red djeluje punih 115 godina (od 1898.). Radujemo se svakom novom članu. Ako tko želi postati Dominikanski trećoredac može se prijaviti časnim sestrama.

SUBOTICA: Misijsko – evangelizacijski vikend u Subotici

Povodom završetka Godine vjere, a uz obilježavanje 1700 obljetnice Milanskog edikta, od 22. do 24. studenog 2013. u župi svetog Jurja u Subotici (Srbija), pod sloganom "U znaku križa pobjeđujemo", održan je misijsko – evangelizacijski vikend.

Misije je predvodio o. Petar Galić uz asistenciju dominikanskih studenata: Marka Pavlinovića i Ante Kazotia. Prihvativši poziv subotičkog župnika vlč. Ištvana Palatinusa, dominikanci su u petak 22. studenog u jutarnjim satima krenuli na put prema Subotici. Nakon šestosatne vožnje stigli su na ciljano odredište

- u grad Suboticu, grad Hrvata, Mađara i Srba, gdje su ih s osmijehom na licu srdačno dočekale i ugostile sestre dominikanke, zajedno sa gospodinom župnikom.

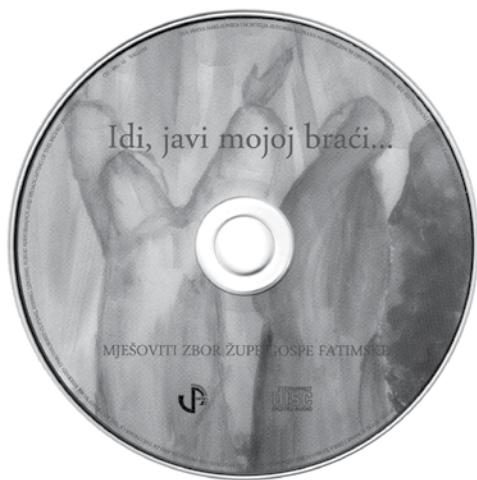
Nakon okrijepe uz čuveni vojvođanski "fiš paprikaš", molitvom i razmatranjem *Bunjevačkog križnog puta*, započeli su misijsko – evangelizacijski vikend. Uz molitveni dio i euharistijsku slavlja, program je uključivao predavanja, tribine i radionice s naglaskom na temu sedam svetih sakramenata. Vikend je zaključen misnim slavlјem koje je u nedjelju na svetkovinu Krista Kralja predvodio o. Galić.

Nakon otpjevanog *Te Deuma*, uslijedilo je postavljanje misijskog križa na zid crkve koji je prethodno blagoslovjen. Zahvalni Bogu i svim dobrim ljudima koji su ih srdačno ugostili i primili, obogaćeni novim iskustvom, radosna srca dominikanci su krenuli put Zagreba, noseći u srcu lijepе trenutke koje su im tamošnji vjernici darivali.

Marko Pavlinović, OP

SPLIT: Novi nosač zvuka – Idi javi mojoj braći

Idi, javi mojoj braći naslov je prvog glazbenog nosača zvuka u izvedbi mješovitog zbora župe Prečistog srca Marijinog - Gospe Fatimske iz Splita. Za naslov ovog nosača zvuka uzet je citat iz Ivanova Evanđelja (Iv 20, 17) u kojem Krist u uskrsno jutro nalaže Mariji Magdaleni (a i svima nama) da se Crkva nanovo rodi iz propovijedanja. Iako ne propovijedaju u pravom smislu riječi, izdavanjem ovog nosača zvuka zbor i voditeljica s. Pavla su nastojali propovijedati na njima svojstven način – pjevanjem.

Na glazbenom nosaču se nalazi 13 skladbi domaćih i stranih autora, izvedenih a capella ili uz pratnju orgulja, a snimane su u župnoj crkvi župe Prečistog Srca Marijinog – Gospe Fatimske u Splitu. Uvrštenjem ovih pjesama na nosač zvuka željelo se bar donekle prikazati repertoar i stil skladbi koje se redovito izvode Liturgijskim slavljima u župi.

Naslovica nosača zvuka grafički je predstavljena jednom modernijom verzijom Uskrsnog jutra, dok je na zadnjoj strani popis svih skladbi. U unutrašnjosti nosača zvuka se nalazi dodatna preklopna knjižica na čijoj jednoj strani se nalaze svi tekstovi snimljenih skladbi. Drugu stranu knjižice zauzimaju osnovni podaci o mješovitom zboru župe Gospe Fatimske, s. Pavli i par kratkih informacija o prisutnosti sestara dominikanki u Splitu koja seže u 13. stoljeće. Unutrašnjost nosača zvuka oboga-

ćena je i fotografijama, a za neke od njih zaslužan je gospodin Hrvoje Jukica.

Glazbeni producent i snimatelj cijelog projekta je gospodin Tomo Unušić, dok je izvršni producent s. Pavla Negovec.

Ovaj nosač zvuka je plod intenzivnog rada s. Pavle i članova zbora, kao i svih njihovih suradnika i pomagatelja. Mnogi velikodušni ljudi u ovaj projekt su besplatno utkali dio sebe, dio svog slobodnog vremena i značajna financijska sredstva i zbog toga im od srca HVALA. Uskoro slijedi intenzivnija promidžba nosača zvuka o čemu će se naknadno obavještavati.

Petarm

Sveti Nikola dijelio darove

U četvrtak, 5. prosinca, u dominikanskoj crkvi sv. Nikole u Korčuli, upriličen je kratki program za dolazak sv. Nikole koji je podijelio darove. Pjevala su djeca iz našega vrtića, a recitirali „drugaši“. Sv. Nikola je uputio nekoliko srdačnih riječi svima nazočnima. Pozvao je dječu neka glasno kažu svojim roditeljima: Dragi roditelji, mi vas volimo! A potom je pozvao roditelje neka isto tako glasno kažu svojoj djeci: Draga djeco, mi vas volimo!

PETROVČE: Duhovna obnova braće studenata u Petrovču

Po drugi put zaredom, u dominikanskom samostanu Petrovče (Slovenija), od 5. do 8. prosinca, održana je adventska duhovna obnova za dominikanske bogoslove. Voditelj duhovne obnove je bio o. Jozo Čirko, uz pratnju učitelja bogoslova o. Anta Bobaša.

Voditelj je u svojim nagovorima govorio o osobi sv. oca Dominika kao izvoru žive vode koja je ljudima davala život. Vodu koju je on dijelio dušama bila je iz čistog, nepresušnog izvora koji je u Bogu. Po njegovu primjeru, mišljali smo kako i mi možemo postati taj čisti,

nepresušni izvor koji će ljudima pružiti život.

Vrijeme između nagovora, uz slavljenje svezte mise i molitve časoslova, braća su iskoristila zajedničko druženje, molitvu i odmor. Također nas je i ove godine pohodio mons. Stanislav Lipovšek, biskup celjski, koji je u bazilici Majke Božje predvodio misno slavlje, nakon čega je upriličeno zajedničko druženje.

Duhovna obnova zaključena je u nedjelju, 8. prosinca jutarnjim slavlјem sv. mise u bazilici Majke Božje. Pozdravivši se s bratom domaćinom o. Vančijem, njegovim pomoćnikom vlč. Jožom i sestrama dominikankama, zahvalni Bogu na daru duhovne obnove radosna srca smo se uputili prema Zagrebu.

fr. Marko Pavlinović OP

OBRANA LICENCIJATA O POVIJESTI ŠIBENSKOG SAMOSTANA

U petak, 8. studenoga diplomirani teolog Ivan Armanda obranio je svoj licencijatski rad pod naslovom Povijest samostana sestara dominikanki Gospe od Ružarija u Šibeniku pred tročlanom ispitnom komisijom koju su sačinjavali: predsjednik – dr. sc. Slavko Slišković, mentor i član – akademik Franjo Šanjek te član – dr. sc. Josip Šalković. Obrani je prisustvovalo dvadesetak slušatelja, među kojima i sedam sestara dominikanki iz zagrebačkoga samostana. Nakon obrane ispitna je komisija donijela jednoglasnu odluku da je kandidat s odličnim uspjehom obranio licencijat i stekao naslov magistra znanosti.

Sam pak licencijatski rad sastoji se od tri poglavљa i pet priloga te broji ukupno 244 stra-

nice. U prvome poglavljtu prikazana je povijest dominikanskih trećoredica u Šibeniku prije utemeljenja samostana Gospe od Ružarija. Premda je zbog nedostatka pisanih vrednoća bilo nemoguće detaljnije rasvijetliti to razdoblje njihove povijesti, autor je ipak izložio dosta podataka iz tog razdoblja i dokazao da su sestre kontinuirano prisutne u Šibeniku barem od kraja srednjega vijeka, a 1733. razdijelile su se u dvije manje zajednice. U drugome poglavljtu licencijatskoga rada prikazana je povijest samostana Gospe od Ružarija od njegova utemeljenja 1867. (kada su se ujedinile dvije dotadašnje sestarske zajednice) do utemeljenja Kongregacije Svetih anđela čuvara 1905. godine. Razdoblje je to intenzivnijega života dominikanskih trećoredica u Šibeniku, zbog čega i među građanima jača svijest o njihovoj prisutnosti i djelatnosti. U ovome dijelu je posebna pozornost posvećena samome ujedinjenju sestara u novome samostanu, ali također pokušajima dominikanaca Andela Marije Miškova u provedbi reforme sestarskoga života, zbog čega im je 1874. sastavio i posebna pravila. Ona su bila na snazi sve dok šibenski biskup Antun Inocent Josip Fosco nije 1878. povrgnuo sestre pod svoju vlast i izdao im nova pravila.

Na kraju drugoga dijela prikazana je povijest samostana na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće, kada je njime upravljala priora Roza Jurić, koja ga je znatno unaprijedila u materijalnome pogledu, ali i u pogledu unutarnjega redovničkog života. Treće poglavlje licencijatskoga rada prikazuje povijest šibenskih dominikanki u sastavu Kongregacije Svetih andela čuvara od njezina utemeljenja 1905. do danas. Analizirajući pripreme za utemeljenje Kongregacije i samo utemeljenje, detaljno je prikazana uloga šibenskoga samostana u tim događajima, pri čemu je autor dokazao da je upravo taj samostan, a ne korčulanski (kako se to obično misli), kuća matica Kongregacije.

Također je analizirao utjecaj šibenskoga samostana na odluku utemeljitelja Kongregacije o. Andjela Marije Miškova da upravu Kongregacije 1908. preda samim sestrama. Nakon toga, zahvaljujući sve brojnijim izvorima, slijedi detaljna analiza povijesti šibenskih dominikanki od 1905. do danas. U tom razdoblju sestre su u ši-

benskome samostanu vodile dječji vrtić (1914.-1945.) i internat za djevojčice (1927.-1947.), a od 1917. radile su u pučkoj kuhinji tzv. Bažani, koja kasnije kao Đačka menza prelazi u Katolički dom i u kojoj su djelovale do 1948., vodeći u njoj i gradski dječji vrtić. Od 1975. do 2000. sestre su u svom samostanu brinule za osamljene i zapuštene starice, a danas jedna sestra djeluje kao vjeroučiteljica i predstojnica Katehetskoga ureda Šibenske biskupije. Dakako, kroz čitavo razdoblje svoje povijesti, sestre su i karitativno djelovale među šibenskim pukom.

Nakon glavnoga dijela licencijata, slijedi pet priloga u kojima je autor donio samostanski nekrolog tj. životopise 37 sestara koje su od početka 20. st. preminule kao članice šibenskoga samostana, ili su preminule kao članice nekoga drugog samostana, ali su pokopane u grobnici šibenskoga samostana, potom popis priorâ samostana Gospe od Ružarija od njegova utemeljenja do danas, poznate podatke o broju sestara u samostanu kroz povijest, popis svih sestara koje su od 1867. preminule kao članice samostana ili su pokopane u samostanskoj grobnici, te tablični prikaz poznatih podataka o svim sestrama koje su živjele u samostanu od utemeljenja Kongregacije do danas.

Ivan Armando se inače bavi proučavanjem povijesti naše Kongregacije i naših sestara pojedinačno. Ovaj njegov rad značajan je doprinos upoznavanju naših korijena i čuvanju spomena na život i rad naših sestara u šibenskom samostanu. (www.dominikanke.org)

DOŽIVOTNI ZAVJETI

s. Maje Karmelete i s. Ivana Pavle

Velika je radost cijele Crkve, one nebeske i ove na putu, kada se duša opredijeli za duhovni poziv. Da svojim životom govori o Bogu, da svoje tijelo ugradi u dom nerukotvoren i da bližnjem služi ljubavlju Kristovom. Pisalo je u uvodnoj riječi vodiča kroz Liturgijsko slavlje koje se održalo u kapeli bl. Ozane Kotorske u našem zagrebačkom samostanu 23. kolovoza 2013. na spomandan sv. Ruže Limske. S. Maja Karmela Strižak i moja malenkost, s. Ivana Pavla Novina, izrekle su svoje konačno DA duhovnom pozivu polažući zavjete posluha, čistoće i siromaštva, doživotno.

Svečano Euharistijsko slavlje i obred doživotnog redovničkog zavjetovanja predvodio je naš subrat, fr. Anto Bobaš, uz koncelebraciju fr. Ive Plenkovića, OP, vlc. Marijana Pavlenića, vlc. Domogoja Vuletića i vlc. Ivana Bingule. Liturgiju i tradicionalni dominikanski obred doživotnog zavjetovanja obogatila je orguljska pratnja prof. Marija Perestegija uz pjevanje sestara dominikanki, te fr. Josipa Cote, OP, Matije Podnara i prof. Mirka Planinića. Svima od srca zahvaljujem što su odvojili svoje vrijeme i svojom prisutnošću i darovima uzveličali ovaj čin slobode što ga resi predokus vječnosti.

Hvala svim sestrama i braći bijelog Reda, roditeljima, rodbini i brojnim prijateljima te župljanima što su svojom prisutnošću i molitvom sudjelovali u ovom velikom i radosnom trenutku za nas, za Kongregaciju Svetih Andela Čuvara, za Red propovjednika, za cijelu Crkvu. U propovijedi koja će se od prisutnih dugo pamtit, fr. Bobaš nam je usmjerio pažnju na važnost i vrijednost redovništva i redovničkog načina života, u ovome sve više posvjetovljenom svijetu. Redovnički život bi trebao biti oaza, čuvar istinske i jedine vrijednosti; slavljenja Gospodina, zahvale Bogu, svjesnosti Božje brige i blizine. Hvala mu za hrabrost koju nam je poželio na putu redovničkog življena, kao ono najviše što možemo pružiti svome bratu ili sestri. Ta hrabrost, koju molimo od Gospodina, neka sve pratiti na putima našeg življena i svjedočenja vjere.

Zavjeti posluha, čistoće i siromaštva su sredstva na putu služenja, na putu posvećenja i spasenja. Čin doživotnog zavjetovanja je izraz vjere, govor čija jeka odzvanja kroz vječnost.

Taj čin se može opisati okvirno, ali ga se nikada ne može savsim izraziti, u njega se ponire duhom. Simbolika s kojom se susrećemo u liturgiji i obredu doživotnog zavjetovanja riječju

i gestama nas uvodi u tajnu Života Crkve. Čin prostracije (duboke venije) kojeg prate zazivi Litanija Svima Svetima što odjekuju s usana putujuće Crkve, predstavlja odluku potpunog predanja Bogu. Trenutak prostracije je vrijeme ostavljanja i nestajanja, praznine duše od svega što nije Bog, praznine u koju svakim zazivom Svetima počinje ulaziti Božje svjetlo. Vrijeme je to duboke svjesnosti vjere i Crkve, vrijeme blizine Svetih i Andjela što duši otkrivaju Božje naume, a oči duše gledaju preko obzorja ovoga

života. Čin je to slobode u kojem se poklanja život za izgradnju Tijela Crkve, ne jedan sat ili jedan dar, ne vrijeme rada nego sve, pa i sloboda. Nebo i zemlja su svjedoci, duša se opredijelila za Krista. Amen. Svaki slijedeći čin zavjetovanja odraz je tog trenutka, plod temeljnog opredjeljenja. To temeljno opredjeljenje postaje izvor života. Ono što je važno dodati jest: to je početak hoda s Bogom, ostvarenja Božjega plana, to je fiat koji obvezuje, ali koji dušu usmjerava i obasjava iznutra. Zapravo, duši koja se istinski opredijelila za Krista sve što nije Krist predstavlja umiranje.

Prilog ovim mojim riječima koje nikako ne mogu obuhvatiti veličinu i dubinu čina doživotnog zavjetovanja, prijevod je teksta, *Dominikanska duša*, njime će biti rečeno puno više. Uz iskreno hvala svima, sve neka Vas prati zaštita naše Nebeske Majke bl. Djevice Marije, mnoštva Andjela i svetih, osobito sv. Dominika, bl. Ozane Kotorske i bl. Augustina Kažotića što se s nama raduju svakom opredjeljenju za duhovni poziv.

s. Ivana Pavla Novina

Dominikanska duša

Autor: Fr. M. M. Philipon, OP

Francuski dominikanac († 1972.). Teolog i autor brojnih knjiga.

Prijevod na engleski: Cajetan Kelly, OP

Američki dominikanac († 2011.). Nadbiskup Loisvilla.

Dominikanska duša je duša svjetla čiji uznesen pogled boravi u nedostupnom sjaju u kojem se Bog skriva. Ona živi s Njim u vjeri, u zajedništvu tri Božanske Osobe; istinsko dijete Božje, posvojeno kroz milost u samu obitelj Svetoga Trojstva. Nevidljivi svijet njoj postaje poznat (blizak); ona nastavlja svoj zemaljski hod u intimnosti s Kristom, Blaženom Djevicom Marijom i svetcima. Ona sve spoznaje Božjem svjetлом ovijeno.

Ali svoju vjeru ljubomorno ne čuva samo za sebe. Ona čezne pronijeti baklju vjere svuda kopnom i morem, svakom zemljom, do kraje-

va svijeta. Ova duša pripada onoj vrsti apostola koji su bili proročki određeni od Crkve od njenih najranijih dana kao prvaci vjere i istinska svjetlost svijeta: "Pugiles fidei et vera mundi lumina". U ovome nalazimo ključ cijelog dominikanskog poziva: živjeti, braniti i širiti vjeru u duhu Crkve. Dominikanska duša, gledajući dale od djelovanja drugotnih uzroka, procjenjuje čovjeka i stvari isključivo u Božjem svjetlu.

Da bi ostvarila ovu uzvišenu misiju, dominikanska duša mora biti duša šutnje (tišine). Prema tradicionalnom aksiomu, propovjednikova riječ mora izvirati iz duše šutnje: Silentia-

um, pater Praedicatorum. Dominikanska duša koja ne voli duge sate samoće i sabranosti zavarava samu sebe u pogledu duhovnih plodova vlastita djelovanja. Ona mora ulaziti u svijet da bi djelovala, ali mora se znati i odijeliti od svijeta za promišljanje i molitvu. Sv. Dominik je bio čovjek velike šutnje. Sv. Toma Akvinski, njega su kolege-studenti nazivali "nijemi vol Sicilije". Otac Lacordaire je svoja briljantna izlaganja za Notre Dame u Parizu pripremao dugim bdijenjima u promišljanjima i u jedinstvu s Bogom. Duhovna dubina duše se mjeri njenom sposobnošću šutnje.

Dominikanska duša je djevičanska duša, odvojena od svih zala. Ona živi u potpunom jedinstvu s Bogom. Svi naši dominikanci nose ljiljan u svojim rukama. Oni su djevice, čiste, slobodne o neurednih nagnuća. Oni hodaju između ljudi u skladu s opomenom sv. Dominika na posmrtnoj postelji: u osvojenim odorama istinske čistoće. Čistoća je obilježje Reda svjetlosti i istine.

Dominikanska duša je po svojoj najuzvišenijoj aktivnosti kontemplativna duša. Ona boravi u visinama čistoga Božjeg sjaja. Njen pogled se identificira kroz svjetlo Riječi s mudrošću Boga. Samoća, pokora, molitva, život studija, šutnje, djelovanja, svi pridonose formiranju osjećaja za božansku stvarnost, za "jedinu nužnu stvar" od koje je ništa, apsolutno ništa, ne bi smjelo ometati, a još manje odvratiti. Njena je svrha sve usmjeriti ravno Bogu i to što je brže moguće. Njeno postojanje među ljudima ne bi trebalo biti ništa drogo do trajan pogled čežnje usmjerjen prema Bogu. U kontemplativnoj šutnji dominikanska duša pronalazi puninu Boga.

Dominikanska duša je duša molitve i hvale. Duh molitve je prirodno okruženje, potpuno božanska atmosfera u kojoj kontemplativna duša diše. On ne vidi ništa, samo Boga. Bez obzira koliko bilo rastresanje stvorenja što je okružuju, ona se izdiže iznad njih, nepovrijeđena njihovom praznom fascinacijom, ne popuštajući njihovom primamljivom i zavodljivom obraćanju. Ali čuje njihove vapaje tjeskobe, njihove očajne molbe; tada, tiho s dubokim su-

osjećanjem, okreće se, ponizno moleći, prema Bogu svega svjetla i dobrote, da zadobije istinu koja oslobađa ljudi i oprost koji donosi spas. Po uzoru na sv. Dominika, čije bi glasno plakanje noću znalo zapanjiti braću, gorljiva i apostolska molitva dominikanske duše mora postati otkupiteljski plač, popraćen, kao što je bio i onaj Isusa u getsemaniju, suzama, znojem i krvlju. Tu leži skrivena prava tajna mnogih plodnih života naših misionara, kontemplativnih sestara, mnogih dominikanskih zvanja u samostanima i po svijetu, tih i raspet, ali neizmjerno moćan na korist Kristova mističnog Tijela. Dominikansku molitvu, kći otkupiteljske ljubavi, uzdiže Red prema Bogu noću i danju. O Bože, što će biti od ovih grešnika!?. Po uzoru na Krista raspetoga, dominikanska duša spašava više duša svojom kontemplativnom i su-otkupiteljskom molitvom nego riječima ili učinjenim djelima. Svi naši sveci bili su ljudi trajne molitve i žrtve. Molitva je bila sve-moćna poluga koja im je pomogla podići univerzum Bogu.

No dominikanska molitva je u prvom redu hvala. "Slavite Boga, veličajte Njega, blagoslivljajte Ga i propovijedajte o Njem svugdje"; to je svrha Reda i njegov jedinstven zadatak: laudare, benedicere, praedicare. Dominikanska duša je teocentrična; u svemu postavlja prvenstvo Boga:

Prvenstvo Prvog uzroka u svim dostignućima našeg duhovnog života

Prvenstvo časti i učinkovitog usmjerjenja ka teološkoj mudrosti nad studijem profanih znanosti

Prvenstvo zajedničkog života, Opus Dei, u hijerarhiji redovničkih opsluživanja i među našim sredstvima posvećenja

Prvenstvo Riječi Božje nad ljudskom retorikom u službi propovijedanja koja uvijek mora biti esencijalno evandeoska i nadnaravna

Prvenstvo Boga u odnosu na sve stvari

Dominikanska duša svoju radost nalazi u naviještanju i pjevanju veličanstvene ljepote Onoga koji Jest.

Dominikanska duša je apostolska duša čije djelovanje ničim ne može biti sprječeno

kada je u pitanju slava Božja i duhovno dobro duše. Zavjeti vjere, redovničko opsluživanje, studij, molitva i život u zajednici svi su usmjereni na to da dominikanskom životu omoguće maksimalnu apostolsku učinkovitost. Odlažući sa strane drugotne zadatke i preokupacije materijalnim, redovnik Propovjednik se u potpunosti i izravno posvećuje spašavanju duša, slijedeći primjer prvih apostola koji su napustili bavljenje ekonomskim pitanjima kako bi se posvetili "molitvi i Riječi Božjoj". Što god je doktrinalno jest naše; kad je vjera ugrožena, dominikanska duša je uznemirena i ulazi u borbu za Krista. Nisu se bez razloga sv. Dominiku ukazali sv. Petar i sv. Pavao. U povijesti Crkve, otkupiteljska misija Reda je prolongacija poziva tih dvaju velikih apostola Kristovih: naviještajući svim ljudima Evanđelje spasenja. Sva sredstva širenja Božanske Istine moraju postati naša; tisak, radio, filmovi, televizija. Red punom snagom prisutan na tim zapovjednim mjestima ljudskog univerzuma, kako bi nastavio svoju misiju istine. Dominikanska duša nije ustrojena, nije uznemirena napretkom, niti nove tehnike smatra uznemiravajućima; radije ih stavlja u službu oslobođajuće istine koja je Ljubav. Tako je Red kroz stoljeća očuvao svoju mladost i kreativan duh, te je spremna odgovoriti na svaku molbu za otkupljenjem.

Dominikanska duša je ojačana Božjom snagom. Zato što je sigurna u otkupiteljsku snagu križa, ona preuzima inicijativu posred ovog zbrkanog i beznadnog svijeta velikim radovima, sposobna je pokrenuti institucije koje

su sposobne prilagoditi se i zadovoljiti potrebe apostolata crkve koji se kontinuirano obnavlja i podešava. S vjerom i ustrajnošću, ona neu-morno ustraže u svojim djelima spasenja. "Sati očajanja su Božji sati", i često, u samo trenutku, Providnost čudesno intervenira i sve spašava. Dominikanska duša se susreće s teškoćama života, spokojna i sigurna, ohrabrena samom ne-promjenjivom Božjom snagom.

U teškim borbama Kristove vojske, dominikanska duša ostaje radosna. "Vjera sv. Dominika", rekao je Bog sv. Katarini Sijenskoj, "je radosna i vedra". Nadilazi iskušenja na putu otkupljenja, radost prožima dominikansku dušu, neizmjerna Božja radost. Tajna ove dominikanske radosti leži u mirnom pouzdanju u Božju radost u Presvetom Trojstvu, čak i u slučaju ako ga čovjek odbija upoznati ili primiti. Kod duša svetaca uvijek povrh svih kreposti procvjeta radost zajedno s nepomućenim mirom. Bog je Bog, i što to može promijeniti? Radost duše mjeri se ljubavlju. Apostoli odoše radosni što im je bilo suđeno, te što su bili dostojni trpjeti za Krista, za onoga kojega su voljeli iznad svega. Na putovima Languedoca, što je kamen bivao oštriji, to je sv. Dominik više pjevao. Prožeta istim duhom herojske snage utvrđene ljubavlju, dominikanska duša ostaje učvršćena u vječno-pjevajućoj radosti.

Dominikanska duša je kći Crkve, uvijek spremna slušati i podložiti se Papi i direktivama hijerarhije te se staviti u službu Mističnog Tijela Kristova. Ona čuva uspomenu na simboličnu viziju Pape Inocenta III, koji je video sv. Dominika kako podupire stupove Lateranske crkve, crkve-majke katoličanstva. "Ti si Petar stijena i na toj stijeni sagraditi ću svoju Crkvu"; "Tko sluša vas, sluša mene; tko vas prezire, prezire mene," silovito je ustvrdio Gospodin Isus. Dominikanska duša ne okljeva. Tko sluša Papu, sluša Krista; autoritet Boga govori preko biskupa i redovničkih poglavara, sv. Katarina Sijenska je nazvala Papu "slatki Krist na Zemljii". Njegina sinovska poslušnost prema hijerarhiji učinila ju je do iznimnog stupnja istinskom kćeri Crkve i braniteljicom papinstva. Stoga nakon

smrti postaje drugi zaštitnik Rima, a pod njezinom zaštitom su i skloništa Katoličke akcije diljem svijeta. Dominikanska duša živi i umire za Krista.

Dominikanska duša je oponašatelj Riječi, osobito brižna za slavu Očevu, željna raditi za otkupljenje svijeta, za "konačno sjedinjenje svih ljudi u jedinstvu" svetoga Trojstva. Ona je oblikovana, u cijelom svom unutarnjem dje-lovanju, najdubljim osjećajima Kristove duše, koji je bio klanjatelj Ocu i Spasitelj duša. Sada Riječ ispunjava dvojaku funkciju:

unutar svetoga Trojstva, On je Božansko svjetlo, "Lumen de Lumine", slika i odsjaj slave Očeve

izvana, kao utjelovljena Riječ, On živi kao utjelovljena Riječ, On živi kao par excellence Objavitelj Oca i svih Božjih otajstava.

Na sličan način, dominikanska duša koja posredstvom svoga zvanja prihvata zadaču "službe Riječi" prebiva unutar sebe, u dubokoj, živoj kontemplaciji čiste Svetlosti Božje, držeći samu sebe neprekinuto pred licem Očevim, dok po svojoj apostolskoj djelatnosti, postaje očitovanje Božanske Istine; ona hoda zemljom, među ljudima, kao ogledalo Boga.

Dominikanska duša je sveta s ni jednom željom, samo za Bogom: Njega upoznati, Njega voljeti, služiti Mu i provesti vječnost s Njim kako bi Ga neprestano veličala. Sve je jednostavno u životu dominikanske duše vjerne svom svetom zvanju. Nadvladavaju ju nevrijedni prizori, niti komplikirani detalji; on jasno vidi:

samo jedan horizont: Boga
samo jedan motivirajuću snagu: Ljubav
samo jedan cilj: izgradnja cjelovita Krista nadređena u Gradu Boga našega.

Sve drugo nestaje iz njena vida. Ništa, osim Boga, nije vrijedno pažnje. Ona ostvaruje ideal sv. Dominika: "Govoriti samo s Bogom ili o Bogu", Cum Deo vel de Deo. Dominikanski svetci su se izgrađivali u ovom smislu svetog postupanja: "Moja kćeri, misli na mene", Bog je zapovjedio sv. Katarini Sijenskoj, "a s moje strane, ja ću mislit na tebe". A u sutoru svoga života u kojem je neumorno radio za Krista. sv.

Toma Akvinski nije želio ni jednu drugu nagradu, samo Boga: ništa osim Tebe. *Nisi Te.* To je temeljni stav svake dominikanske duše. Bog, Bog, Bog.

Konačno, dominikanska duša je Marijanska duša. Predslovje blagdana sv. Dominika na najvišu točku uzdiže čudesa duhovne plodnosti postignute bliskim odnosom s Bl. Dj. Marijom. Uz trajno vodstvo (brigu) Marije, naš sveti Otac je obnovio formu apostolskog života u Crkvi, odaslao neustrašive prvake vjere u svijet i zadobio tisuće duša za Krista. Kada je umirao, kao svoju ostavštinu Crkvi, ostavlja Ružarij u kojem njegova redovnička obitelj može pronaći pravi oblik pobožnosti prema Mariji. Postoji li dominikanac koji ne sanja da živi i umire s Krunicom u njegovim ili njezinim rukama? To je univerzalni zakon ekonomije spasenja: što je duša odanija Bl. Dj. Mariji to je kršćanskija. Na isti način je istinito reći: što je duša odanija Bl. Dj. Mariji, ona je više dominikanska.

Stoga, dominikanski život je skladna sinteza obasjana Božjim svjetлом. Sve proizlazi iz vjere i usmjereno je na Njegovu slavu. Utjemljena ljubavlju u Bogu, dominikanska duša živi samo za to: da bi se sjedinila s Kristom u svakom svom djelu, po Njemu, s Njim i u Njemu, ona je usmjerena samo na slavljenje Oca trajnom adoracijom i spašavanjem duša koje će Njega slaviti vječno. Ona živi u Crkvi, Po Crkvi, za Crkvu, u duhu bratstva sa svim ljudima, gorljiva da im prenese Istinu koja se ostvaruje u Ljubavi. Sve je svjetlo u dominikanskoj duši, ali svjetlo koje nastaje ljubavlju. Ona često me-

ditira nezaboravne riječi sv. Dominika kleriku koji je bio zapanjen snagom svoga apostolskog propovijedanja: "Sine moi, ja sam iz knjiga milosrđa naučio više nego iz ijedne druge; ljubav uči svemu". Otkupiteljsko i Bogom prožeto milosrđe je ključ dominikanskog života. Ne ljubav prema znanju, nego znanje ljubavi. Dominikanska duša je druga Riječ koju nadahnjuje ljubav. Njena omiljena knjiga je Evanđelje, u kojem Vječna Riječ govori.

Od tog Božanskog Svjetla, pod nježnim utjecajem istog Duha Ljubavi, sve vrline se raspršuju dominikanskom dušom. Među tim vrlinama, tri osobito sjaje ovijene svjetlom vjere: križ, čistoća, ljubav; križ koji nas uzdiže iznad zemlje, čistoća koja nas oslobađa od svega što nije Bog, ljubav koja nas utemeljuje u Njemu. To je skladna sinteza idealnog dominikanca/ke: čistoća djevice, svjetlo naučitelja i duša mučenika.

Kada dođe večer, Djevica iz "Salve" je ovde, čuva dušu vjernoga sluge pod svojim plăštem. Primljena za svu vječnost u divno svjetlo blažene vizije, koja nadilazeći zamjenjuje nejasnoće vjere, s Njim, po Njemu i u Njemu, zajedno s anđelima i svetima, dominikanska duša u jednoglasju s Duhom Ljubavi, pjeva o slavi Očevoj u vječnosti.

Prijevod s engleskog na hrvatski:
s. Ivana Pavla Novina, OP

JUBILARNO SLAVLJE REDOVNIČKIH ZAVJETA NAŠIH SESTARA U ZAGREBU

U nedjelju 8. prosinca, na svetkovinu Bezgrešnog Začeća Blažene Djevice Marije, u zagrebačkom je samostanu Bl. Ozane Kotorske bilo još i dodatno, posebno slavlje. Tri naše sestre: s. Damjana Siketić, s. Mihaela Viher i s. Lujza Apan slavile su 60. obljetnicu, a s. Aurelija Barišić i s. Kalista Stantić 50. obljetnicu redovništva. S. Suzana Lasić je obnovila svoje zavjete. Za vrijeme svete mise, koju je predvodio o. Alojz Čubelić, a koncelebrirali o. Mate Bošnjak, župnik Domagoj Vuletić i kapelan Ivan Bingula, s. Suzana je obnovila zavjete, a jubilarke su, posebnom molitvom, zahvalile Bogu na darovanim milosnim danima i godinama, te molile za novu snagu u vršenju zadanih obećanja u dominikanskoj, redovničkoj zajednici, do smrti. I s. Lujza se usudila sići polako u kapelu i pridružiti se svojim kolegicama, jubilarima. Krist, blagovan pod obje prilike, ispunio je svoje zaručnice ra-

dosnom zahvalnošću i obnovio njihove snage kako bi mogle i dalje tražiti lice njegovo u svim prigodama i uvjetima života.

Slavlje je nastavljeno za zajedničkim, blagdanskim stolom, a pridružili su se prijatelji, rodbina i znanci naših jubilara.

Poseban pečat ove proslave dali su mladi (DOMA), na čelu sa s. Anom i g. Vinkom Karmelićem, koji su veoma uspješno izveli scenski prikaz, na suvremen način, o životu jedne redovnice.

Jubilarkama su stizale pismene čestitke, koje sada, u nastavku, donosimo.

Drage naše sestre,

Čestitamo Vam 60. i 50. obljetnicu zavjeta. Radujemo se s vama i zahvaljujemo Bogu za vaše živote koji su se isprepleli s našima. Neka vas Gospodin nagradi za sve dobro koje ste darovale svakoj pojedinoj u našoj kongregaciji i svim ljudima koje ste srele. Lijepo je imati sestruru, a vi to svaka doista jeste svima nama. Čestitamo i s. Suzani obnovu zavjeta. Neka te Gospodin podrži i sačuva u svojoj službi da i tebi jednog dana mognemo slaviti koju veliku obljetnicu.

Svima čestitaju ovaj radostan dan s. Tadeja i s. Barbara

Drage naše svećarice!

Služenje Bogu i bližnjemu kroz 50. 60. godina zaista je hod hrabrosti, predanja i tihog izgaranja za Zaručnika kojemu ste jednog dana svečano dale riječ i do danas je održale – TO JE HRABROST. Neka vas Gospodin i njegova Majka nagrade za sve dobro koje ste učinile u svjedočenju svojim pozivom dajući dobar primjer onima koje ste susretale.

A s. Suzani čestitamo obnovu zavjeta i neka poput ovi stožera nastavi put ne bojeći se životnih izazova. Čestitamo svakoj napose i i molimo, a sve vas koji ste ovo slavlje uljepšali svojim dolaskom toplo pozdravljamo.

Vaše sestre i župnik iz Pregrade
s. Jasenka, S. Bernardica, župnik Ivan M.

Drage svećarice, s Mihaela, s Damjana i s Lujza, Vama koje ste imale milost doživjeti OVAJ JUBILEJ 60- tu obljetnicu neka vas Gospodin vodi, čuva te obdari radošću u svakom novom danu!

Drage s Kalista i s Aurelija,
Radujemo se vašem ZLATNOM JUBILEJU želeći vam puno radosti I milosti da svaki novi dan bude obasjan suncem zadovoljstva i mira!

S vama se raduju sestre iz Montreala s. Mirka i s. Ivana

Svim svećaricama, a posebno našoj „priorici“ čestitamo na obljetnicama i želimo da u istom duhu proslavite i vaše sljedeće obljetnice ma kad i gdje se one zbole!

Sestre i braća iz Splita

JUBILARKI - S. KALISTI

Moj Isuse, hvala ti za tolike godine,
Kako sam ti počela služiti, Gospodine.
Pedeset je godina brojim svakog danka,
Od kada sam postala tvoja dominikanka.

Provela sam kod tebe svoje mlade godine,
A starost već počima imati svoje visine.
Drago mi je, Isuse, što si me zavolio,
Kroz sve vrime ti si me u svom srcu nosio.

A i ja sam, Isuse, za tebe živovala,
Radeć, moleć i trpeć sa tobom uživala.
Nek je blagoslovljeno prisveto tvoje ime,
Želim da ga proslavim uvik, u sve vrime.

Ja te molim, Isuse, da me čuvaš od zala,
Da bi cilog života tebi virna ostala.
Blagoslovi, molim te, svu moju rodbinu
Neka virno služe ti kroz cilu godinu.

Još ču molit zagovor Dominika svetoga,
Neka naš red zaštiti od zla svita ovoga.
Da mognemo u nebu tebe slaviti veseli
Slavit tebe svu vičnost kao bili anđeli.

Kata Ivanković (88)

Dominikanska mladež priredila program za sestre jubilarke

Proslaviti 50 i 60 godina od polaganja prvih zakvjeta nije mala stvar za našu Kongregaciju, a tako je to shvatila i sama Dominikanska mladež naše Kongregacije! S mnogo veselja i poleta u našim srcima, odlučili smo, na inicijativu s. Ane Begić i Vinka Karmelića, pripremiti jubilarkama s. Lujzi, s. Damjani, s. Mihaeli, s. Kalisti i s. Aureliji, poseban program gdje smo iskoristili Božje darove svakog od nas – pjevanje, sviranje, smisao za glumu, fotografiranje, i još mnogo toga!

Svaka proba nam je počela molitvom a nastavila teći radom, smijehom i pjesmom, a onda je došao i taj dan kada smo to sve trebali izvesti. Nakon jutarnje svečane svete mise koju je pred-

vodio p. Alojz Čubelić, doručka i svečanog ručka, sestre i dragi nam gosti uputili su se prema kapelici bl. Ozane gdje smo ih veselo iščekivali kako bi im izveli scenski prikaz "Blažena Djevica Marija i dominikanka". Sve je počelo našim dominikanskim Salve Regina i završilo sestrinskom Kolijevkom, a ono što smo mogli vidjeti na licima naših sestara i gostiju jest bila radost, suze radosnice, i jedan veliki iskreni aplauz i to nam je bila najveća nagrada za svaki trud koji smo uložili za naše drage sestre dominikanke! Uz preporuke u vaše sestrinske molitve,

Vaša Dominikanska mladež Kongregacije sv. Andela Čuvara

SCENSKI PRIKAZ

Dana 8. prosinca 2013. godine, na sam blagdan Bezgrešnog Začeća Blažene Djevice Marije, obilježili smo uz sam taj Gospin dan također i 60 i 50 godina od prvih zavjeta s. Lujze, s. Damjane, s. Mihaele, s. Kaliste i s. Aurelije. Također, taj dan s. Suzana je obnovila svoje zavjete za sljedeću godinu dana! Kako i sestrama tako i dominikanskoj mladeži ovaj dan je bio poseban te smo ga tako odlučili i uzveličati. Na inicijativu s. Ane Begić i Vinka Karmelića odlučili smo kao mladi prirediti sestrama jubilarkama posebno iznenadenje koje će ih vratiti u njihovu mladost i na sam početak njihovog redovničkog života. Kako se približavao taj poseban dan, tako smo se i mi pripremali – od samog pisanja scenskog prikaza "Blažena Djevica Maria i dominikanka" za koji je najviše zaslužna s. Ana Begić, zatim odabir pjesama koje je Vinko strpljivo uvježbavao s nama mladima i sestrama i koje su se uvijek na svakoj probi izvodile i vježbale s dozom velike radosti i slavljenja Boga pa sve do samih glumaca, kostimografije,

pripovjedača i tehnikе koju je trebalo pripremiti – sve smo to mi udruženih ruku uspjeli, što nam je dokazao i sam aplauz sestara i njihovih gostiju taj dan! Izazvali smo mnogo suza radosnica, smijeha i veselja u srcima naših gledatelja a to nam je bio i cilj – prenijeti ono što živimo kao mladi zajedno s našim sestrama – duh dominikanskog reda! Na kraju je Vinko Karmelić izrekao par mudrih i lijepih riječi i zahvalio svima, a pogotovo sestrama, u ime cijele Dominikanske mladeži Kongregacije sv. Andela Čuvara što nas bodre i hrabre na našem putu mladosti i zajedništva i što su uvijek spremne pristupiti nam u pomoć. Prigodni program za sestre započeo je dominikanskim *Salve Regina* i završio sestrinskom *Koljevkom!* Na kraju, vidimo koliko zajedništvo i rad dovodi do velikih Božjih milosti kao što su radost, optimizam, ljubav i prijateljstvo. Sve to jest DOMA koja se nada da će i u skoroj budućnosti još na mnogo načina razveseliti i ugodno iznenaditi naše sestre! Preporučamo se u molitve!

Romana Puškarić

OPROŠTAJ OD ŽUPNIKA ALOJZIJA ŽLEBEČIĆA I KAPELANA PJOTRA MAJA

U nedjelju 18. kolovoza 2013. u župi Krista Kralja, na Trnju, upriličen je oproštaj od naših svećenika: župnika Alojzija Žlebečića i kapelana Pjotra Maja. Cripta je bila dupkom puna, kakva se vidi samo na najveće blagdane. Na euharistijskom su slavlju, naizmjenično, pjevali neokatolici, veliki mješoviti zbor i zbor mladih.

Prigodni govorovi kojima su se župljani oprštali od svojih svećenika odisali su dubokom zahvalnošću, živom vjerom, dostojanstvom, kršćanskim podložnošću crkvenom vodstvu, ali i ljudskim osjećajem tuge. Suze na očima mnogih vjernika bile su dokaz koliko su voljeli i poštivali svoje svećenike, koliko su im oni pomagali rasti u vjeri. Bili su spomenuti neki statistički podaci prema kojima je očito da je ova župna zajednica, pod vodstvom vlč. Alojzija Žlebečića i Pjotra Maja, živa, dinamična, željna Boga. Činjenica je da već više godina broj rođenih daleko nadmašuje broj umrlih. Pod župnikovim je i kapelanovim vodstvom djelovalo više molitvenih zajednica, udruga i pokreta unutar župe, unatoč veoma oskudnom, nedovoljnom i neuglednom prostoru.

U župi su od samog početka aktivne, na svim područjima, naše sestre: u karitasu, sviranju, pjevanju, katehezi, vođenju domaćinstva svećenicima, sakristanska služba, kruničari. Sudradnja je uvijek bila više nego odlična.

Veliku zahvalnost dugujemo vlč. Žlebečiću što je revno, redovito i s ljubavlju svakoga jutra slavio svetu misu u našoj samostanskoj kapeli. Rado je i često promicao pobožnost prema blaženoj Ozani, osobito za vrijeme prijenosa svetih misa preko valova Radio Marije iz naše kapele. Možemo reći da je ovaj župnik bio za sestre pravi Božji dar. I dok zahvaljujemo Bogu na tom daru, zahvaljujemo i župniku i kapelanu što su nam bili duhovnici, prijatelji i braća. A najučinkovitija zahvala bit će molitva kojom ćemo i nadalje pratiti njihovo poslanje.

s. Slavka Sente

GOVOR ZAHVALE ŽUPNIKU ALOJZIJIU ŽLEBEČIĆU U IME ŽUPE KRISTA KRALJA

Dragi naš župniče, kapelane, poštovani svećenici, sestre dominikanke, male sestre, svekoliki BOŽJI NARODE!

Kada me zapala iznenadna čast uputiti prikladne riječi zahvale u ime župe našem župniku na odlasku, velečasnom Alojziju Žlebečiću, moram reći da sam se našao pred nimalo jednostavnim zadatkom. Jer služenje našeg župnika na prostoru ove župe ne broji se samo godinama, već poput njegova prethodnika velečasnog Dragutina Kocipera – desetljećima.

Samim time i trag koji ostaje iza njega u srcima, mislima i sjećanjima vjernika ove župe vrlo je dubok i teško ga je sažeti u nekoliko riječi. Najkraće rečeno, gledajući župnikovo djelovanje tijekom protekli 34 godine mogu samo ushićeno reći poput učenika: „Dobro nam je ovdje biti!“. Dobro nam je ovdje biti jer naš je župnik bio iznimian učitelj, posvetitelj i upravitelj povjerenje mu župe svih ovih godina. Svaku od spomenutih zadaća svećeničke službe vršio je gorljivo i neumorno, vjerno i dosljedno, u sjedinjenosti

sti s Isusom Kristom, zaštitnikom naše župe, kome je svojim glasom Dobrog Pastira privodio mnoge izgubljene ovce. Nekoć izgubljene, sada spašene, ovce su uzvraćale stostruko: zajedno sa svojim kapelanim župnik je krstio gotovo 3.000 djece i odraslih, vjenčao je blizu 800 kršćanskih parova, svake godine slavile su se prve svete pričesti i krizme, rađali su se pozivi za posvećeni život, obitelji su se otvarale životu, dijelila su se bolesnička pomazanja, a pokojnici ispraćivali u vječnost. Usko se surađivalo sa ženskim redovima na području župe, sa sestrama dominikankama i s Bratstvom Isusovih *malih sestara koje više nisu ovdje*. Ministranti i zbor mlađih, kao i dječji i župski zbor imali su svoje mjesto u župi. Župa je bila i ostala otvorena crkvenim stvarnostima poput Žive krunice, Šenštatske obitelji i pogotovo Neokatekumenskog puta koji je iznjedrio čak 10 zajednica s više od 200 braće i sestara.

U hram žive Crkve s Isusom Kristom kao kamenom zagлавnim vjernici su, dragi župniče, pod Vašim vodstvom i uz svekoliku pomoć Vaših vjernih kapelana – posebno posljednjeg i ovdje prisutnog velečasnog Piotra Maja – ugradivali opeke svojih života. U kriptu Krista Kralja donosili su svoje srce, svoju ljubav, svoj duh, svoj rad, svoja nastojanja, često puta i svoj očaj, ali nadasve radost susreta s našim Gospodinom. I neka Vam moje spominjanje nedovršene kripte, dragi župniče, ne bude sol stavljena na ranu

u Vašem srcu. Jednom ste prilikom rekli da niste uspjeli položiti najveći ispit u svom životu i ostvariti najveću nadu Vašeg župnikovanja: nakon 70 godina stanke nastaviti izgradnju velebne župne crkve posvećenu Kristu Kralju prema zamisli velikog umjetnika Ivana Meštrovića. Puni vjere, poput Abrahama primili ste od BOGA obećanje i krenuli u obećanu zemlju putem posutim trnjem i oštrim kamenjem prepreka svake vrste. Čak četiri puta naručivali ste različite arhitektonске projekte potrebne

za izgradnju župne crkve i pripadajućeg joj pastoralnog centra, ali stvari nikad nisu krenule s mrtve točke. Bez obzira na to, dragi župniče, što niste podigli BOŽJI dom od 600 vagona bijelog bračkog kamena, kako je prvotno bilo zamišljeno, želim istaknuti da ste Vi itekako pridoni-jeli izgradnji Crkve kao duhovne građevine: u skromnoj kripti zdušno ste omogućili okupljanje BOŽJEG naroda kako nikad ne bi zaboravio svoje poslanje i svoj izvor u Isusu Kristu. Jer grčka riječ za „župu“ – *paroikía* i tako znači „život u tuđini, privremeno stanje, prolazno boravište“, a „župljani“ su prema tome „stranci, pridošlice, odnosno prolaznici“ na ovome svijetu. Tek putnici na putu u nebeski Jeruzalem, u BOŽJI Grad, konačno odredište ljudske egzistencije. I kako kaže papa Franjo, cijeli naš život je jedan put, i kada se zaustavimo stvari ne idu, stoje. I zato i Vi i mi moramo hodati dalje, kamo nas

šalje BOŽJI poziv. *Per aspera ad astra*. Preko trnja do zvijezda. Od zagrebačkog Trnja do zagrebačke Zvijezde, gdje ćete uz BOŽJU pomoći nastaviti graditi povjerenu Vam Crkvu.

Dragi župniče, u ime cijele zajednice vjernika naše župe od srca Vam se zahvaljujem na svemu što ste učinili za nas i neka je Vama i Vašem kapelaru blagoslovljena nova služba!!!
LOJZEK I PIOTR, HVALA VAM!!

Teodora Shek Brnardić
(pročitao njen suprug, Vlado Brnardić)

USTOLIČENJE NOVOG ŽUPNIKA I KAPELANA U ŽUPI KRISTA KRALJA ZAGREBU

U nedjelju 25. kolovoza ustoličen je novi župnik, vlč. Domagoj Vuletić i kapelan, vlč. Ivan Bingula u župi Krista Kralja u Zagrebu. Obred ustoličenja obavio je mons. Lovro Cindori, u svojstvu nadbiskupova povjerenika. Obraćajući se, prvi put, sada **svojim** župljanima župe Krista Kralja koju upravo preuzima, vlč. Domagoj je pokazao veliko razumijevanje za suze, bolan rastanak s bivšim župnikom i neizvjesnost: kakav će biti novi župnik? Ali je dodao da je jednako tako i njemu bilo teško otići sa župe koju je do sada vodio. Poslušnost Ordinariju mu nalaže da prihvati ovu župu s velikom nadom da će, poput prijašnjeg župnika, Žlebečića, raditi za duhovno dobro cijele župske zajednice. Pozvao je sve da mu u tome pomognu, što su vjernici potvrdili burnim pljeskom.

Mi smo, sestre, uistinu zahvalne kardinalu Bozaniću što je i ovaj put poslao dvojicu svećenika, župnika i kapelana, jer tako možemo

i nadalje imati svako jutro svetu misu u našoj samostanskoj kapeli, kao i od samog osnutka župe, od 1938.

Zahvaljujemo i našim novim svećenicima koji su to prihvatili bez problema. Njihovi kratki nagovori prije mise, pravo su osvježenje za novi dan. Većinom dolazi ujutro vlč. kapelan, Ivan, a župnika zamolimo koji put za duhovni nagovor, što on rado i iz punine duše učini. *O, da (barem) glas im poslušamo i da ne budemo srca tvrda kao (ps 95,7)*

s. Slavka S.

Javljajte Isusu

»Čuli smo što se dogodilo Ivanu Krstitelju. Što tome dodati? Čuli smo i da su učenici javili Isusu što se dogodilo. Javili su mu... Pa, eto, o tome vam večeras želim govoriti. **Što god vam se događa, javljajte Isusu.** Ne čekajte. On to treba znati. On to želi znati. **Javljamte Isusu i o svemu što se događa onima koje volite.** Javljamte mu o svemu što se događa u svijetu u kojem živate. On to treba znati. On to želi znati.

Neka Isus ne ostane isključen ni iz čega što se vas i vaših tiče, bilo to nešto važno ili **nevažno. Javljamte mu...«** (www.bitno.net; S. Lice))

Intervju s povodom: s. Rahela Rukavina, dominikanka

Prigodom blagdana svetog Dominika, utemeljitelja reda 'dominikanaca', razgovarali smo sa sestrom Rahelom Rukavinom, dominikankom koja Gospodinu služi na drevnoj Korčuli. Sestra Rahela je odgojiteljica i vjeroučiteljica, rodom je iz Oprisavaca, a tijekom nedavnog posjeta svojoj obitelji, posjetila je i našu župu, u kojoj živi i rođena joj sestra. Tada se spremno odazvala na naš poziv za razgovor, a osim njezina osobnog duhovnog djelovanja, zanimala nas je među ostalim i povijest reda sestara dominikanki u Hrvatskoj...

I: Za početak, tko je s. Rahela?

s. Rahela: Ja sam Rahela Rukavina, sestra dominikanka, rođena 1967. godine u Oprisavcima. Po struci sam vjeroučiteljica i odgajateljica u vrtiću. Radila sam u vrtiću, školi, kao pastoralna suradnica u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Hamburgu. Sada radim u Dječjem vrtiću 'Anđeli Čuvari' u Korčuli. Volim raditi s djecom, pjevati, svirati.

I: Kako ste i kada dobili redovnički poziv, koliko dugo ste u redu dominikanki, i kako ste se baš odlučili Gospodinu odazvati upravo preko tog reda?

s. Rahela: Uvijek sam bila sklona raznim pobožnostima na koja sam redovito odlazila u župnu crkvu sv. Mateja u Garčinu, najčešće s bakom. Jednom sam ugledala sestruru Piu, dominikanku i poželjela biti kao ona. Nisu me htjele odmah primiti jer sam bila mala, ali nakon upornog traženja primile su me u svoju zajednicu u Zagrebu, zajedno s mojom starijom sestrom. Otac se nije slagao s tom odlukom, a mama je rekla neka idem, ali da će se sigurno brzo vratiti. O sestrama nisam ništa znala osim da su vesele i da se mole, sve drugo sam naučila živeći s njima i postajući dio zajednice, jedna od njih. Jako su me privlačili životopisi svetaca,

mnogo knjiga sam pročitala, rado sam sudjelovala u marijanskim pobožnostima, klanjanju pred Presvetim, u Križnom putu. Moje zvanje je raslo i sazrijevalo živeći sa sestramama. U zajednicu sam došla s nepunih 11 godina te nastavila školovanje. Redovničko odijelo obukla sam sa 17 godina, a doživotne zavjete položila 1994. u Zagrebu. Svaki poziv je dar i zašto baš u ovaj Red, Družba, to Bog zna, a ja sam sasvim zadovoljna što sam sestra dominikanka i što me je pozvao u dominikanke.

I: Koji su primarni elementi duhovnosti svetog Dominika koju Vaš red njeguje i recite nam nešto o povijesti tog reda, koliko ste dugo prisutni u Hrvatskoj, i koje su eventualne razlike u odnosu na druge poznate redove časnih sestara u našoj Domovini?

s. Rahela: Red je osnovao sv. Dominik u 13. stoljeću, prvenstveno radi propovijedanja kako stoji u našem grbu "Laudare, benedicere, predicare" - Slaviti, blagoslivljati, propovijedati. Sveti Dominik je noći provodio u molitvi razgovarajući s Bogom o ljudima, a danju s ljudima o Bogu. Geslo dominikanskog Reda je Veritas-Istina, na to su sestre i braća pozvani; proučavati Riječ Božju, razmatrati ju i plodove svoga razmatranja dijeliti drugima, živeći po zavjetima -

čistoće, posluha i siromaštva, živeći u zajednici poput one prve kršćanske koja je bila ustrajna u molitvi naviještanju Evanđelja, slavljenju Euharistije i bratskom služenju. Red uskoro slavi svoj 800

jubilej od osnutka. Velika je i prebogata povijest dominikanskog Reda da bi se u nekoliko rečenica moglo nešto reći: njeni sveci i blaženici, doprinos na području kulture, umjetnosti, školstva, misijskog djelovanja.... Ima mnogo napisanih knjiga, može se naći na web stranicama, te osobito kratko i sažeto u knjižici 'Sveti Dominik i Red propovjednika' koja je izšla ove godine kao građa za Vjeronaučnu olimpijadu.

Braća dolaze u Hrvatsku još za života svetog Dominika. Sestre koje je sveti Dominik osnovao prije braće (1207. godine) bile su klužurne - sa svrhom da svojom molitvom podupiru i prate rad braće, u Hrvatsku dolaze već u 13. stoljeću. Do 19. stoljeća zbog povijesnih neprilika pomalo se smanjio broj sestara, tako da su ostale dvije zajednice u Šibeniku i Splitu. O. Andeo Marija Miškov, dominikanac, ujedinio je ove zajednice u novu kongregaciju Sv. Andela Čuvara, sa sjedištem u Korčuli 1905.godine, pod geslom "Bogu, Redu i narodu". Svrha kongregacije je dvostruka, slava Božja i posvećenje vlastitih članova, te spašavanje duša. Mi smo kontemplativno-aktivna zajednica, to znači da snagu za svoj rad crpimo iz molitve koja je temelj našeg djelovanja. Naš apostolat usmjeren je prema odgojnomy i socijalnom radu. Sestre rade na fakultetima, školama, vrtićima, s mladima, na župama, u zajedni-

cama braće, brinu za starije i nemoćne, to je naš način propovijedanja, svojim životom. Pozvane smo na svetost, a svete smo onoliko koliko nas Bog zahvati i koliko mu se u adoraciji otvorimo.

I: Vaša obitelj je u Slavoniji. Kako ste povezani sa župom Podvinje...? Kakvi su dojmovi nakon Vašeg nedavnog posjeta podvinjskoj župi svetog Antuna?

s. Rahela: Da, u Slavoniji žive moja mama, moje sestre i braća. Jednom godišnje dođem doma tri tjedna i to su za mene dragocjeni trenuci. Volim Slavoniju i lijepo mi je kada ih sve mogu vidjeti i biti s njima. U Bukovlju živi moja sestra Eva sa svojom obitelji, ima troje djece koja su mi osobito draga. Često mi je pričala o životu i radu svećenika i aktivnostima u župi i pozivala da dođem, pa sam se konačno odazvala.

Oduševljena sam čitavim mjestom, crkva u Podvinju je prekrasna, te živom Crkvom koja aktivno sudjeluje u životu župe, jednostavnošću i duhovnošću redovnika koji brinu o duhovnim potrebama svojih vjernika. Župnik p. Ante Šiško je vrlo jednostavan, srdačan redovnik, vrlo duhovan koji ima veliku pomoć vjernika koji aktivno sudjeluju u životu župe. To je danas vrijednost koju svećenici u svim župama još nisu prepoznali. Osjeća se da župa živi punim plućima, a to se očituje u mnogim aktivnostima, a plodovi rada su i nova zvanja.

I: U Godini smo vjere, što je vjera za vas? Što za vas znači biti vjernik danas?

s. Rahela: Vjera - to je prije svega dar koji se umnaža molitvom, to je temelj svega, to je moj odnos s Bogom. Isus Krist je smisao moga života, ja njemu pripadam, On je središte, sve dolazi od njega i sve se njemu vraća. Biti vjernik danas nije lako, ali to je svijest da život imamo u Bogu i od Boga. Vjernik bi trebao biti čovjek žive vjere, biti oslonjen na Boga s njim računati u svom životu i od njega tražiti u molitvi snagu za život.

I: Koji je Vaš osobni ‘recept’ za predanu, ustrajnu molitvu...?

s. Rahela: Svatko treba pronaći molitveni izričaj koji njemu najviše odgovara, koji dušu uzdiže k Bogu. Mnogo sam puta iskusila da molitva “čini čuda” u mom životu i u životima onih za koje sam molila. ‘Recept’ je jednostavan; kao što svaki dan trebamo hranu za tijelo koja nas održava zdravima i otpornima na bolesti, tako nam treba i hrana za dušu – molitva - koja nas čini zdravima i otpornima na mnoge utjecaje zla. Zato je važno svaki dan moliti. Kao što želim svaki dan čuti lijepu riječ, susresti dragu osobu, tako i u molitvi susrećem živu osobu Isusa Krista kome mogu reći sve i koji najbolje zna što mi je potrebno.

I: Koje su po Vašem mišljenju najpotrebnejne promjene u Crkvi danas? Što je potrebno učiniti da bi Evangelje došlo do onih „rubnih“ kršćana, koji ne dolaze redovito u crkvu?

s. Rahela: Promjene u Crkvi će se događati ako svi mi članovi te Crkve živimo nadahnuti Evangeljem i djelujemo po primjeru Isusa Krista.

Potrebno je biti dobar, biti osjetljiv za druge, imati uvijek lijepu riječ, biti ljudima blizu da osjete kroz nas da ih Isus voli. Druge možemo privući samo djelima ljubavi i strpljenjem, a ljubav je dosjetljiva.

I. Kako doživljavate novog papu Franju i njegov dosadašnji pontifikat?

s. Rahela: Doživljavam ga kao novost, novi put, kao poziv na promjene koje su nužne unutar Crkve. Od nas, Bogu posvećenih osoba treba krenuti sve, tada će i narod imati čvrsto uporište i jasan putokaz. Papu Franju doživljavam kao Isusa koji je jasan, direktan, zahtjevan, bliz ljudima koji je tu da služi, a ne da bude služen. Papa nas jasno poziva i ukazuje na veću osjetljivost za siromašne i potrebne. Velike simpatije ima ovaj papa, ali i velika očekivanja upravo zbog njegove jednostavnosti i socijalne osjetljivosti. Papa nas poziva na radikalno i radosno življenje Evangelijsa, a on sam želi biti izvorna slika Isusa Krista danas, želi čovjeka dovesti Isusu, a to privlači i vjernike i nevjernike.

I. Vaša poruka mladima? (jer mladi su vjernici budućnost žive Kristove Crkve...)

s. Rahela: Mladima bih poručila da sa ne daju olako zavoditi napastima ovoga svijeta, već da smisao života traže u Isusu Kristu. Neka se ne srame moliti, biti i zvati se kršćanima. Potrebno je susresti se s Isusom, spoznati da je On živ, doživjeti i imati iskustvo njegove ljubavi. Mladi koji su to iskusili, zaista su prava budućnost žive Crkve.

Razgovarao: Ivica Vlašić
(www.dominikanke.org, 14. 8. 2013.)
preuzeto sa: zsa.podvinje.org

VELIKANI DOMINIKANSKOG REDA U 20. STOLJEĆU

Časna majka Manes Karninčić

(1906. – 1983.)

Obljetnice su uvijek dobre prigode da se prisjetimo onih koji su nas na razne načine zadužili. Stoga povodom tridesete obljetnice njezine smrt u rubrici o velikanim Dominikanskog reda ovoga puta govorimo o časnoj majci Manes Karninčić. To je ne samo prigodno nego uistinu i prikladno jer je riječ o redovnici koja je zadužila ne samo svoju redovničku zajednicu, nego i ostale ljude među koje ju je Providnost poslala.

Na dobrobit bližnjega

Franjka Karninčić rođena je 28. siječnja 1906. u Bolu na Braču od oca Šimuna i majke Franke Cvitanić. U korčulanski samostan došla je 1. prosinca 1921. te 2. listopada 1923. stupila u novicijat. Godinu kušnje započela je pod vodstvom učiteljice, a ujedno i časne majke Imelde Jurić te 2. listopada 1924. položila prve redovničke zavjete. Doživotne je zavjete položila 2. listopada 1928., a u međuvremenu je u Šibeniku završila gimnaziju te 1927. u švicarskom Fribourgu započela studij matematike, fizike i kemije, postavši tako prva hrvatska dominikanka koja je poslana na studij u inozemstvo.

Pošto je u ožujku 1932. diplomirala, s. Manes vratila se u Korčulu te već u travnju počela predavati na sestarskoj Građanskoj školi. No, nakon što su u doba Drugoga svjetskog rata Talijani u travnju 1941. okupirali Korčulu, od jeseni više nije predavala u sestarskoj školi u koju je, naredbom talijanskih okupatora, uveden talijanski jezik. Umjesto toga, s. Manes je,

dopuštenjem svojih poglavarice te u dogovoru s članovima Narodno-oslobodilačkoga pokreta, privatno predavala djeci koju njihovi roditelji nisu htjeli slati u talijanske škole.

Premda ju je u svibnju 1943. zatekla vijest o bolesti i smrti njezine rođene sestre, dominikanke Ladislave koja je bila na službi u Vignju, s. Manes nastavila je nesebično pomagati potrebnima i progonjenima. U nekoliko je navrata skrivala u samostanu partizane koje su tražili talijanski i kasnije njemački vojnici, kojima je također znala pomagati kada su ih progonili partizani. Drugim riječima, s. Manes pomagala je svima bez obzira na vjersku, nacionalnu ili političku pripadnost. Kada je nakon kapitulacije Italije u sestarski samostan 6. listopada 1943. smještena partizanska ratna bolnica, s. Manes radila je u bolnici koja je 9. studenoga preseljena u Pupnat. S. Manes također odlazi u Pupnat te nastavlja djelovati u bolnici do prestanka njezina rada 23. prosinca 1943., kada se vraća u Korčulu.

Dva dana nakon što su anglo-američke snage 21. ožujka 1944. bombardirale Korčulu, pri čemu je od detonacija bio oštećen i samostan Svetih anđela čuvara, s. Manes se s časnom majkom Česlavom Andreis i još nekim sestrama sklonila u Žrnovo. Tamo je organizirala školu, koja se inače nije održavala jer nije bilo učiteljskog osoblja. Prema vlastitim riječima, o tom se radu dogovara s partizanima te predavala sve do kraja 1944. kada se vratila u Korčulu, gdje je potom od početka 1945. predavala na državnoj sedmogodišnjoj školi. No sudbina se nakon nekoliko godina čudno poigrala njome, jer su je komunističke vlasti krajem rujna 1948. otpustile iz škole. Dakle, premda je pomagala partizanskim ranjenicima i progonjenim vojnicima te u dogovoru s Narodno-oslobodilačkim pokretom privatno predavala u Korčuli i Žrnovu, nakon rata je kao redovnica postala nepoželjna tim istim "narodnim vlastima" te je otpuštena.

Odgovorne službe u zajednici

S. Manes Karninčić vršila je više odgovornih službi u svojoj redovničkoj obitelji. Prvo je od kolovoza 1938. do 1944. bila učiteljica novakinja te u teško predratno i ratno doba odgajala buduće redovnice. Nedugo nakon što joj je prestala ta služba, Vrhovno joj je vijeće 28. kolovoza 1945. povjerilo službu priore samostana Svetih anđela čuvara, koju je prije nje vršila njezina tetka Marija Andjela Cvitanić. Nakon isteka prvoga mandata, 1949. povjeren joj je drugi pa je korčulanskim samostanom upravljala do 1952. Osim toga, vršila je odgovorne službe i u Vrhovnome vijeću Kongregacije: od 1947. do 1953. i ponovno od 1971. do 1983. bila je vrhovna skrbnica Kongregacije, a od 1953. do 1959. treća savjetnica časne majke Andjele Milinković.

Najodgovornija služba koju je s. Manes vršila u Kongregaciji svakako je služba vrhovne poglavarice koja joj je prvi put povjerena u kolovozu 1959., a drugi put u kolovozu 1965. Naslijedivši na toj službi časnu majku Andjelu Milinković, zadržala se na čelu Kongregacije do kraja kolovoza 1971. Kroz to razdoblje Kongregacija je otvorila četiri filijale posvećene župnome apostolatu (Stari Grad na Hvaru, Pregrada, Desinić i Bol na Braču) i prihvatiла vođenje kućanstva hvarske biskupu Celestinu Bezmalinoviću.

Ipak, ono što je najviše obilježilo razdoblje u kojem je majka Manes upravljala Kongregacijom svakako su reforme u duhu Drugoga vatikanskog koncila. S tim je ciljem sazvala i u kolovozu 1968. održala izvanredni Kapitul Kongregacije. Trebalo je izmijeniti kroj redovničkoga odijela, prilagoditi se potrebama suvremenog apostolata i revidirati Konstitucije. Što se tiče potonjega, majka Manes istaknula je kako je u Konstitucijama vrlo malo onoga što treba mijenjati, jer se ono bitno ne može i ne smije mijenjati. Umjesto toga, naglašavala je kako starim temeljima treba dati novu formu, oživotvoriti duh koji se skriva iza slova Konstitucija te tako same odredbe učiniti bližima i prihvatljivijima.

Sestrama nije bilo lako priviknuti se na novo redovničko odijelo, kao ni na neke druge novosti. Stoga se znao javiti otpor promjenama, ali je također bilo i onih koje su smatrале da se promjene presporo provode, pa su tražile ne samo brže nego i radikalnije promjene. Stoga je majka Manes morala tražiti srednji put, što zaciјelo nije bilo lako. No snažnom osobnošću, nepokolebljivom naravi i nerijetko strogim nastupom znala je čvrsto držati kormilo u ruci i voditi Kongregaciju kroz nemirne vode. Naglašavala je kako koncilska reforma u prvom redu podrazumijeva duhovnu obnovu i povratak

izvornim idealima. Osobna unutarnja izgradnja, čuvanje discipline, vjernost Konstitucijama i posluh starješinstvu smatrala je preduvjetima uspješnoga apostolata. Pri tom je napominjala da čitanje znakova suvremenog doba i prilagođavanje potrebama apostolata nipošto ne smije voditi poprimanju svjetovnoga duha. Takvu mogućnost majka Manes odbacuje upozoravajući da ni ljudi izvan samostana ne očekuju takvo ponašanje od redovnica, nego očekuju da svojim životom svjedoče kako u potpunosti pripadaju svome Zaručniku – Kristu.

Majka milosrđa

Nakon što joj je istekao drugi mandat vrhovne poglavarice, majka Manes je 1971. izabrana za vrhovnu ekonomu, a ta joj je služba povjerena i na Kapitulu iz 1977., te ju je vršila do pred smrt. Kao vrhovna ekonoma kroz to je doba aktivno sudjelovala u nadgledanju poslova oko dogradnje i uređenja zagrebačkoga samostana. No također je prevodila s francuskoga tekstove za sestarsko glasilo *Ave Maria*, koje joj se 1973. odužilo posebnim brojem u čast 50. obljetnice njezina redovništva i ujedno 60. obljetnice redovništva bivše časne majke Česlave Andreis. Do kraja života zadržala je otvorenost i vedrinu duha, oduševljenost dominikanskim idealima i ljubav prema sestrama i bližnjima. Zanimala se za sve sestre i pratila ih svojim molitvama, baš kao i brojne prijatelje i poznanike, a posebno svoje bivše učenice i učenike, koji su je rado posjećivali.

Okružena sestrama koje su uz nju pjevale antifonu *Salve Regina*, preminula je 20. listopada 1983. u svojoj samostanskoj sobi u Korčuli. Vijest o njezinoj smrti bolno je odjeknula u srcima sestara dominikanki, ali i u srcima brojnih Korčulana koji su je nazivali *majkom milosrđa*.

zbog pomoći što ju je nesebišno i samozatajno pružala potrebnima. Ovaj kratki osvrt na njezin bogati život možda je najbolje završiti riječima dominikanca Andželka Huljeva, koji je povodom njezine smrti sestrama dominikankama poručio: "Prigodom odlaska k Ocu toliko zaslužne majke Manes, moramo se kršćanski radovati, jer je ušla u zbor Svih Svetih da primi vječnu nagradu u Kraljevstvu s Kristom. Zato bih Vam radije čestitao što ste ukrasili Nebo njezinom plemenitom dušom, nego Vam se žalovao."

LITERATURA: 50-godišnjica red. života M. Manes Karninčić 1923-1973. U: *Ave Maria*, II (1973) 6, str. 72-73. – Manes Karninčić. U: *Glas Koncila*, XX (1983) 22, str. 12. – Majka Manes krenula u nebo. U: *Lanterna sv. Marka*, XIX (1983) 3-4, str. 28. – Marija KULONJA: *Franka Karninčić – s. Manes*. U: *Ave Maria*, XII (1983) 2, str. 20-22. – Rando PARŠIĆ: *Homilija o. Randa na sprovodnoj misi*. U: *Ibid.*, str. 22-24. – Katarina MAGLICA: *Nad otvorenim grobom*. U: *Ibid.*, str. 24-25. – Dolores MATIĆ: *Ispratili smo njeno tijelo na vječni počinak*. U: *Ibid.*, str. 26-27. – Rekli su o njoj. U: *Ibid.*, str. 28-29. – Jure KRIŠTO: *Stoljeće služenja Bogu, Redu i narodu*. Korčula – Zagreb 2005.

Ivan Armanda

Sestri Beninji

Devet je svršilo ljeta
otkada sestra vječnih zavjeta,
Beninja, ovom zajednicom (sestara) upravlja
u Trnju u župi Krista Kralja.

Sva se je svojoj zadaći predala
sebi je malo odmora dala;
uredila je samostan i kapelu,
brižno vodila svoju obitelj bijelu.

U samostan je toplinu dovela
centralno loženje svuda provela
u Njemačkoj kombi isprosila
da bi sestre svuda vozila.

Ne samo sestre već i pakete
koje proizvodi radnja za etikete.
Sve je sestre dobro zaposlila
da bi samostan za život opskrbila.

Uvela je vrtić i jaslice,
puna je kuća male djece.
Jedna pjevaju druga plaču
jedna spavaju druga skaču.

U kući imamo i studentice
za malu djecu učiteljice.
U kartonaži vrle radnice
za kriptu i kapelu sviračice.

Redovito se sestre Bogu mole,
marljivo župnika i kapelana dvore.
Neke idu dnevno u bolnicu,
a druge u školu i tvornicu.

Sestra Beninja poučava, katehizira,
te u kapeli i kripti rado svira.
Radosno od srca i pjeva
da joj zvonki glas crkvom odmjeva.

Nekada ona šuti i suzi,
ne znamo uzroka ovoj tuzi.
Ne ide sve kako bi htjela,
ne razumiju svi njezinih želja.

Htjela je i samostan nadograditi,
životni prostor sestara proširiti.
Viša sila nije dala
da bi taj plan svoj izvela.

Ishodila je i stroj za pranje
bit će to sestrama veliko olakšanje.
Kada se provede nova struja
sestre će pjevati Aleluja!

Još će ona i samostan nadogradit
životni prostor sestara proširiti.
Time će svoj rad okruniti
Kongregaciju sestara zadužiti.

Sad je došlo vrijeme
da se dužnosti izmjene.
recite svi Bog joj plati
bila nam je kao dobra mati.

Dragutin Kociper (oko 1981.)

ŠTO IMA NOVA U KATOLIČKIM KNJIŽARAMA?

MOLITVE I MISLI PAPE FRANJE!

Dvije brošure s molitvama, odnosno s tekstovima našega novog pape Franje govore o njegovoj posvećenosti molitvi, meditaciji i razmišljanju u jednostavnosti.

Dok je „Molitva na prste“ vrlo jednostavni i originalni poticaj na molitvu kakvog je prakticirao još dok je bio samo kardinal Jorge Mario Bergoglio, brošura „S dobrom i nježnošću“ donosi tekstove i poticaje koje je papa Franjo izrekao u raznim prigodama prvih dana svoga pontifikata. Knjižice su namijenjene najširem krugu vjernika kako bi s Papom molili i razmišljali na način kako to i on čini.

Knjižice su bogato ilustrirane pa će i to pomoći prihvatljivosti kod naših vjernika. Obje je knjižice priredio isti autor Renzo Sala. (KS)

Marijan Biškup: AUGUSTIN KAŽOTIĆ U RIJEČI I SLICI

Zagreb, 26.3.2013. - U izdanju Dominikanske naklade Istina iz tiska je izšla knjiga "Augustin Kažotić u riječi i slici" autora Marijana Biškupa. Knjiga ima 240 str., a sastoji se od dva dijela. U prvom su donesena kratka razmišljanja kojima autor osvjetjava Kažotićev doprinos hrvatskoj vjerskoj i kulturnoj prošlosti. Odabrani ikonografski dodatak o Blaženiku čini drugi dio knjige.

Uz spomenuto, knjiga sadrži uvod, popis kratica, više jezične sažetke, popis izvora i literature, bilješke i sadržaj. Nadamo se kako će ovo vrijedno djelo dominikanca Marijana Biškupa svim štovateljima i ostalim vjernicima približiti Blaženikov svetački lik, i učiniti ga tako još poznatijim širim slojevima našega naroda i ujedno potaknuti sve vjernike da se u svim svojim duhovnim i materijalnim potrebama utječu njegovu moćnu zagovoru.

Petar-Krešimir Hodžić, ur.

HUMANA VITAE ZA SVA VREMENA

Ljudska spolnost življena u velikodušnosti i razboritosti – Zbornik radova

Ovaj Zbornik radova s Međunarodnoga kongresa „Humanae vitae za sva vremena – ljudska spolnosti življena u velikodušnosti i razboritosti“, koji su organizirali Ured HBK za obitelj i Zadarska nadbiskupija te stručna katolička društva zdravstvenih djelatnika, koji se održao od 28. do 30 studenoga 2008. godine u Zadru sadrži sva stručna izlaganja na tome skupu, uključujući i prijevode na hrvatski jezik onih predavanja koja su održana na stranim jezicima.

Enciklika Pavla VI. „Humanae vitae“ izazivala je tijekom proteklih desetljeća različite reakcije, od najpozitivnijih do najnegativnijih. Oporbi je bilo i unutar same Katoličke crkve.

Međunarodni simpozij održan u Zadru, s distancem baca novo svjetlo na tu encikliku „Razvoj i širenje metoda prirodnog planiranja obitelji jamči mnoge dobre plodove kako one preventivnog, tako i one terapijskog karaktera koji će se očitovati u konkretnim pokazateljima poput smanjenja broja razvoda braka, smanjenja stope pobola od spolno prenosivih bolesti, smanjenja stope maloletničkih trudnoća, smanjenja stope neplodnosti i povećanja nataliteta“, navodi u uvodnoj riječi urednik ovog Zbornika Petar-Krešimir Hodžić. (KS)

DIREKTORIJ ZA SLUŽBU I ŽIVOT PREZBITERA - Kongregacija za kler

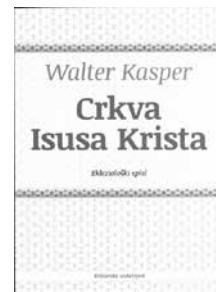
Nakon prvog izdanja Direktorija za službu i život prezbiterâ iz 1994. godine, a nakon što je 2009./2010. proslavljena Svećenička godina, čija se proslava podudarala i s proslavom 150. obljetnice smrti sv. Ivana Marije Vianneya, zaštitnika župnika i svećenika dušobrižnika, ovo drugo izdanje prvom je izdanju pridodalo iskustvo Svećeničke godine, promicanje ‘nove evangelizacije’ i kasnije brojne smjernice pape Benedikta XVI., ali i bolna iskustva i rane koje su zadale muke Crkvi zbog vladanja nekih njegovih službenika.

„Ovaj Direktori je dokument koji služi izgrađivanju i posvećivanju svećenika u svijetu koji je, u mnogočemu, sekulariziran i ravnodušan“, kaže se u Dokumentu koji naglašava da ponovno treba razmotriti tradicionalna pitanja koja su malo-pomalo pala u drugi plan, a katkad su se i otvoreno odbacivala, kao što je, primjerice, važno poimanje svećenikovih obilježja koje bi se moglo nazvati „sakramentskim“, a koje mu daje dostojanstvo da je, dok dijeli blaga Božje milosti, sâm Kristov i njegova tajanstvena prisutnost u svijetu. (KS)

Walter Kasper: CRKVA ISUSA KRISTA - Ekleziološki spisi

O knjizi kardinala Kaspera, jednog od vodećih katoličkih teologa današnjice, u jednom od prvih nastupnih govora novi je papa Franjo rekao kako mu je bila od velike koristi. Riječ je o knjizi koja zatvara svojevrsnu trilogiju.

Nakon dva sveska Isus Krist i Bog Isusa Krista, ova knjiga bavi se Crkvom Isusa Krista, što je autor namjerio pisati još dok je bio istaknuti član akademске zajednice. U ovome je svesku kardinal Kasper objavio ne samo pojedine članke iz posljednjih desetljeća svoga djelovanja, nego i kratki prikaz ekleziologije pri čemu se, kako i sam navodi, nije mogao posvetiti svim temama i širokom pristupu, već se ograničio na ono bitno. Taj kratki pregled kao i drugi prilozi ovoga sveska zrcala desetljetno teoretsko bavljenje Crkvom, ali isto tako i dugi osobni put s Crkvom i u Crkvi na kojem je pisac stekao mnoga iskustva. Kasperova ekleziologija iznimno je bogata gledištima s ekumenskom perspektivom. (KS)

Sveti Hilarije: TUMAČENJE EVANĐELJA PO MATEJU - Otački izvori - svezak 2

Druga knjiga u podnizu Otački izvori koju je Kršćanska sadašnjost pokrenula unutar svoje biblioteke *Kršćanski klasici*, a u suizdanju sa Službom Božjom iz Makarske, posvećena je tumačenju Evandelja po Mateju svetoga Hilarija. I ovu je drugu knjigu toga podniza napisao, preveo i bilješkama opremio Marijan Mandac. Knjiga je podijeljena u tri dijela. U prvome dijelu donesen je tijek Hilarijeva života, u drugome poglavju donesen je pregled Hilarijevih spisa, a u trećem tumačenja Hilarijevih izreka. Sv. Hilarije bez sumnje pripada velikim ličnostima svekolike crkvene povijesti.

Knjiga je značajna za upoznavanje patrističke teološke misli i literature. (KS)

Ivan Pavao II. - Karol Wojtyla: MUŠKO I ŽENSKO STVORI IH - Teologija tijela I. i Teologija tijela II.

Kateheze o ljudskoj ljubavi. Cjelovita teologija tijela. Svezak I i II..

Muško i žensko stvori ih prvobitni je naslov koji je Ivan Pavao II. dao svojemu djelu o tjelesnoj dimenziji ljudske osobnosti, spolnosti, braka i celibata. Napisana još dok je bio nadbiskup Krakova, a kasnije, nakon što je postao papa, prerađena i preoblikovana u niz kateheza čitanih na audijencijama srijedom u razdoblju od 5. rujna 1979. do 28. studenog 1984. godine, ova je knjiga dobila prepoznatljiv i popularan naslov *Teologija tijela*.

Ivan Pavao II. nam je u ovomu monumentalnom djelu ostavio srž svoje velike vizije, usmjerene na otajstvo ljubavi koje se proteže iz Trojstva preko zaručničkoga odnosa Krista s Crkvom sve do konkretne tjelesnosti muškaraca i žena. S potpunim uvidom u suvremeni radikalni rascjep između osobnosti i tjelesnosti Papa predlaže cjelovit pogled na ljudsku osobu, ukorijenjen u Svetom pismu i živoj tradiciji Crkve.

Prvi cjelovit hrvatski prijevod ovoga remek-djela, podijeljena u dva sveska, omogućuje nam ulazak u temeljnu viziju Ivana Pavla II. koja današnjemu čovjeku ponovno otkriva srž kršćanskoga navještaja o Bogu koji nas ljubi i čovjeku koji samo u ljubavi pronalazi sama sebe i svoju puninu. (Verbum)

Jorge Mario Bergolio - Papa Franjo: KORUPCIJA - ZLO NAŠEGA VREMENA

“Grijeh se opršta, a korupcija se ne može oprostiti. Ona, prije svega, treba biti izlijecena.” Mogu začuditi ove riječi iz usta Jorgea Marija Bergoglia, tada nadbiskupa Buenos Airesa, a danas pape Franje. Njegovo je propitivanje odlučno: korupcija ne predstavlja zbir grijeha, ma kako teških, a nije ni jedan od tolikih poroka srca. Ona je kvalitativno drukčije zlo. Korumpiran čovjek nije svjestan svojega stanja i postaje zarazan za društvo. Korupcija je paučina koja se širi, namačući suučesništvo.

Ako je i prevladavalo mišljenje da se korupcija tiče prije svega onih na utjecajnim položajima, onih što imaju moć i vlast, nakon čitanja ove knjige biva razvidno da je korupcija puno šire zlo te da taj opasni virus može zahvatiti svakoga. Riječ je prije svega o mentalitetu kojemu bivamo podložni, a koji se na koncu može poistovjetiti s moralnom pokvarenošću koje nismo ni svjesni: pokvareno srce više ne vidi svoj grijeh, nego od njega čini životni stil, uzdižući ga na razinu vrline ili barem prihvaćene društvene danosti.

Korupcija je korov našega vremena. Napada politiku, gospodarstvo, društvo. Prijeti i Crkvi. O ovomu moralnom raku koji je zahvatio mnoga društva, pa tako i hrvatsko, nekadašnji kardinal iz Buenos Airesa, a današnji Papa, nudi oštroumno promišljanje koje ide do korijena ove pojave i osvjetljava je autentičnom porukom evanđelja. Jasne riječi ohrabrenja za istinsko življjenje kršćanstva te preobražaj srca i društva zaključuje rječitim pozivom: “Bit će dobro za nas da ponovimo jedni drugima: ‘Grješnik da, korumpiran ne!’” (Verbum)

Robert Šreter: HALO, BOŽE, SAMO DA TE ČUJEM...

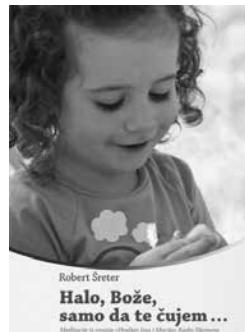
Meditacije iz emisije „Hvaljen Isus i Marija“ na Radio Sljemenu uz liturgijsku godinu C

Robert Šreter svojim je meditacijama pokazao kako se mnogo vrijednoga sadržaja može izreći u kratkom vremenu, kako se Božja riječ može protumačiti u samo pet minuta.

Riječ je o meditacijama koje je autor izgovarao na Radio Sljemenu u godinama 2007. i 2010. te obuhvaćaju godište C s time da u prvoj godini nedostaju meditacije iz došašća i božićnog vremena.

U ovoj knjizi skupljena je tek trećina onoga što je Šreter izgovarao na tome radiju, a ukoričena je 91 meditacija.

Robert Šreter svojim je meditacijama pokazao kako se mnogo vrijednoga sadržaja može izreći u kratkom vremenu, kako se Božja riječ može protumačiti u samo pet minuta. Činio je to uz bogatstvo misli i ideja, zapažanja i usporedbi, ali jednostavnim jezikom i lakom rečenicom prihvatljivom i razumljivom svakom slušatelju. Dodatno je taj sadržaj obogaćivao autorov lijep glas i njegova krasna, izražajna interpretacija kojom su vrijedne poruke zao-kružene u skladnu kršćansku meditativnu radijsku cjelinu.

Robert Šreter svojim je darom, talentom, sveobuhvatnost kršćanske radijske meditacije uspio dovesti do vrhunca“, piše u uvodu dr. Tanja Baran, urednica emisije „Hvaljen Isus i Marija“ na Radio Sljemenu. Autor je aktualni direktor Kršćanske sadašnjosti. (KS)

Gianni Valente: FRANJO, PAPA S KRAJA SVIJETA

Knjiga poznatoga talijanskog novinara Giannia Velente, stručnjaka za vjerska pitanja, čitateljima približava današnjega papu Franju dok je još bio isusovac, nadbiskup i kardinal Buenos Airesa u Argentini.

Doneseno je šest razgovora s njime koji su objavljeni u međunarodnoj reviji 30 Giorni i to u razdoblju između 2002. i 2009. godine. U prvi plan izbjija Bergogliova zauzetost za konkretnog čovjeka, njegovo suosjećanje i jednostavna blizina koja se silno dojmila autora ovih članaka.

On u svome djelovanju polazi od evanđeoskog postulata tzv. dinamike blizine. Crkva djeluje i živi samo snagom milosti, uči današnji Papa. Daleko je to od zadnjih namjera ili pak prozelitizma. „Isus nije provodio prozelitizam. Isus je pratilo ljude. A obraćenja koja je potaknuo događala su se po tom brižljivom nastojanju da bude uz drugoga, nastojanju koje nas čini braćom i sestrama, sinovima i kćerima, a ne članovima neke nevladine organizacije ili prozelitizma neke multinacionalne kompanije“, govorio je kardinal Bergoglio.

U ovoj knjizi moći će se nazrijeti sve ono što naše suvremenike oduševljava na liku i djelu Pape koji je tek zakoračio u svoju službu rimskoga biskupa i koji je odmah privukao velike simpatije u čitavome svijetu.

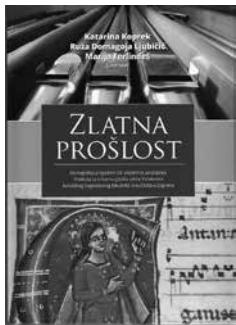

Saverio Gaeta: PAPA FRANJO - Život i izazovi

Knjigu je napisao poznati vatikanist Saverio Gaeta, novinar koji dugi niz godina radi u najeminentnijim katoličkim novinama i časopisima poput L'Osservatore Romano, Famiglie Cristiane, Jesus i Credere što ga preporučuje kao pisca koji je novome papi Franji pristupio kao jedan od najkompetentnijih stručnjaka. U knjizi se nalazi Papin životopis od prikaza njegove useljeničke obitelji pa sve do prvih koraka njegova pontifikata.

Drugi dio knjige donosi misli novoga Pape naslovljenih Prijeći prag vjere, a mogu se pročitati poglavlja o idejama kardinala Bergoglio u deset riječi kao i o budućnosti Crkve i svijeta. U posljednjem poglavlju, u kojem se govori o izazovima novoga Pape naslovljenom Deset

ZLATNA PROŠLOST - uredile: Katarina Koprek, Ruža Domagoja Ljubičić, Marija Ferlindeš
Povodom 50. obljetnice postojanja Instituta za crkvenu glazbu „Albe Vidaković“, Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, predstavljena je monografija pod nazivom Zlatna prošlost. Autorice: s. Katarina Koprek, s. Domagoja Ljubičić i Marija Ferlindeš, istražile su i zabilježile povi-

jesne i sadašnje zbilje, ljudi i događaje, koji su dali svoj doprinos na crkvenom, društvenom i umjetničkom području.

Monografiju je izdalo Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika, a tiskala Grafika Markulin. U uvodnom dijelu zagrebački nadbiskup kard. Josip Bozanić ističe kako je jubilej „poziv na zahvalnost Bogu za primljene darove i milosti tijekom proteklog razdoblja, kao i na preispitivanje o propustima i manjkavostima na prijeđenom putu“. Aktualni dekan Bogoslovnog fakulteta, dr. Tonči Matulić, između ostaloga ističe da „ovaj zlatni jubilej zaslužuje, kako sam naziv kaže, zlatne riječi da bismo izrazili iskrenu čestitku, još iskreniju zahvalnost i najdublje poštovanje prema svima koji su tijekom minulih pedeset godina kontinuiranoga djelovanja Instituta za crkvenu glazbu Albe Vidaković sebe već ugradili ili danas ugrađuju, poput živih i nezaboravnih melodija, u njegovu skladnu simfoniju i cjelovit prosperitet putem rada na sebi i prenošenja na mlade generacije svojih osebujnih glazbeno-umjetničkih, pedagoških i nastavničkih talenata i umijeća.“

Predstavljajući monografiju, s. Slavka Sente (dugogodišnja profesorica na istom Institutu) istakla je između ostaloga svoje uvjerenje kako „će svatko rado otvoriti ovu knjigu, prelistati njezine stranice, potražiti i naći svoje ime, a onda iskrena srca čestitati i izreći zahvalnost autoricama na njihovu mukotrpnom radu, ali i znalačkom istraživanju i prikupljanju svih ovih dragocjenih podataka o nastanku i djelovanju Instituta za crkvenu glazbu.“ Na kraju je zaželjela da Institut i „dalje korača čvrstim koracima do novih dostignuća i pobjeda, nošen molitvama svojih začetnika, na krilima mnogih anđela koji prenose hvalospjeve i himne Svevišnjemu iz ustiju naših crkvenih glazbenika“.

ŠTO KAŽU NAŠE NAJMLAĐE?

Nova kandidatica, Romana se predstavlja

Moje ime je Romana Katarina Puškarić, rođena sam 26. prosinca 1993. godine u 2:45 ujutro u Ogulinu, samo par sati nakon Božića od majke Vesne i oca Nenada. Bila je to bijela zimska noć kako su mi pričali roditelji, a sada kad razmišljam čini mi se kao da me ta bijela boja pratila cijeli život! Svoje djetinjstvo provela sam u gradiću Vrbovsko, smješteno u samom zelenom srcu Gorskog kotara gdje sam također završila osnovnoškolsko obrazovanje. Srednju školu sam nastavila u Moravicama gdje sam završila srednju ekonomsku školu, a nakon toga upisala sam Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu gdje sam trenutno II. godina filozof-

sko – teološkog studija. Moj poziv i ja susreli smo se sa mojih nepunih šesnaest godina, ali tada smo bili još uvijek na „vi“. Iako mi je ono što sam osjećala bilo lijepo i davalo mi je radost i mir, ipak sam ja imala plan za sebe i svoju budućnost, a redovništvo i redovnice nisu mi se baš sviđale i nisu mi bile toliko zanimljive – tim više što sam mislila kako bih morala cijeli život nositi crno! S vremenom moj pogled na njih se mijenjaо – naravno s razlogom, iako ja to odmah nisam shvaćala. Polako sam počela upoznavati redovnice različitih redova, no to je sve bilo spontano, i niti najmanje zato što sam htjela vidjeti u koji bih ja Red pošla kada bih se

odlučila za redovništvo. Sve mi je to postajalo lijepo, ali niti jedan od tih redova nije me oduševljavao i privlačio da i ja počнем tim načinom živjeti. Sa osamnaest godina shvatila sam da ipak želim postati redovnica, ali još uvijek nisam znala gdje bih pošla, no ni tada me to previše nije brinulo. Jednog dana odlučila sam potražiti na internetu nešto o sv. Dominiku o kojem nisam mnogo znala i tada sam vidjela kako postoje i njegove sestre. Zanimalo me kakve su to redovnice jer nikad nisam čula za njih. Kada sam utipkala "sestre dominikanke"

svašta sam zanimljivog mogla vidjeti a prvo je bio – bijeli habit. Oduševila me je boja, karizma i duhovnost o kojoj sam čitala! Nikada nisam osjetila takvo nešto, kao da su se djelovi mene počeli slagati. Zaljubila sam se u dominikanski red na prvi pogled! Kada sam pošla u Zagreb na studij, još uvijek nisam znala što napraviti. Nikako me nije puštao taj osjećaj. U mojoj srcu je stalno zvonilo "Biti dominikanka!". Uskoro sam odlučila javiti se jednoj dominikanki koja je ujedno i profesorica na KBF – u u Zagrebu. S. Ana Begić mi je mnogo pomogla na tom putu i uskoro sam zahvaljujući njoj i s. Slavki Sente upoznala zajednicu sestara dominikanki u Zagrebu, u samostanu bl. Ozane Kotorske. Kada sam prešla prag samostana u Trnju zadnji komadić mozaika se posložio i dobila sam cijelu sliku – znala sam da je ovo moj put i od prvog trena osjećala sam se kao kod kuće! Uskoro sam odlučila da želim pristupiti Kongregaciji sv. Andreja Čuvara sestara dominikanki i evo me tu! Ponekad ne mogu vjerovati kako je Bog sve vodio i otvarao mi puteve, dovodio ljudе u moj život i pomagao mi svojom ljubavlju i snažnom rukom, a za sve to bio je dovoljan samo jedan Marijin fiat – Neka bude! Hvala sestrama koje su tu svaki dan i koje me bodre svojom ljubavlju, mudrošću, radošću, strpljivoću i jednostavnoću, a sve ostalo što će biti neka je Božja volja! Božji blagoslov i svako dobro!

Romana Puškarić

IZLET NA PAŠMAN

Dana 5.10.2013 uputile smo se na izlet na otok Pašman, sa redovnicama Splitsko-makarske nadbiskupije. Ujutro u 6 sati krenule smo autobusom ispred Crkve Gospe od Zdravlja.

Naša mala ekipa novicijata je tako radosno prihvatile poziv na taj izlet. Naša ekipa je bila mlađa strana, krenuvši od naše učiteljice s. Marije Goreti i nas najmlađih: s. Dolores, Mirna, Katarina i moja malenkost (Željka). U autobusu, pa čak i ujutro bila je super atmosfera, iako još ne razbuđene, bile smo vesele i radosne. S nama su bile sestre iz različitih redova, i njihove

kandidatice. Uz jutarnju molitvu sa sestrama krenule smo putem Biograda. Nakon molitve, neki su malo i odspavali, ali uglavnom su to bili najmlađi.

Ni ne osjetivši put već smo bile u Biogradu, gdje smo čekale trajekt do Pašmana. Na Pašman smo stigle oko 10 sati, gdje smo se uputile u posjet braći franjevcima, tj. u samostan sv. Duje, gdje su nas braća radosno dočekala i ukratko nam ispričali o redu i samostanu. Nakon toga smo prošetale po prekrasnom samostanskom vrtu i uživale u ljepotama mjesta i okolice. Zatim smo se vratili

u Crkvu gdje je bila i sv. Misa koju je predvodio o. Jozo Milanović, brat benediktinac. Nakon slavlja sv. Mise u prelijepom klastru imale smo ručak smo što ponijeli sa sobom. Onda smo se uputile na malo brdašce Čokovac kod braće benediktina- ca. Iako su nas ometale kapljice kiše, uspjele smo malo razgledati ljepote benediktinskog samostana. Saznale smo mnogo toga novoga o benediktincima, o njihovom načinu života, a imale smo vremena i za kratki predah.

Jedan od najljepših doživljaja bila je molitva braće benediktinaca na kojoj smo sudjelovali i mi sestre. Preljepe riječi iz psalama bile

su tako jake da je i većini sestara suza radosnica kliznula niz obraz. Odvojeno vrijeme je bilo baš za Isusa, osjetila se ta povezanost s Bogom kod svakog brata osobno, a i kod nas redovni- ca. Nakon molitve i zahvale braći morale smo krenuti s Čokovca u Tkon ... Hitro uz pjesmu smo se spuštale prema Tkonu gdje nas je čekao trajekt. Osjećala se ona radost, ali i snaga, umora nije ni bilo. Na trajektu zajedno sa ostalim kandidaticama pjevale smo iz svec srca na slavu Isusu. Radosne, s osmijehom na licu krenule smo natrag prema Splitu. S nama je u autobusu bio fra. Petar Lubina. Govorio nam je o Paš- manu, Biogradu, braći benediktincima, naučile smo dosta toga novoga.

Svi zajedno smo molili večernju, a nakon toga i krunicu. Put do Splita je bio neopisivo lijep. U Split smo stigle navečer u 19 sati , u samostanu sv. Martina dočekala nas je naša s. Zdravka sa vrućom pizzom gdje smo svi skupa večerali. I tako je završio naš izlet.

Zahvaljujemo svima koji su nam omogućili put i susret sa svima dragima koje smo sreli i upoznali, te se radujemo i nadamo ponovnom susretu.

ZELENI KUTIĆ

s. Maje Karmele Strižak OP, dipl. ing. agronomije

RUŽMARIN

Rosmarinus officinalis

RED: LAMIALES

PORODICA: LAMIACEAE

ROD: ROSMARINUS

VRSTA: ROSMARINUS OFFICINALIS

Potječe iz sredozemnih područja, gdje raste u kamenitom tlu i pukotinama stijena, često uz more. Poznat je kao ukrasni grm mirisavih listova i cvjetova, kuhinjski začin (jela od povrća i mesa), kozmetički preparat (jačanje kose, kupke) i lijek.

Izboji ružmarina su gusto pokriveni ravnim, kožastim listićima zelena lica i siva naličja. Cvate od kasnog proljeća, a za toplih godina i ranije. Blijedoplavi cvjetići traju tjednima. Uspravni oblici narastu do 2 m u visinu i još više u širinu, a može se svake godine orezati kako bismo ga održali u zadanim granicama. Poznati su oblici niska rasta, kao i puzajući. U primorju se rabi za živice, sadnju u skupinama uz puteljke i za kamenjare. Prilikom sadnje treba ostaviti dosta prostora za nesmetano širenje. Najbolje mu odgovara ocjedito tlo na osunčanim i suhim položajima. Iako može podnijeti nekoliko dana, pa i tjedana niske temperature od 0°C do -6°C, kombinacija hladnog vjetra i mokrog tla sigurno će ga uništiti. Općenito su niskorastući grmovi manje otporni od onih uspravna rasta, a manje su otporni i oblici bijelih i ružičastih cvjetova. Zimi se u unutrašnjosti ružmarin zaštićuje pokrovom od slame, treseta, a najsigurnije ga je uzgajati kao lončanicu.

Razmnožava se zelenim reznicama ljeti ili dijeljenjem busa u proljeće.

Ružmarin ima ljekovita svojstva. Osim etičnog ulja sadrži smolu, tanin, gorke tvari i male količine saponina.

Upotrebljavaju se cvjetovi, izdanci u cvatu, a najčešće se sabiru listovi. Listovi se sabiru ljeti, režu se grane i stave se sušiti. Cvjetovi i biljka u cvatu sabiru se u travnju i svibnju i suše u hladu.

Koristi se kao namirnica koja može pomoći u prevenciji i liječenju raka, jačanju imunološkog sustava. Osigura i prirodnu zaštitu od oštećenja koja izaziva štetno sunčevu ultraljubičasto zračenje.

Destilacijom listova i grančica dobiva se ružmarinovo ulje. Vanjskom primjenom ružmarinovog ulja ublažavaju se bolovi kod reumatskih bolesti, međutim unutarnja primjena ulja izaziva probleme s probavom i bubrežima, a veća količina može biti otrovna. Zato se preporučuje čaj koji blago djeluje na opuštanje mišića.

Djeluje protiv bakterija (stafilokok, streptokok, Escherichia coli) i gljivica (Candida). To objašnjava zašto su stari Rimljani palili ružmarinove grančice u vrijeme velikih zaraza. Tokom srednjeg vijeka, ružmarin je smatran ljubavnim cvjetom, te znakom sjećanja i vjernosti. Bio je simbol braka, ljubavi i smrti.

U kuhanju prednost se daje svježem ružmarinu. Ljeti grančicama ružmarina premazuje se riba na gradele, nabadaju se na njih svinjski medaljoni ili razno povrće. Koristi se i za pečeno meso (piletina, janjetina, teletina, svinjetina). Ružmarin pojačava i aromu povrća (rajčice, bundeve, krumpira, patlidžana, graška, leće), te gljiva. Tanki, tamnozeleni igličasti listovi intenzivnog su mirisa te pikantno ljutog, oporog i gorkog okusa.

Ružmarinom se može aromatizirati ulje i ocat.

Dokazano je da ružmarin potiče cirkulaciju i tok krvi prema mozgu, te na taj način poboljšava koncentraciju i liječi glavobolju. Podsjetimo kao što smo već spomenuli i činjenicu da ružmarin ublažava bolove (reuma).

ZATO NAŠIM SESTRAMA I BRAĆI KOJA SE BAVE INTELEKTUALNIM RADOM, A I ONIMA KOJI SU „FIZIKALCI“ PREPORUČA SE DA NABAVE ČIM PRIJE LONČANICU RUŽMARINA ZA SOBU, GDJE GOD BILI!

Kronološki zapisi o. Randa Paršića

Zanimljive kronološke zapise o. Randa Paršića OP, pronašao je i poslao u Uredništvo AM g. Neven Fazinić. Budući da je kronika Braće nužno vezana uz događanja u samostanu sestara dominikanki u Korčuli, vrijedno je to pohraniti i na stranicama našega glasila. Zahvaljujemo g. Faziniću na suradnji, podršci i vrijednim prilozima.

Dugi niz godina imao sam sreću družiti se sa o. Bertrandom Randomom Paršićem. Često smo izmjenjivali dogodovštine, a mene je sve više zaukljala misao kako njegov životopis pretočiti u zapis. Trebalо je vremena i uvjeravanja dok sam u toj nakani uspio. Kroz 30 godina što je proveo u Korčuli - samostanu Sv. Nikole, uredno je vodio velebnу Kroniku, pretočenu u tri velike knjige. Ogramna je to njegova zasluga kako za svoj dominikanski red, samostan i Korčulu, a napose za Domovinu Hrvatsku koju je toliko volio. Kad

sam krenuo slagati knjigu, želio sam izdvojiti iz Kronike dio pisanih materijala koji su se odnosili na Korčulu. Ustupio mi je Kronike da preprišem ono što mislim da će biti zanimljivo prema mom izboru. Dio se odnosi i na sestre dominikanke. Izdvojio sam ih uz neka njegova (skraćena) razmišljanja prošlih godina i sada ih podastirem, neka budu njegov prilog za Vaše glasilo "Ave Maria", vjerujući da se gore na nebu raduje da njegov trud nije bio uzaludan. Bio je samozatajan, sebe nikad nije isticao, uzoran svećenik, dobar prijatelj i čovjek, pomagao je uvijek sirotinju i veselio se prijateljima i Nikolashima. Jednom mi je kazao: "Odoh ja gori, a ti piši". Tako se i dogodilo. Njegovom smrću nije dovršen rad na knjizi, niti sam uspio zapisati sva njegova sjećanja. Završetak sam morao sam zgotoviti, pazeći da ispunim njegovu želju, da se ispišu životopisi don Zora Paršića (njegovog brata) i o. Zlatana Plenkovića uz kojeg je bio posebno vezan, rodbinski i prijateljski.

30. VII. 1970. Imendan č. Majke

Danas je imendant Časnoj Majci s. **Manes Karinčić**. Uvečer prirediše časne sestre priredbu s pjevanjem, deklamacijama, aktovkom «*Dvije majke*», skečem. Veoma dobro izvedeno. Pripustvovao o. Pavao, o. Rando i gosti iz Zagreba obitelj Kovačević.

16. IX. Od 16. – 22. rujna održao o. Rando duhovne vježbe – dvaput dnevno govorio broju 27 č. sestara u zavodu Anđela Čuvara.

24. XII. 1973.

Badnjak. Časne uredile crkvu, učinile jaslice između Gospina i sv. Vinka oltara. Nije bilo borova na prodaju, zato postavismo dvije veće borove grane na oltar sv. Nikole. Okitili, osvijetlili. I sve je dobro.

24. VIII. 1975. Vječni zavjeti

Moram zabilježiti. Danas je 19 sestara položilo vječne zavjete. Ipak utješno u doba sekularizacije, ateizma i komunizma. Duhovnu pripravu

šest dana održao je o. **Josip Mrkonjić** OP. U 7 sati za vrijeme pjevane Mise, isti je primio zavjete, a koncelebrirao je njihov isповједник o. Marijan Pavlović.

10. VII. 1977. Slika bl. Leopolda Mandića

Danas u nedjelju nakon pjevane mise u 9 sati blagoslovio je o. Zlatan Plenković novu sliku bl. Leopolda Mandića. Sliku je u bojama uspješno preslikala s. **Elvira Hrženjak** dominikanka u Zavodu Andjela Čuvara – Korčula. Pohvalno je da su sliku darovale ss. Dominikanke. Nek im je i ovđe hvala, a nek im blaženik udijeli prevrat zvanja i duhovnosti.

8. VIII. 1978. kod č. ss. – sv. Dominik

Na današnjoj proslavi petero sestara slave 50 godišnjicu vječnih zavjeta. To su s. **Gabrijela Batistić**, s. **Vinka Bodlović**, s. **Josipa Vidaković**, s. **Alojzija Brizić**, s. **Kerubina Dujmović**.

24. XII. 1979. Badnjak

Ove godine o. Pavao Njegovec kasnio je pola sata s polnoćkom zbog ispovijedanja vjernika u Pupnatu. Razlog što je opat župnik dokinuo polnoću u sv. Marku, a uveo stari običaj sv. Mise na Badnjak u 18 sati. Stoga je kapelica kod časnih sestara bila posve ispunjena, a i hodnici ispred kapele.

8. IX. Zbog izočnosti duhovnika č. sestara o. Draga Kolimbatovića, izvršio je obred oblačeњa, ulaz u novicijat o Rando Paršić. Pristupiše tri kandidatice: **Anica Hajdinjak** (s. Marija Margareta), **Marija Petrović** (s. Josipa), **Ana Pavlović** (s. Manes).

19. VI. 1980.

Cesta – obala od časnih sestara u pravcu samostana sv. Nikole danas je asfaltirana. Upadno crnim asfaltom iznad bivše cementirane podloge. Upravo se gadi gledati asfalt na obalnom putu pokraj palama.

2. X. 1980. 75. obljetnica

Proslava 75. obljetnice dolaska i osnivanja Kongregacije Andjela Čuvara sestara Dominikanki

u Korčuli. Netom si unišao u samostan sestara odmah iznenađen zastadeš pred izložbom o radu pojedinih kuća Kongregacije... U 9 sati početak proslave. Svečanu, pjevanu misu, koncelebraciju predvodi preuzvišeni o. biskup Celestin Bezmalinović; biskup Hvarski i dominikanac. Pjevanje uvježbala, predvodi neumorna s. **Pavla Njegovec**. Poslije evanđelja govori o. biskup: toplo i očinski. Napominje dane radosne i dane kušnje kroz 75 godina da bi jasnije prizvao nade i odlučnost za budućnost. – Završilo «Tebe Boga hvalimo».

8. VIII. 1981. Sv Dominika proslavismo u kapeli i zajednici č. sestara kongregacije Andjela Čuvara u 7 sati. Predvodio o. Rando Paršić budući da je superior i duhovnik o. Drago u misijama u Bosni.

31. I. 1982. Odlazak s. Ksaverije

Otputovala s. **Ksaverija Oreb** u samostan sv. Martina u Splitu. Imenovana starješicom. Nakon 27 godina u Korčuli kao sestra laborantica – bolničarka, stigla je do mirovine. Svima – doista svima, svakome – bila je majka, a svojim postupkom umekšavala srca i duše za glas Božji i savjesti. Sam Bog zna koliko je dobra učinila, te su je s pravom sestre zvali «*mala majka Terezija*» - Hvala joj na svemu što je učinila, poduzimala i za samostan sv. Nikole, osobito u časovima bolesti.

5. VIII. 1982. Sprovod s. Andeliki P.

Sprovod časnoj sestri **Andeliki Prizmić**. Tugom upisujem gubitak pokojnice za Zavod Andjela Čuvara, za zajednicu čitave Kongregacije. Bolovala poduze, udar srca, da 3. kolovoza završi zemaljski život; punih 80 godina. Poznavala i živjela u godinama rada i molitve blažene uspomene na utemeljitelja o. Andjela Miškova. Već od rane mladosti zavoljela bijeli habit i dostoјno ga nosila do smrti – 61 godinu redovništva. Bila tajnica, savjetnica Kongregacije, profesorica hrvatskog jezika. Službovala u Korčuli, Dubrovniku, Veloj Luci (tu se i rodila), Zadru (u sjeništu profesorica). Sposobna u matematici,

talijanskom i francuskom – predavala. Ali što je najvažnije bila je nadarena talentom pjesništva. Brojne su njene ispjevane pjesme. Ne jednom su odzvanjale u svečanostima kapele č. sestara, u sv. Marka, u sv. Nikole i na mnogobrojnim priredbama... Služila je Bogu – Redu – Narodu!

31. XII. 1982. Možda očekuješ da se osvrnem na godinu 1982. koja ode u prošlost? Nešto mi je neobično pred očima. Sjećam se do 10 godina unazad kako su ideologije, ideolozi, političari gospodarili građanskim životom. A sada? Gdje god su slobodni izbori, tamo svi ideolozi, ideologije gube pristaše. Svima je jasno da su ideologije u krizi. Jasno i marksizam.

U Crkvi? Crkva kao institucija biva osporavana, ali raste interes za Isusa. Nastaju vjerske skupine, ali brzo izumiru jer njihov bijeg u duhovnost nema veze s eksplozivnom dnevnom situacijom. Onome koji od ideologije tvori svrhu svoga života, taj uviđa u socijalnoj i političkoj krizi – šanse za Crkvu i čovjeka. Žednome Boga i božanstva – pruža 1983. prostor dijalogu s Bogom!

1983. «*Pazite da vas tko ne zavede» (Mk 13, 5)*

1. I. Ako me pitaš kako stvari idu ili će ići? Odgovaram ti: loše. Raste nezaposlenost, mladima se ne otvara sjajna budućnost. Čini se da zalazi zapadnjačka uljudba i pad starih vrednota. Zato i ima mnogo proroka o neminovnim katastrofama. Budimo, ipak, optimisti! Ako će se ljudi jednog dana vratiti korijenima postanka – tada će to biti povratak vjeri, a ne ljudskim ideologijama ili «političkim religijama». Potpisujem izreku pisca Norberta Bobbia koji za 2000. godinu veli da će «možda biti bez Marks-a, ali sigurno neće biti bez Boga».

3. X. 1983. Odlazak s. Pavle

Smatram dužnošću upisati premještaj, odlazak č. s. **Pavle Njegovec** (nećakinja našeg o. Pavla Njegovec) orguljašice u našoj crkvi sv. Nikole. Odlazi na istu dužnost u samostan na Škrappa-ma u Splitu. Punih 15 godina orguljala i vodila zbor časnih, ispunjala crkvu glazbom i pjevanjem!

20. X. 1983. Smrt Manes Karninčić

Smrt s. Manes Karninčić. Gotovo je punu godinu boovala, nemoćna u krevetu, u nemogućnosti da hoda zbog slabosti srca. Ali uvijek vedra i spremno očekivala Božju volju. Kratki životopis. Započela je redovnički život u Korčuli. Umrla u 77 godini života i 60 godini redovništva. U Švicarskoj završila studij kemije, fizike i matematike. Do god 1941. poučavala je kao profesorica na građanskoj školi. U vrijeme talijanske okupacije nije htjela nastaviti rad u školi nego je privatno poučavala djecu na hrvatskom jeziku i u hrvatskom duhu. Evala! Nakon rata opet radi na državnoj školi do g. 1948.

U redovničkoj zajednici obavlja dužnosti: učiteljica novakinja, priora kuće matice u Korčuli, vrhovna skrbnica, savjetnica. A od 1959. do 1971. vršila je službu vrhovne nadstojnice, ulogu č. majke. Podizala nove redovničke kuće u domovini i izvan domovine, povezivala kongregaciju Andjela Čuvara s drugim ženskim zajednicama.

Sprovod dana 21. listopada. Misu, svečanu zadušnicu, predvodio je hvarski biskup Celestin Bezmalinović, dominikanac, u koncelebracijsi 12 svećenika... Homiliju održao je o. Rando Paršić...

1985. «*On je onaj kamen koji vi graditelji odbaciste, ali koji postade kamen zaglavni*» (Dap 4, 11)

1. I. Zar se predati pesimizmu? Potrebno je da prolazi vrijeme, da se brda slegnu i ispune doline. Potrebno je da kroz sito istoči pijesak kako bi se ugledalo zlato. Potrebno je da sjene izgube svoje nabore kako bi se ugledalo more. Potrebno je da iščezne prolazno kako bi se ugledalo vječno! Nije dovoljno raditi za Boga, nije dovoljno moliti se Bogu: važnije je primiti ponizno, predano bilo radost bilo bol što nam Bog šalje!

31. XII. Stara godina! Što ću kazati o prošloj godini 1985.? Ne isplati se na široko raspredati, ali da nije poželjna da nam se vrati... No, ne klonimo! Što smo naslućivali to se malo po malo zbi-

va. Ljudski je mozak sposoban otkriti lažljivost lažljivih obećanja, ideologija i ideologa. Sporo, ali prodire proljeće osvješćenja u mlađeži. Vjera nalazi prostor u mladima, u njih prodire želja za mirom i pravdom. Predugo su mladima ukazivali krive putokaze. nakon lutanja šumama primamljivosti – traže izlaz na čistinu...

31. XII. Zanimljivo! Koliko treba vremena da se ljudi osvijeste i uvide tko im je prijatelj, a tko lažac. Moralo je proći punih 50 godina da izađe na vidjelo da je URS – sovjeti – uglavnom bila zemlja logora, smrti, uništenja, tiranije! – Prođe 30 godina da se uvidi što je Mao – maoisti – bio u Kini, Kinezima. Nekulturna revolucija koju je on krvnički nazvao «*kulturna*». – Prošlo 10 godina da se uvidi koju su sreću donijeli crveni osloboditelji Angoli, Mozambiku. – Što reći o Juž. Africi?

Ima divnih plodova Kristove berbe. Primer je Južna Koreja gdje se godišnje pridruži katoličkoj crkvi preko 100.000 novih vjernika. To su plodovi što su posljedica sijanja misionara i natapanja molitvama i žrtvama.

1. I. 1987. «*Dok su plovili, on zaspa. Uto se spusti oluja, lađica se napunjala vodom, i bijahu u pogibli.*» (Lk 8, 23)

Vjerojatno je ovo slika svijeta na početku Nove godine! Plovimo. Isus (kao da) spava. Oluja. Nadire voda...

Tko će se spasiti? Nitko osim Boga ne može spasiti čovjeka: čovjeka vuka preobraziti u bogolika čovjeka. Novi um, novo srce, novi smjer života. Vidimo danas kako je lako postati nečovjek, a teško biti čovjek. Pogotovo Božji čovjek! Spasiti čovjeka brodolomca i utopljenika da ne potone. Oslobođiti čovjeka od okova grijeha. Na žalost, živimo u vremenu kad bi mnogi htjeli da, nasilno, zaboravimo Boga. Srećom uzaludno je. Otkako je Isus proplakao u Betlehemu, progovorio u Nazaretu, visio na križu i uskrsnuo od mrtvih – njegov glas nadglasava najotrovniju viku grijehom i mržnjom otrovanih duša.

Zar sam pesimist budućnosti kršćanstva?

NE! Dapače optimist, jer mi se čini da svijet, usprkos svemu, polako prisvaja upravo one vrijednosti što su bile kršćanske: demokracija, ljudska prava, mir, pravdu... Sve ove vrijednosti imaju korijen u Bibliji, u kršćanstvu u Evanđelju.

8. IX. 1989. Svečanost kod č. ss.

Mala Gospa... Još se nešto proslavilo. Dične i zaslужne za kongregaciju s. **Gabrijela Batistić** i s. **Vinka Bodlović** i s. **Josipa Vidaković** slave 60 obljetnicu zavjeta...

1990. «Ovo je vaš čas i vlast Tmina» (Lk 22, 53)

1. I. Sretna Nova Godina! Nazivam s milijunima stanovnika svijeta, puni nade da je prošla godina otvorila budućnost mira, sloge, dogovora, sporazumijevanja. Siti smo ureditelja «*slobode*», «*demokracije*» i «*u ime naroda*».

20. I. Vraćam se događajima unatrag. Dana 20. siječnja bio početak «*14 izvanredni kongres komunista Jugoslavije*». Dva dana jalovih razgovora, tri dana svađa – i odoše na smetlište povijesti... Čuj zgodu. Nalazili smo se u Gružu ja Rando i o. Zlatan. Doba rata. Dundo (o. Zlatana) prof. Frano Kolumbić oštromumno prosuđujući budućnost, reče nam: «*nije toliko zlo što će doći komunizam nego što će na komunizmu dojihat: Srbin*». Nije se prevario.

25. XII. Daj Bože, ne utrnuo se bratsko – sestrinski običaj što ga je ove godine na Božić uveo samostan sv. Nikole da bi smo se jače povezali s č. sestrama. Što? Odlučili i proveli da svakoj sestri (na broju ih je 38) uručimo dar, paketić, a u njemu ili keksa ili čokolade ili bombona. Sitno, ali od srca. Tako je i bilo. Dodosmo o. Emanuel i o. Mato i o. Rando s košarom darova pri kraju objeda č. sestara. Podijelismo darove...

25. XII. 1992. Polnočka u kapeli č. sestara dominikanki. Točno u 24 sata izlazi na oltar p. Rando Paršić i p. Emanuel Kisić (koncelebrant). Prepustio je duhovnik č. sestara o. Randu svečanost, a on je ustrajno isповijedao vjernike. Smije se reći da je prisutnih vjernika bilo više

nego lani jer je nevolja rata, a i lijepo, hladno vrijeme pridonijelo da se ugodno osjećaju u okićenoj kapeli, k tome i toploj. Za vrijeme sveste mise svira božićne pučke mise «*mandolinski sastav*». Pjeva puk, razgaljuje srce i dušu pred Isusom, Marijom i Josipom.

Propovijeda o. Rando, svjestan kako je teško ljudskom srcu spojiti andeoske glasove – «*Slava Bogu na visini i mir ljudima na zemlji*» s lavežom glasova i nedjelima današnjih Iruda koji kolju dječicu i djecu i šalju u «*Egipte*», u progonstvo starosjedioce Hrvate i braću muslimane. Ipak: sretan, radostan Božić – svima.

25. XII. 1993. Subota. Ugodan dan – bez kiše! Tako je bilo i na ponočki. Odmah napominjem da ove godine nije bila ponočka u kapeli časnih sestara dominikanki. Nipošto da je postojala neka zapreka, nego je samostanska uprava odlučila da se dokine ponočka, smatralju da je do sada (u vrijeme komunizma) bila pribjezište vjernicima jer je bilo pogibeljno javno se izložiti očima tiranske komunističke partije. Slijedila su brojna špijuniranja, ispitivanja u policiji. Mnogi su odlazili na ponočku u župu Lumbarda, Žrnovo da bi izbjegli neugodnostima. Vremena hrvatskih skrivanja, katakomba. Stoga je bila jedina polnočka u župi svetog Marka. Što se tiče sv. Nikole nema polnočke, iako su mnogi molili da uvedemo umjesto č. sestara. Nismo popustili. Dovoljno je u svetog Marka jer nema straha da će biti – invazija...

19. II. 1996. Upisujem, zapisujem što doživi danas ovaj starodrevni samostan svetog Nikole. Budući da nam je izočna samostanska i crkvena ispomoćnica s. **Jagica Barishić**, to se ponosnim iznenađenjem razveselismo kad u podne donosi objed časna Majka, sestra **Katarina Maglica**! Novo izabrana – Majka, ukazuje primjerom da treba slijediti Učitelja koji je na koljenima posluživao apostole peruci im noge, a ona pere tanjure! Upisah jer sam ovdje u Korčuli od godine 1969. a ne doživjeh niti ugledah ovakav dokaz služenja braći a sve to da bi olakšala sestrama. Nek je na čast i priznanje!

1997. «*Bog je čovjekova slava; čovjek je pak predmet Božjeg djelovanja, sve njegove mudrosti i kreposti*» (sv. Irenej)

Eto, tu je uskoro dvije tisuće godina od kad je stupio na pozornicu svijeta Isus Krist. Kad se sve sažme količinski su učinci mršavi. Američki pisac Louis Begley naziva naše stoljeće «*sotonskim requijemom*», *ispunjeno ratovima, ubijanjem, nasiljem, sažetkom svih zala, sumrakom Boga i svih bogova i božanstva*... U svijetu umire više od 40 milijuna ljudi... Sotona nema ograničeno radno vrijeme, radi od 0 – 24...

Ništa bez Isusa! Očitovao je svemoć u nemoci, snagu u slabosti, pobedu u porazu, kraljevanje s križa. Dobro reče Papa da je na koncu drugoga tisućljeća Crkva postala mučeničkom. Mi smo Hrvati – katolici to doživjeli u ovom sotonskom ratu s troprstima i nekrstom. «*Obratite se i vjerujete Evangelju!*»

A moja Hrvatska? Uspjeh domovinskog rata čudo je i dar Božji. Kako je bolno što Hrvati malo razmišljaju o svojoj povijesti. Boljitiak ovisi o školskom i crkvenom odgoju! Naši nasljednici moraju biti bolji negoli mi, a da bi bila domovina bolja moramo i mi biti bolji. Tragično je da smo 800 godina bili pod tuđinskom vlasti. Stoga, svi smo odgovorni!

8. II. 1998. Smrt č. s. Gabrijela

Umrla je č.s. **Gabrijela (Katica) Batistić**. Osmrtnica najavljuje da se preselila u vječnost u 86. godini života i 70. godini redovništva. Umrla 8. veljače, a pokop 9. veljače na groblju svetog Luke. Evo naše pismene sućuti:
«*Časna s. Majko, časna s. Priora, časne Sestre! – Ispunjena dubokom vjerom, čvrstom nadom, gorljivom ljubavlju otišla je s. Gabrijela ususret Bogu Ocu koji ju je stvorio, Bogu Sinu Isusu koji ju je otkupio, Bogu Duhu Svetomu koji ju je posvetio. Kolika i kakva li je to bila povorka do Neba! Na čelu predvodi Arhanđeo Gabrijel, imenjak sestre Gabrijele. Uz nju njezin Andeo Čuvar i Andeli Kongregacije i sam sotana «Svetih Andela Čuvara». Odvode je do čistilišnog kupatila da bi u bijeloj kršteničkoj haljini pristupila*

licem u lice pred Presveto Trojstvo, pred Djevicu Mariju, Majku Božju i Majku Dominikanskog Reda, pred svetog Josipa miljenika sestre Gabrijele, pred svetog oca Dominika i pred bijelu četu sestara i braće Dominikanskog reda. O kakva divna izmjena! Darovali ste Nebu još jednu sestraru, a Nebo vašoj Kongregaciji osam pupoljaka. Bog se ne da nadiviti u darežljivosti! Kličimo: Aleluja! Pridružujemo se molitvama. S vama su: Braća svetog Nikole, Rando – Pavao – Marko».

2000.

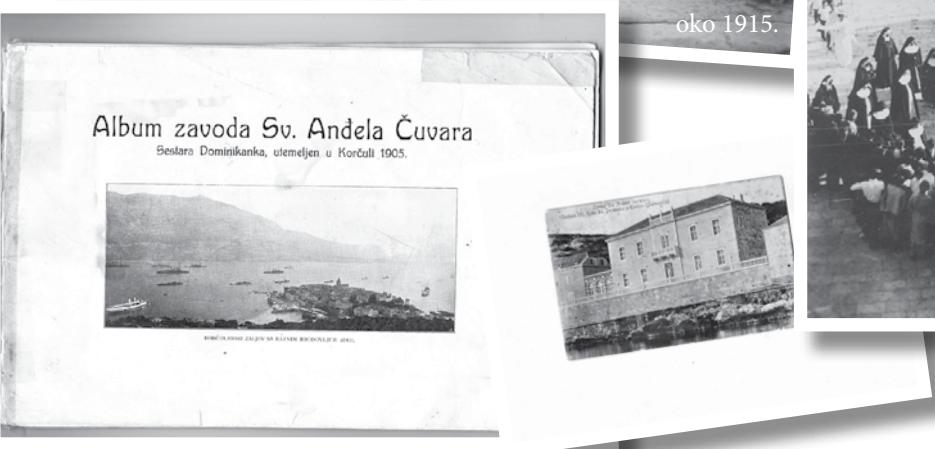
2. IX. Već sam naznačio da se bliži dan kada ćemo se iseliti iz samostana svetoga Nikole i prijeći u samostan č. sestara dominikanki. Razlog? Sav će samostan zahvatiti obnova. Treba ustupiti radnicima i samostan i crkvu. Danas 2. rujna – subota – selimo se iz svojih soba: p. Rando – p. Pavao – p. Marko. Pomaže č. s. **Jagica** i č. s. **Dolores**. Neumorne! Što je najnužni-

je odnosimo u samostan sestara, a sve ostalo u Frušturicu da dočeka naš povratak u obnovljeni samostan...

22. X. Misijska nedjelja. U 9 sati sveta misa u kapeli č. sestara. Klupe ispunjene. Misu predvodi p. Rando, a koncelebrira p. Pavao...

31. XII. Dragi čitatelju! Evo još jedna godina ušla u ponor vremena. Kad pratiš nekoliko svezaka ispisanih mojom rukom, opazit ćeš da je ovaj sadašnji – pred tobom – ispisani drhtavom rukom, a i pamet nije ono što je bila. Znaj da je blizu 90 godina života. Zato se i opraštam od pisanja. Zahtjev je to tereta života. A ti čitatelju, opraštaj na površnim stranicama, a veseli se svemu što je osvjetljivalo sliku dominikanaca u Provinciji i Korčuli i uvijek dragoj domovini Hrvatskoj!

Priredio Neven Fazinić

Euharistijski kongres 1934.,
Korčula

S. VIKTORIJA BRAJIĆIĆ

7. 01. 1918. – 20. 09. 2013.

U petak, 20. rujna 2013., okrijepljena svetim sakramentima i okružena ljubavlju svojih sestara pošla je u susret Gospodinu naša draga s. Viktorija (Nediljka) Brajićić, u 96. godini života i 76. godini redovništva. Rođena je 7. siječnja 1918. u Podstrani od oca Ivana i majke Kate rođ. Dumičić u obitelji s 8 djece. U zajednicu sestara dominikanki stupila je 4. travnja 1934., novicijat započela 8. svibnja 1936., prve zavjete položila 9. svibnja 1937., a doživotne 1. lipnja 1941. godine.

Završila je bolničarsku školu. U svojoj oporuci napisala je: "Teškim srcem sam prihvatile bolničarsku službu, bilo me je strah i živih i mrtvih. A kad bi me netko pitao što bih danas odbrala rekla bih: služiti bolesnoj braći. Jer ljubiti Boga i svoga brata najveća je sreća."

Svoj dugi životni vijek trošila je istrošila služeći drugima u Gradskoj kuhinji u Splitu (1934.), u Biogradu na moru, u samostanu bl. Hozane u Zagrebu, a najveći dio života proživjela je u Korčuli kao bolničarka u Domu zdravlja. Pomagala je ne samo tjelesno, nego još više duhovno, tječeći, moleći, ohrabrujući. I u zajednici je obnašala odgovorne službe. Bila je vrhovna savjetnica Kongregacije i priora u Korčuli.

Svoju dugu starost živjela je vedro, strpljivo, predano, uvijek ohrabrujući mlađe, ustrajno sklapajući ruke za sve potrebe onih koji su se preporučili u molitve. Izgarala je kao svijeća trošeći se i šireći sjaj Božje ljubavi.

Posljednje tjedne i dane života proživjela je polako se odvajajući od ovoga svijeta i od nas. Mogle smo samo stajati uz njenu postelju i molitvom pratiti nama tajnovit i nedostupan svijet za koji se ona pripremala. Njena svijeća je dogorjela u ljubavi za Boga i čovjeka.

Na vječni smo počinak ispratili s. Viktoriju u subotu, 21. rujna 2013. u 16 sati na mjesnom groblju sv. Luke u Korčuli, a prije sprovodnih obreda bila je sveta misa zadušnica, koju je predslavio dominikanac fr. Mihael Mario Tolj u zajedništvu sa svojim subratom fr. Dragom Kolimbatovićem, franjevcem fra Srećkom Vekićem, rođakom pokojne s. Viktorije, sa mjesnim župnikom don Franom Kurajom i žrnovskim župnikom don Božom Baničevićem. Uz sestre dominikanke i najbližu rodbinu, s. Viktoriju su došli ispratiti mnogi Korčulani jer se s ljubavlju sjećaju njenog nesebičnog služenja bolesnicima po njihovim kućama i u mjesnom Domu zdravlja. (usp.www.dominikanke.org)

Na početku euharistijskog slavlja fr. Mihael Mario uputio je nazočnima ove riječi:

Poštovana braćo i sestre, danas ispraćamo Ocu nebeskom našu dragu s. **Viktoriju**. Uskrsna svijeća nju je obasjala na dan njezina krštenja. I danas smo upalili svjetlo iste svijeće, kao znak naše vjere i nade, u trenutku njezinog prelaska u nebo.

Vjerujemo da je ostvarila u svom životu onu Božju riječ koju je slušala kod svoga redov-

ničkog oblačenja ili zavjetovanja: *Vi ste svjetlost svijeta... Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima.* S. Viktorija je svojim duhom velikodušnog služenja u ljubavi bila odsjaj Kristova svjetla na životnom putu mnogima koji su je poznavali.

A ti, Gospodine, učini da svjetlo tvoje načnosti vječno svijetli našoj dragoj pokojnici i osvjetljava putove našeg života.

Propovijed

Gospodin nam predstavlja smrt veoma jasnom slikom: *vratiti se kući*, a svi mi znamo koliko može biti radosti u svakom sličnom iskustvu, tj. u povratku doma. Kad se vraćamo iz daljega i dugog puta, radost je još veća. Svojim riječima utjehe, Isus nam jamči da nas s one strane smrti netko čeka; da je upravo Bog onaj koji nas čeka; da je baš On nazočan u trenutku naše smrti kako bi nas poveo u nebo. Svoga Sina Isusa Krista dao nam je za učitelja i brata da nam svojim primjerom prosvijetli tajnu života i smrti.

Uza sve to život nakon smrti ostaje i dalje duboka tajna i naše osobno otajstvo. Smrt je stvarnost koja nadilazi granice ograničenoga ljudskog znanja. I sve ono što možemo znati, oslanjajući se vlastitim povjerenjem na Krista, jest to da smrt nije samo kraj nego i početak, odnosno novo rođenje; nije tek puki odlazak. Međutim, ipak jest odlazak - ali prema Bogu, baš kako Isus reče: *Odlazim k Ocu*. A grobni spomenik – ostaje tek kao znak na razmeđu dvaju svjetova.

Promatrajući život s. Viktorije koji je bio ispunjen i potpuno predan Bogu i bližnjemu, sve više smo uvjereni da nam ni smrt ne može oduzeti ništa od onog dobra što smo s ljubavlju učinili i nikog koga smo iskreno voljeli. Rast u vjeri i povjerenju cilj je kojem težimo i koji će svoj puni smisao dobiti u vječnosti kada će ostati samo Ljubav - Bog kojem je usmjeren sav naš život i rad. „*A sada ostaju vjera, ufanje i ljubav - to troje - ali najveća je među njima ljubav*“ (1 Kor 13, 13).

Danas se puno govori o ljubavi, ali jedno je pričati o ljubavi, a nešto sasvim drugo je tu ljubav živjeti, dati, okusiti. Staviti se drugima na raspolaganje, biti sva za druge! Do kraja! Žrtva ljubavi za bližnjega, za one oko mene, za one s kojima živim. „*Uvijek je imala otvoreno srce i ruke za one kojima je bila potrebna njezina pomoć dok je još kao patronažna sestra pješice obilazila cijeli otok Korčulu*“ reče mi jučer s. Tadeja. A fr. Ante Kovačević jutros za doručkom kaza: „*Bila je dar Božji svakome tko ju je poznavao, a pogotovo dar onima koji su s njome živjeli*“. Takvu, djelotvornu i požrtvovnu ljubav, mnogi su doživjeli od naše drage sestre Viktorije. Ovakvim osobama, koje su život posvetile požrtvovnom sebedarju, moramo biti istinski zahvalni. One su nam pravi učitelji života, radosti i mirne sigurnosti. One nam pomažu vjerovati u pobjedu dobra nad zlom, u pobjedu života nad smrću.

Nije dovoljan samo Isusov primjer koji je osobnom ljubavlju i darežljivošću dotaknuo ljudsku povijest da bismo vjerovali u snagu dobrote i pobjedu života nad smrću. Uzorni životi ljudi pokraj nas, koji su darovani za druge, također su potvrda da Duh Sveti trajno djeluje u svijetu i za Božji život u nama. Te dvije stvarnosti Isusova života i života dobrih ljudi i nama daju onu tako potrebitu snagu da svijet gledamo svjetлом vjere, a život kao putovanje u vječnu domovinu.

Danas se opravštamo s dragom sestrom **Viktorijom** u čvrstoj vjeri da, nakon darovanog života Bogu, upravo umrijeti znači ostati trajno s Isusom i s onima za koje je izgarala u požrtvovnoj ljubavi. Možemo reći da je njezina smrt konačno predanje života Isusu koga je svakodnevno tražila u potrebnima njezine blagosti. Dolazak je to u kuću Očevu gdje će biti nagrađena svim poštivanjem i zahvalnošću što su ih propustili iskazati oni pred kojima je bila ponizna i neznatna službenica Božja. Njezin je

prelazak u nebo osjećaj konačne ostvarenosti u ljubavi koja se daje i prima.

Svojim sudjelovanjem u ovom euharistiskom slavlju, mi joj želimo iskazati odano poštovanje i iskrenu zahvalnost za plodan život u ljubavi. Neka i nama ovaj primjer bude na poticaj da se zagledamo u dubine svog života, pa da se klonimo svega što je površno i beskorisno.

Na grobu poznatog pjesnika uklesan je njezov stih: *Sada dolazi ono najbolje!* To duboko vjerujemo i molimo za sestruru **Viktoriju**. Ona je dopustila Ljubavi da joj život potroši kao sjeću koja sagorijeva darujući drugima svjetlo i toplinu.

Neka i sve nas okupljene ovaj primjer pre dane vjere, nade i ljubavi, ohrabri te i mi svoje živote otvorimo divnim obzorjima života, pa da naša kršćanska vjera dobije novu snagu i odvažnost predanja duhovnom pozivu služenja. Vjerujemo da je naša predraga sestra Viktorija, sada već u društvu svetih. *Neka nas sve pred Bogom zagovara! Amen.*

Oproštajnu riječ, u ime sestara, pročitala je s. Dolores Matić.

Drage sestre i braće, dragi Korčulani!
Okupila nas je smrt naše drage s. Viktorije, kao što nas je, poput topla i nemametljiva svjetla privlačio i njezin život. Došli smo je ispratiti s ljubavlju i poštovanjem, sa zahvalnošću i prisjećanjem na sve ono dobro i lijepo što nam je darivala kao sestra i majka u našoj zajednici, a u ovom gradu kao njegovateljica i bolničarka, kao tješiteljica i moliteljica.

Bila je stup i oslonac naše zajednice u Korčuli i cijele Kongregacije. Znala je zapaziti svačije tužno oko, obeshrabreno srce ili klonulu nadu. Znala je brižno pristupiti, poviti ranu, ohrabriti i ponijeti svakoga u svojoj molitvi u koju smo vjerovali kao u sigurnu zaštitu i potporu, a sada se uzdamo još više. Uvijek je bila Viktorija – pobjednica, najprije zato što je u poniznosti znala pobijediti sebe i prihvatići žrtvu. I svojom pojavom davala je sigurnost, dok je iz nje zračila Božja dobrota i ljubav. Tu veliku lju-

bav prema svakome stekla je kroz mnoge patnje i žrtve kojih je bilo puno u njezinu životu.

S. Viktorija Nediljka Brajić rođena je 7. siječnja 1918. godine u Podstrani od oca Ivana i majke Kate, rođene Dumičić, kao sedmo od osmoro djece. Tri brata su joj umrla u djetinjoj dobi. 1922. godine njena obitelj odselila je u Đakovo. Ubrzo nakon toga umro joj je otac i obitelj se vratila u Podstranu. Majka se morala sama brinuti za svoju nejaku djecu. O svojoj majci s. Viktorija je ovako rekla: "Makar joj je bilo veoma teško nije htjela da mi, djeca, patimo. Kad se sjetim njenog odgoja napuni mi se duša mira i veselja. Čuvala nas je i branila kao kvočka piliće. Odgajala nas je u pravom kršćanskom duhu. Imala je veliki Božji dar odgoja. Nikad nas nije istukla. Nikad nam nije rekla koju ružnu riječ. Nikad nismo smjeli protiv drugoga govoriti." Tu dobrohotnu ljubav, širokograd-

nost i veliko razumijevanje za svakoga, primila je naša s. Viktorija od svoje majke.

Prve klice duhovnog zvanja počele su se buditi odlaskom u dominikanke njene sestrične s. Terezine Dumičić. Nediljka je krenula njenim stopama, mukotrpno osvajajući korak po korak novoga puta kojim je krenula došavši u zajednicu 1934. godine. Već kao kandidatica poslana je u Split pomagati u Gradskoj kuhinji koju su vodile naše sestre, a koncem godine pošla je sa sestrama raditi u bolnici u Biograd na moru. Redovničko odijelo je obukla 1936., prve zavjete položila 1937., a doživotne 1941. godine. Poglavarci su je poslali u medicinsku školu. To joj je teško palo, ali je s ljubavlju prihvatile žrtvu. I sama je pri koncu života napisala u svom životopisu: "Teškim srcem sam prihvatile bolničarsku službu. Bilo me je strah i živih i mrtvih. A kad bi me netko pitao što bih danas odabrala, rekla bih: služiti bolesnoj braći, jer ljubiti Boga i svoga bližnjega najveća je sreća."

Uz kratke boravke u Korčuli i Zagrebu s. Viktorija je do 1959. godine radila u bolnici u Biogradu, podnoseći sa ostalim sestrama sve nesigurnosti, ponižavanja tih poratnih godina zbog vjere i svojeg redovništva i na koncu, progon iz bolnice. Uvijek je željela biti prava redovnica, i u svim poteškoćama na koje je nailazila bila spremna sve žrtvovati samo se toga ne odreći. Ljudi su to znali prepoznati; cijenili su, voljeli, pomagali i štitili s. Viktoriju i sve sestre gdje god su mogli. Tu veliku ljubav prema čovjeku i Domovini prepoznale su i tadašnje

vlasti koje nisu bile naklonjene Crkvi, odlikujući s. Viktoriju Ordenom zasluga za narod.

Dugo, plodno i bogato razdoblje, od 1959. pa do konca svoga života, proživjela je s. Viktorija u našoj dragoj Korčuli. Svoju medicinsku službu započela je jednom intervencijom u Domu zdravlja nakon čega je počela davati injekcije bolesnicima po gradu. Dane i noći provodila je hodajući po kućama, ne stižući se presvući, odmoriti niti naspavati, sve radeći Bogu na slavu skupa sa pokojnom s. Ksaverijom Oreb. Toliki su danas u našem gradu, a i šire, zahvalni za svoj vlastiti život upravo s. Viktoriji i njezinoj življenoj vjeri. Uz medicinsku pomoć u pohodu bolesnicima, s. Viktorija nosila je mir, nadu, ohrabrenje, svoju molitvu, Božji blagoslov i utjehu. Kasnije je primljena u stalni radni odnos u Domu zdravlja, a umirovljena je 1979. godine.

S. Viktorija je voljela svoje sestre, svoju zajednicu. Nastojala je priskrbiti ono što je potrebno, pružiti sestrama bolje, izvući zajednicu iz bijede i siromaštva. Vršila je odgovornu službu vrhovne savjetnice od 1959. do 1965., a kućna priora bila je od 1981. do 1987. Nakon prestanka te službe posvetila se radu u vrtu i tako opet mislila na svoje sestre. Nije puno govorila. Govorile su njene plave oči, njezin dubok pogled koji je blago prodirao u dušu i ulijevao sigurnost. I mi smo voljeli s. Viktoriju baš zbog toga pogleda, zbog malo riječi koje su bile Božje i utješne. S. Viktorija dočekala je duboku starost i strpljivo, vedro i molitveno živjela svoje zemaljske dane, da bi suočljena Isusu u smrti konačno prešla u vječnu radost.

Draga naša s. Viktorija, vjerujemo da ste ušli u radost svoga Gospodina koji je bio sva ljubav vašega života i kojemu ste nastojali vjerno služiti. Vjerujemo da su vas dočekale naše sestre i braća, i mnogi kojima ste na zemlji povili rane tijela i duše. Ne zaboravite nas koji ostajemo još u ovoj suznoj dolini do dana konačnog susreta. Počivajte u miru!

s. Blaženka Rudić

Izrazi sućuti povodom smrti s. Viktorije Brajičić

† Danas sam na putu za Kinu dobio vijest o smrti moje tete Viktorije. Stalo je veliko i sveto srce ispunjeno ljubavlju za Boga i čovjeka, srce koje je molitvom i dobrim djelima ispunjavalo moje dane. Zagovoru tog srca pred licem Svevišnjeg preporučam cijeli svoj život.

Duško Kardum

† Prelaskom naše drage tete Viktorije k Bogu skupa sa svima vama molimo za njenu dušu, uvijek u vjeri odani vam vaši Ilijan, Nada, Radinka sa Lukom, Josipom i Filipom, Stipe i Ivanom sa Ilijom i Dujom i sestra Marija

† Nakon što Gospodin pozva s. Viktoriju Brajičić da se iz zemaljskog preseli u vječnost, svim našim sestrama i rodbini pokojne s. Viktorije izražavamo iskrenu sućut i bratsku blizinu. Pokoj vječni daruj joj Gospodine!

braća iz Bola

† Draga s. Katarina, vidim na internetu da je preminula s. Viktorija pa izražavam iskrenu sućut Kongregaciji, a posebno njezinoj nećakinji, s. Rafaeli. Uz pozdrav Vama i svim sestrama.

Ivan Armanda

† U ime dominikanske zajednice braće i sestara u Dubrovniku/ Grad upućujem vam iskrenu sućut. Našu časnu s. pok. Viktoriju (Nediljku) Brajičić uključujemo u naše molitve.

p. Nikola Mioč, prior

† Poštovane i drage sestre dominikanke, izražavam sućut zbog smrti s. Viktorije – Nediljke – Brajičić u ime sestara i braće dominikanaca iz samostana Kraljice svete krunice u Zagrebu. Pokoj vječni daruj joj Gospodine. Počivala u miru Božjem!

Alojz Ćubelić, prior

† Sestri Viktoriji Gospodin svoje društvo darovao!

p. Mato Bošnjak

† Draga s. Katarina, Danas mi je s. Marcela javila da je s. Viktorija priselila našem Gospodinu. Vama i svim ostatim sestrama iskrena sućut, a s. Viktoriji vječni pokoj. Sad imam jednog zagovornika u Nebu, jer smo se dogovorili: ja će za nju moliti ovdje na zemlji, a ona će za mene gore na Nebu. Njezina duša je to zaslужila!

Fr. Ante Medić

† Drage sestre, s vama ćemo biti u duhu kod ostrači. Viktorije. Njezina se životna KNJIGA zatvorila, vjerujemo ispisana zlatnim slovima. Gospodin je nagradio vječnom slavom u svome kraljevstvu!

U molitvi smo s vama, s Mirka i s Ivana

† S tugom u srcu, zbog nemogućnosti prisustva posljednjem ispraćaju drage časne Viktorije, ovim putem izražavamo sućut cijeloj dominikanskoj zajednici, a posebno časnima u samostanu sv. Andjela Čuvara u Korčuli.

Obitelj Katice Fabris

† Tugujem sa vama za našom dobrom i dragom časnom sestrom Viktorijom.

Dora Peručić

† Iskrena sućut zbog gubitka drage č. s. Viktorije.
Jozef i Katja Sessa

† Svima vama moja najiskrenija sućut.

Ita Lozica

† Žao nam je što smo spriječeni biti na pogrebu č. s. Viktorije. Bila je dio Korčule koji poznajemo od našeg dolaska. Iskrena sućut svim sestrama.

Mara i Branko Burmas

† Cijenjena časna majko, iskrena sućut vama i svim sestrama zbog gubitka drage i plemenite vaše i naše sestre Viktorije.

Obitelj Kovačić

† S vama u vašoj boli i tuzi. Primite naše iskreno saučeće.

Obitelji Muminagić i Vukorepa

† Iskreno suosjećamo u boli za uvijek u našem sjećanju drage i mile s. Viktorije.

Obitelj Fani Ivelja

† Drage časne sestre Dominikanke,
Velike žalosti su nijeme, a ja sam danas duboko
žalostan radi gubitka drage mi sestre Viktorije.
Trideset smo godina zajednički radili i to me
sili da joj barem sada kažem ono što sam pro-
pustio reći joj ranije.

U prvom redu želio bih u ime svih bolesnika Korčule reći veliko hvala za svu požrtvovnost i nesebičnu ljubav koju si, sestro Viktorija, tako samozatajno i uvijek spremno pokazivala. U svoje osobno ime zahvaljujem ti za svu pomoć koju si mi kao mladom liječniku pokazivala. Mnogo sam od tebe naučio, a uvijek me je fascinirala tvoja mirnoća i strpljivost u svim trenutcima našeg zajedničkog posla. Oprosti mi za sve moje nespretnosti i nestrpljivosti koje sam pokazivao.

Riječi moje neće sigurno nikad moći izraziti ono duboko poštovanje i divljenje prema sestri Viktoriji, pa će navesti molitvu indijskog

književnika Rabindranata Tagore umjesto prikazivanja osobnosti sestre Viktorije:

To molitva je moja tebi, Gospodine,
udari, udari po korijenu slabosti
u srcu mome.
Daj mi snage da s lakoćom
snosim bol i radost svoju.
Daj mi snage da ljubavlju svojom
budem plodonosan.
Daj mi snage da nikada
ne zatajam siromašnog
niti da pokleknem
pred moćnikom nadutim.
I daj mi snage da mogu svoju
s ljubavlju potičiniti tvojoj volji.

Eto, čini mi se da je Gospodin u liku sestre Viktorije ostvario sve želje molitve R. Tagore.

† Drage sestre Dominikanke, izražavamo vam našu iskrenu i duboku sućut radi gubitka drage nam sestre Viktorije. Ostati ćemo povezani u molitvi da i nama svima Gospodin udijeli milosti koje je želio R. Tagore.

Uvjereni smo da je sestra Viktorija već u krilu svoga Isusa i da se i dalje brine i moli za svoje siromahе, bolesne i potrebne utjehe.

Ostajemo iskreno vaši
Franka i dr. Lovro Steka

Zahvala časnoj sestri Viktoriji

U malenom mjestu Podstrani kod Splita
tisuću devetsto osamnaeste rodi se curica.

Viktorija Brajić ta je cura mala.
Mnoge tад strahote svjetski rat ostavlja.

Odlučila ona bijela sestra dominikanka će biti,
biti sluga Bogu i svom narodu će služiti.

To kameni zdanje što Korčula čuva
u svoje ljepote Viktoriju prima.

Vječnu vjernost Bogu zavjetom potvrđi,
svima ona hoće dobro djelo činit.

Sestrama je svojim putokaz kao mati,
Ksaverija Oreb u svemu je prati.

Jedna drugoj postale su ko “rođena sestra”.
Reklo bi se jedno srce tad u njima kuća.

Neizmjernu snagu ima za pomoći druge,
radila bi danju i noću za spasiti ljude.

Boja kože, jezik, vjera i bogatstvo,
sestri Viktoriji to je nepoznato.

Čovjeka ona gleda ko Božje stvorenje,
ako treba pomoći ona jesti će korijenje.

Životno je djelo njen veliko ko «stina»
što odoljeva kiši, suncu, moru i vjetrovima.

Došlo vrijeme da odmori napačeno tijelo,
nek anđeli sad pripreme za nju jedno mjesto.

Za sve dobro učinjeno velika joj hvala
da pronađe vječni mir među svojim sestrama.

Oreb Branko Gobica

Lik s. Viktorije Brajičić

S. Viktorija Brajičić najveći dio svoga života proživjela je u Korčuli služeći ljudima kao bolničarka, najprije obilazeći bolesnike po kućama, a zatim u mjesnom Domu zdravlja. Mnogi je pamte po njezinom osmijehu, blagosti, zauzimanju za život i čovjeka. Svoju dugu starost živjela je strpljivo, molitveno i predano u volju Božju. Njezin lik i djelo mogu se upoznati iz oproštajnog slova njezinih sestara i iz razgovora koji je objavljen u glasili Ave Maria, a predstavljen na stranici Dubrovačke biskupije.

Slijedi, intervju sa s. Viktorijom, objavljen u AM 1/07., u rubrici Da se bolje upoznamo, ali zbog boljeg pregleda cjelokupnog života s. Viktorije, donosimo još jednom.

AM: Sestro, recite nam najprije u kakvim ste Vi rodbinskim vezama s p. Rudolfom Brajičićem, isusovcem?

Mi smo od dva brata djeca. Rudin je otac, čini mi se, drugi sin moga dide, a moj otac šesti. Ja sam tri mjeseca od njega starija.

Kad je moj dida podijelio imanje, svi su se sinovi razišli, kud koji. Uglavnom su se dobro snašli jer su bili marljivi radnici i školovani. Rudinu je ocu dopalo imanje kod Stobreća gdje se kopala mulika. To je kamen što se drobi za cement.

Moj je otac otišao u Slavoniju i tako se nismo, kao djeca, puno poznavali.

Ja mislim da sam ja išla prije u samostan nego p. Rudolf u isusovce, ali, izabrali smo duhovno zvanje neovisno jedan od drugoga. Samo Bog zna tko nam je isprosio zvanje.

TUŽNO DJETINJSTVO

AM: Recite sada nešto o svome djetinjstvu.

Ja sam sedmo dijete u svojoj obitelji. Rodila sam se 7. siječnja 1918. Otac mi se zvao Ivan a majka Kate. Imala sam još osmoga brata. Tri brata su mi umrla još kao djeca. Posebno je težak udarac bio za roditelje smrt mog najstarijeg brata. Bilo mu je tek 16 godina. Harala je opasna, zarazna gripa zvana Španjolica i on je od nje umro. Moja je majka baš tada imala teški išijas. Nije se mogla maknuti iz kreveta ni da ga vidi kako umire. Ona leži u jednoj sobi i čuje kako u drugoj sobi moji stričevi već zabijaju lijes s njezinim mrtvim sinom. Nije se, naime, smjelo ostaviti mrtvaca niti uru vremena otvorenoga. To je bila jako zarazna gripa. I nisu ga čak smjeli zakopati u grobnicu, nego samo u zemlju. To je bila velika patnja za moje roditelje posebno

za majku. I dok je ona tako ležala u bolovima i plakala, osjetila je mene pod svojim srcem i zapavila je: »Gospodine, jednoga mi uzimaš drugoga mi daješ. Budi blagoslovjen za sve!« To se sve događalo kad smo još bili u Podstrani.

AM: Od čega je živjela tako brojna obitelj?

Pa, u početku se živjelo dosta dobro jer je moj did bio sposoban i poslovan čovjek.

Najviše je koristi imao od vinograda. Imali smo vrlo dobro vino i to se prodavalо u Trstu. Imali smo i svoj brod s kojim smo vozili vino u Trst. Zapravo, nije to bio samo naš nego s još nekoliko naših, udruženo. To je bilo prije Prvog svjetskog rata. Kad je Trst kasnije potpao pod Italiju morali smo ostaviti taj posao i sve što smo imali u Trstu. Dobili smo za to neku naknadu. Dida je prodao i brod i onda je sav taj novac razdijelio svojim sinovima. Oni su se potom razišli, svaki na svoju stranu, sa svojim obiteljima. Ostao je samo jedan sin na didovu imanju u Podstrani.

U Đakovu smo imali jednoga strica koji je govorio kako je to bogat kraj i mnogi su naši mještani odlazili tamo jer se u Dalmaciji sve teže živjelo nakon rata. Tako se moj otac odlučio odseliti sa svojom obitelji u Slavoniju. Kupio je jedan posjed Đakovu, i mi smo se onda tamo odselili. Mojoj majci je bilo jako teško ostaviti rodni kraj, ali morala je ići. Bilo je to godine 1922. Međutim, nismo dugo uživali blagodati rodne Slavonije. Već samo nakon šest mjeseci moj se otac teško razbolio na pluća i tako bolestan se mučio još sedam mjeseci. Nakon toga je umro ostavivši nas petero male siročadi. Najstarijemu bratu je bilo tek 16 godina, a meni 4.

PONOVNO U PODSTRANI

AM. Jeste li ostali u Slavoniji i nakon očeve smrti?

Kad je otac bio na samrti rekao je mojoj majci: »Molim te, nemoj ostati u Slavoniji. Ovdje je pokvaren svijet, a ti imaš tri ženske. Vrati se natrag u Podstranu.« Ali ona se već pomalo navikla na taj kraj i sigurno bi ostala bar neko vrijeme. Međutim, moja baba je na svaki način

htjela da se vratimo. Nešto jer nas je žalila što nemamo oca, a nešto jer joj je trebala radna snaga. Nakon tolikih pritisaka moja je majka odlučila prodati sve što smo imali u Slavoniji i vratiti se opet u Podstranu. Did je imao veliku kuću. Mi smo dobili jedan dio s terasom. Majka je sav novac predala didu i onda smo opet živjeli u zajedničkom domaćinstvu. To je bilo za moju majku veoma teško razdoblje života. Bila kao sluškinja, bez socijalnog osiguranja, bez državnog namještenja ili bilo kakve zarade. Ah, bolje da ne govorim sve! Imala je nas petero, ko pet miševa, Najstarijemu je bratu bilo 16, a najmlađemu dvije godine.

No, makar joj je bilo veoma teško nije htjela da mi, djeca, patimo. Kad se sjetim njenog odgoja napuni mi se duša mira i veselja. Čuvala nas je branila kao kvočka piliće. Odgajala nas je u pravom kršćanskom duhu. Imala je veliki Božji dar odgoja. Nikad nas nije istukla. Nikad nam nije rekla koju ružnu riječ. Nikad nismo smjeli protiv drugoga govoriti. Kad sam išla u samostan onda mi je ovako rekla: »Nediljka, što ne bi rekla pred Bogom i pred časnom majkom, ne reci ni pred kim na svijetu.« I još bi me ovako savjetovala: »Ako si rekla, priznaj. Nisi rekla, mirna si. Nisi prenijela, mirna si. Ako ti kažu da si nešto učinila, a nisi, ne ispričavaj se previše. Pred Bogom ćeš biti velika ako znaš pretrpit.« Volim reći da mi je ona bila prvi novicijat. Kad sam o tome jednom razgovarala s ocem Rudom

preko telefona rekla sam mu: »Niti duhovnik, niti isповједник, niti уčiteljica novicijata nisu mi dali toliko koliko mi je dala moja majka«. Posebno je pak, od prvih dana, odgajala moje zvanje. Kad sam ostala siroče u Slavoniji onda su me sestre križarice htjele uzeti k sebi. Rekle su mojoj majci neka me ostavi kod njih da će me one odgojiti, budući da nas ima petero. Ali moja majka je odgovorila: »Bože sačuvaj da ja moje dijete ostavim!« Možda je u duši željela imati kćer u samostanu, jer kad bi s nekim razgovarala znala se pohvaliti, naravno u šali, da će ja biti njezina mala časna sestra. Kad sam bila malena to mi je godilo, ali kad sam мало poodrasla onda sam joj prigovorila što to svakome govori.

GOSPA SE UKAZUJE U SNU

AM: Kada ste osjetili da Vas Bog zove u samostanski život?

S. Terezina Dumičić je bila dominikanka. Mi smo sestrične; ona je od brata a ja sam od sestre. Umrla je 1952. Prije nego je išla u samostan došla nas je pozdraviti. Bilo je to na Gospu od Ružarija. Ali ja tada nisam bila kod kuće jer sam trebala pomoći nekom rođaku raditi na polju. Kad sam to uvečer čula bila sam jako tužna. Plačući sam otišla u krevet. Po noći sam sanjala da je došla Gospa iz Jesenica u Podstranu. Mi smo svi čekali na dvoru, a bilo nas je mnogo. Čekali smo kad će naići da skočimo pred nju da nas blagoslovi. Ali kako se to čekanje malo oduljilo, ja sanjam, majka mi je rekla neka ja ostanem i kada vidim Gospu još iz daleka, neka ih zovnem, oni će odmah izaći da nas blagoslovi. I ja sam ostala čekati. Odjednom ugledam Gospu da je već kod Popove kuće (tako smo to mjesto) i kao da leti prema nama. I samo što sam se okrenula i viknula: – Majko, evo, ide Gospa! – vidim ja da je Gospa već tamo gdje smo je maločas svi čekali. Brzo sam se sjetila da mogu preko jednog prečaca, po vinogradu, brže stići do Gospe. Od silnog

trčanja umorila sam se i pala baš pred Gospu. Ona se sažali, vrati se malo natrag i sklopjenih ruku ide prema meni i pita me: »Što ti želiš?« A ja joj velim: »Gospe moja, ja ti želim biti časna sestra!« A ona me prekriži i kaže: »Bit ćeš!« Sva sretna, požurim se natrag kroz vinograd i zovem: »Majko, majko«. Kako sam to u snu vikala, moja se majka probudila i sva uplašena počela me buditi, onako po naški: »Za Ime Isusovo, dite, okreni se, što ti je?« Uto se probudim i kažem da joj moram nešto reći. On mi ne da, neka sada spavam, sutra će joj pričati. Ali ja joj želim odmah reći. Ispričala sam joj kako sam sanjala Gospu i što mi je ona rekla. Majka me poljubila i rekla: »Dite moje, ako Gospa tako hoće, ona će te prema tom putu i vodit. Spavaj sad mirno«.

Ja sam ovaj san shvatila veoma ozbiljno. Odmah sam se počela vježbati u svemu što časna sestra smije a što ne smije. Imali smo kuću na tri kata. Mi smo bili na najgornjem katu. Moja sestra je bila na najdonjem. Oni su se nešto dolje smijali. Potrčala sam niz stube da vidiš tko se to smije i zašto. Ali već na polovici skala sjetim se da časna sestra ne smije biti značiteljna. I vratila sam se nazad.

U SAMOSTAN SE NE IDE TAKO LAKO

AM: Je li se onda uskoro ostvario Vaš san?

Išla sam na oblačenje svojoj sestrični Terezini u Korčulu. Čim sam tu došla ona mi kaže da ja imam zvanje za časnu sestru. Tada sam bila završila samo osnovnu školu. Kućna je starješica rekla da mogu odmah ostati ako želim. Ali ipak je dogovorenod da čekam do jeseni. Dali su mi popis što sve moram donijeti: madrac, posteljinu, komončin (noćni ormarić), krevet, tanjur, žlice, veša i pitaj Boga što sve ne. O, mili Bože, tko će mi sve to dati?! Kad je to moja ujna vidišela, kaže: »Ajde, to će ti mater odotat i poslije se neće više brinuti za te«. Ali nije to išlo tako lako. One je godine nama krupa sve potukla. Te iste godine oženio se moj brat i udala sestra i to isti dan tako da mater manje troši. Isti dan je bio vjenčani pir i za brata i za sestru. Sve je to značilo da majka ne može opremiti još i mene

te godine. Plakala sam, ali nije se moglo, i gotovo. Prošlo je otprilike godina i pol, s. Terezina se već zavjetovala i premještena je bila u Gradsku kuhinju u Splitu. Moja majka i tetka su odlučile ići je posjetiti. Htjela sam i ja ići s njima ali majka se bojala da neću moći ići pješke oko devet kilometara. Ipak me pustila. Išle smo na Gospu Kandeloru (Svjećnicu). Dok smo čekale s. Terezinu vidjela sam jednu lijepu djevojku koja bila s njima u samostanu. To je bila kandidatica, buduća s. Celina. Za nekoliko je dana trebala otpovoditi u Korčulu. Umrli su joj otac i majka i nije si mogla nabaviti sve što je trebalo za samostan, pa si je došla nešto zaraditi. Pitala sam da li bih i ja mogla tako, ali s. Terezina je odgovorila da sam premala, a ovdje je strašno veliki posao. Opet ništa. Pomirila sam se da moram čekati dok me mater bude mogla opremiti. Ali nakon nekog vremena s. Terezina mi poručuje neka ipak dođem u Pučku kuhinju.

Pošla sam odmah. Oh, Bože, što sam tu prepatila! Sa svježeg zraka, sa slobode, u one zagušljive prostorije, među one velike kotlove, teče, lonce...

Nisam navikla na tako teške poslove. Kad su me poslali da isfregam šest skalina, ja sam to radila cijelo jutro. Sestre su se pitale što radim tako dugo? Bila je jedna slika Srca Isusova na skalama i ja mu kažem: »Srce Isusovo, ja ti više ne mogu«. Drugi put su me poslale da perem škaf (suđe). A tu su bili lonci od 50 litara, meni do pojasa. Kad bi se lonac izvrnuo, ja nisam znala da treba mrvicu podignuti pa da dođe zrak, nego s obadvije ručke diži, i diži, pa ne mogu. Kad sam konačno uspjela pljusnulo je po meni da sam bila sva mokra. Jadna Terezina kad bi me vidjela kako mi ništa ne ide od ruke, govorila mi je: »Molim te, hodi doma.«

Majka mi je rekla da će me doći vidjeti ali da ne može odmah. Ona je bila mudra. Znala je da ako dođe da će se htjeti odmah s njom vratiti doma. I zato je došla tek za mjesec dana. Dotle sam se ja pomalo privikla. Časne su bile dobre prema meni. Č. Rozarija bi me svaki dan vodila na jedno njihovo polje, a kasnije im je to oduzela vojska. Nisam mogla jesti. Čudila sam se

kako one slasno jedu sve od reda, a ja ne mogu ništa. Nakon šest mjeseci dođe č. majka i kaže s. Ivanici neka ja idem u Biograd na more. Tamo je bila izgrađena Banovska bolnica. Trebalо ju je očistiti, sašti štramce, plahte i sve pripremiti za bolesnike. To je bilo 1934. Nisam se mogla niti smjela oprati. Trebalо je poslušati. Ipak su me pustili da idem prije vidjeti majku. Otišla sam predvečer a ujutro sam se već vratila. Tog istog dana sam časnom majkom krenula na put prema Biogradu.

Prije toga smo svratile smo u Šibenik. Tu su se starije časne ljutile na majku Milinković zašto otvara posao u bolnici. One su naučile samo tkati i moliti Boga, a ona sad otvara Pučku kuhinju, sad starački dom, sad opet bolnicu. Ali časna majka je imala svoju viziju i nije se puno na to osvrtala. Krenule smo dalje put Biograda.

KUŠNJE U SAMOSTANU

AM: Jeste li bili odmah sigurni u svoje zvanje u samostanu?

Uvijek mi pada na pamet onaj san kad sam pala pred Gospu, jer sam u samostanu vidjela puno toga što ne valja, gdje se pada. Kad sam odlazila u samostan brat mi je rekao da, makar nemam oca, neka se slobodno vratim doma ako vidim da to nije za mene, neka ne patim tamo bez potrebe. Toga sam se posebno sjetila kad sam se zbilja počela kolebatи u zvanju. Sestre su vidjele da se mučim, i htjele su mi pomoći. S. Bernardica Trogrlić mi je jednom rekla: »Nediljka, vidim ja da ti ne znaš što ćeš. Promisli i odluči se što je za tebe najbolje«. Dala mi je devetnicu Gospu Pompejskoj. Preporučila mi je neka upalim dvije svijeće na noćnom ormariću, neka tamo stavim ovu Gospu, neka raširim ruke i neka žarko molim tu devetnicu. I još je nadodala: »Neka ti Gospa pomogne vidjeti je li to za te. Ako vidiš da nije, razvedri se i odi doma, Ako je za te onda se razvedri i nastavi služiti Bogu.« Osjećala sam se kao u onoj razvalini gdje sam pala pred Gospu i kad mi je Ona rekla: »Bit ćeš.« Treći dan devetnice u meni se vratila neka nova snaga, jedna sigurnost i samopouzdanje. I dobila sam jedno rasvjetljenje posve jasno: u samostan se

ne ide da mi bude dobro nego da služim Bogu i da patim. – Od tada su nestale sve sumnje i dvojbe i cijeli život zahvaljujem Bogu za dar zvanja. Preko te devetnice mi je došla u pomoć. Obistinilo se njezino obećanje iz moga sna: »Bit ćeš!« U Biogradu sam bila godinu dana. Nakon toga sam otišla u Korčulu gdje sam primila redovničko odijelo i započela novicijat.

AM: Što je bila s dotom, jeste li je uspjeli sakupiti?

Ništa nisam donijela. Valjda sam si to zaradila u Splitu i Biogradu prije nego sam došla u Korčulu.

AM: Koliko vas je bilo u novicijatu i tko vam je bila Učiteljica?

Bilo nas je jedanaest. Od tih 11 još smo tri žive u samostanu: s. Ljiljanka, s. Dinka i ja.

Učiteljica nam je bila s. Josipa. To je bila jako duhovna sestra. Nije nam pričala o teškim teološkim stvarima nego o praktičnom redovničkom životu. Nakon nje je bila učiteljica s. Alojzija Brizić. Čula sam da je ona bila školovana, ali mislim da se redovnički odgoj s. Josipe ne može usporediti s ničim, ona je govorila iz srca, ne iz knjiga i škola. Pouke nam je držao p. Vice OP.

Nakon novicijata ostala sam još dvije godine u Korčuli. Nakon toga sam bila premještena u Zagreb gdje sam trebala pohađati medicinsku školu. Još nije bio otvoren samostana u Trnju nego smo stanovale u Paromlinskoj. Tu sam prala robu sa dvije vanjske žene, a u Trnje sam išla spavati.

AM: Jeste li sami izabrali i voljeli medicinsku struku?

Ne, uopće. Kad su odredili da idem u tu školu zavapila sama Gospa da me osloboди medicinske struke. Uvijek sam se k Njoj utjecala kad sam bila u nevolji i kad sam htjela izmoliti neku posebnu milost. Ona je uvijek intervenirala, pa tako i ovaj put. Nisu me, naime, htjeli primiti jer sam imala osmoljetku, trebale su, za ovu školu, još dvije godine građanske škole. Ali časna majka nije lako odustajala od svoje zamisli.

Ostala sam u Zagrebu, i sestre su me privatno poučavale i spremale za ispite. Nisam imala baš vremena za učenje jer, kad se otvorila kuća u Zemunu, poslali su tamo s. Mateju a ja sam morala preuzeti praonu. Radila sam sa ženama, civilkama koji put do pola noći. Mislila sam da će me konačno oslobođiti medicinske škole. Sve su sestre puno radile. Kad bi se vraćala u samostan spavati našla bi majku Milinković gdje mete hodnik. Tome sam se čudila i divila.

AM: Jeste li ipak morali nastaviti medicinsku školu?

Kad sam se još kod kuće odlučivala u koji će samostan poći, nisam htjela ići u milosrdnice makar mi je tamo bila tetka, jer sam se bojala da bih i ja morala biti bolničarka. Bojala sam se mrtvih, bilo me strah gledati rane, krv. Izabrala sam dominikanke da me sve to mimođe. A kad tamo, nisam još pravo ni došla u samostan a morala sam ići u bolnicu. I kad sam svršila novicijat dopala me opet bolnica. No, molila sam opet Devetnicu da barem malo odulje s tim. Draga me Gospa pomalo pripremala za to poslanje. Vidjela je moju slabost i očito je odgađala dok ne shvatim i prihvatom sve iz Božje ruke. Čuvala me, dakle, dvije godine, a treću godinu sam konačno krenula. Tada su već bili nestali svi strahovi, gađenja i slično. Danas, nakon mnogo godina redovničkog i medicinskog staža mogu reći da sam presretna što sam redovnica dominikanka i što sam i medicinska sestra. Kad bih morala još sto puta birati uvijek bih se za isto odlučila. Meni je velika sreća kad mogu pomoći bolesniku, pa makar samo okrenuti kušin da lakše spava ili mu staviti žlicu u usta, okrenuti ga. Jer uvijek su nas učili da samom Bogu činiš ono što činiš nemoćnim i bolesnim. Ako tako gledaš, ima li što ljepšega!

AM: Jeste li napokon završili školu za medicinsku sestruru?

Unatoč mnogim problemima ipak sam završila. Započeo je rat. Nismo mogli pohađati školu do kraja školske godine, nego smo završili ranije, po skraćenom programu. Odmah nakon toga č.

majka me poslala natrag u Biograd. To je bilo 1941. Sjećam se kako smo u Zagrebu jurili u otvorenim kamionima i dijelili zavoje po zdravstvenim stanicama.

NOVO POGLAVLJE ŽIVOTA - BOLNIČARKA U BIOGRADU

AM: Opišite, molim Vas, svoja sjećanja na djelovanje i boravak u Biogradu.

To je, uistinu, veliko i dugo poglavljje. Mogla bih o tome pričati danima. Moje prvo djelovanje kao bolničarke bilo je u bolnici u Biogradu na moru. Na samom dolasku, ispred bolnice, uhvatio me neki strah, zaplakala sam i zavapila: »Isuse, nemoj dozvoliti da te u ovoj zgradi uvrijedim!« Isto sam ponavljala kad sam ušla u bolničku kapelicu. Bila sam mlada, bez iskustva, nije čudo da sam se bojala i sama sebe i drugih.

Prvi dani u bolnici bili su mi teški. Još nisam znala puno oko bolesnika. Falila mi je praksa. Morala sam se ponizivati do crne zemlje pred onim bolničarkama i bolničarima koji nisu uopće imali bolničarsku školu, ali su imali praksu. No, malo pomalo, ušla sam u posao. Nakon nekog vremena poslali su me opet u Zagreb na doškolovanje, da svršim za instrumentalku i za rendgen jer nisu imali nikoga za taj posao. Kad sam se ponovno vratila u Biograd radila sam u operacionoj sali i u rendgenu. Eto, opet sam morala stjecati nova iskustva.

AM: Jeste li bile plaćene za svoj rad u bolnici?

To je posebna priča. Imale smo neku mizernu, simboličnu plaću, mnogo manju od jedne čistačice, dakle, četvrtinu od plaće jednog bolničara. Nismo imale niti socijalno osiguranje, tek toliko da živiš. I to samo zato što smo redovnice. Nismo imale ni godišnji odmor. Dobile smo samo osam dana za duhovne vježbe. U ono doba je tako bilo za sve redovnice. Sve je bilo kao na dobrovoljnoj bazi, jeftina, odnosno besplatna radna snaga. Kad je došao komunizam onda smo imale ista prava kao i drugi zaposlenici, ali nažalost to je bilo kratkog vijeka. Ubrzo smo morale napustiti bolnicu i vratiti se u samostan.

TUŽNA SJEĆANJA NA RATNO RAZDOBLJE

Što se tiče rada u bolnici, sestre su svi jako poštivali i voljeli, kako pacijenti tako i narod u Biogradu. S Božjom pomoći nismo nikada osramotile Red. Sam posao nam nije bio težak, ali bio je rat i tu su se izmjerenjivale sad jedna sad druga vojska. Biograd je bio u žici, a bolnica je bila van žice. Preko dana su bili Nijemci, a po noći su bili partizani. Oni su tražili stručne bolničarke da idu s njima u šumu pomoći ranjenicima. Mnogo puta sam se sakrila u bolesnički krevet da me ne bi odveli. Znam da je i partizanima trebala bolnička pomoć ali ja nisam imala snage ići za njima u šumu, jer sam ja redovnica. Jedne noći su došli, iskopčali rendgen i odnijeli ga u Vis. Imali su jednog svoga tehničara ali nisu imali aparate. Bilo mi je žao tih naših ljudi kad sam vidila kako pate. Zato smo im pomagala koliko smo mogle. Ali nagledala sam i njihova zvjerstva. Jednom sam skoro psihički stradala kad sam vidila kako jednog čovjeka objesili na maslini. Drugi put, kad sam tresla madrac, vidjela sam tri vojnika kako vode sa sobom tri čovjeka, civila po jednoj livadi. Oni su zapomagali, klekli su pred vojnike, sklapali ruke i molili da ih puste. Mislila sam, Bože moj, što će ovo sad biti? Nisam se nego okrenula u sobu i čujem, bum, bum, bum. Strelijali su ih! Otišla sam u kapelu. Činilo mi se da će psihički stradati. Takvih je slučajeva bilo mnogo.

AM: Jeste li kad doznali tko su bili ti koji su ubijali i koji su bili ubijeni?

A tko bi to znao! Bio je rat. Nismo se ni usudili pomisliti tko je prav, a tko kriv. Svatko je strepio za svoj život. Najgori su bili špijuni. Uvijek si morao biti na oprezu što i s kim govorиш. Sjećam se kako je jedan čovjek išao svojim kolima na polje. Naišao je na minu. Bio je teško ranjen, ali je ostao živ. Šest mjeseci sam ga liječila jer je bio na mom odjelu. Jedno poslije podne on je raspravljaо s drugim bolesnikom što je ležao uz njega. Nije siromah znao da je to bio partizanski špijun. Ne znam o čemu su pričali, ali te iste noći došli su partizani i odveli ovog ranjenika kojeg sam ja njegovala i likvidirali ga. To su bili strašni i bolni trenuci.

ILI POSTATI PARTIZanke ili van iz bolnice

Ima još jedan slučaj za koji ja uvijek zahvaljujem na Božjoj providnosti. Bilo je jako puno ranjenika. Ležali su čak na podu. Masovno su umirali od tetanusa. Oružje je bilo otrovno i koji bi zadobio i malu ranu odmah je dobio tetanus. Nije bilo lijeka i oni su umirali. Nisu mogli leći da dobiju malo zraka. Sjedeći su umirali. Bilo je više civila nego vojnika. Sad kad na to promislili jeza me hvata. I budući da je toliko ljudi umiralo počeli su neki nas optuživati da smo nemarne i da se ne brinemo dovoljno. Bože moj, a što mi možemo učiniti bez nužnih lijekova. Bio je to samo izgovor da nas potjeraju iz bolnice. Bolnicu su bili već preuzeli partizani i naravno, trebale su biti tu zaposlene samo partizanke. I dogodilo se da smo mi sestre u roku od 24 sata morale ostaviti bolnicu. Jednu večer zove komesar u svoju kancelariju sve sestre. Bilo nas je 16 u bolnici. Još nije bio do kraja završio rat. Borba je još trajala u Kninu. Taj nam je komesar, bez ustručavanja rekao, pošto je ovo vojna bolnica, moramo ili postati partizanke, dakle skinuti se u civil, ili još večeras otići iz bolnice. Nismo se željele odreći svog redovničkog odijela niti svoga zvanja, i morale smo izabrati ovo drugo. No, naša ga je starješica, s. Štefana Karmelić, molila da smijemo ostati do sutra jer je već sumrak. Ujutro će javiti časnoj majci neka nas ona rasporedi. Ne možemo mi ići same bez znanja svoje vrhovne poglavarice. Komesar je imao uviđavnosti i ostavio nas je do sutra. Bilo je to 23. 12. 1945. uoči Badnjaka. Molila je još komesara i

da nam dade makar po jednu deku da se imamo čime pokriti. Prvu noć nas je ostavio ali drugu više nismo smjele dočekati. I otišle smo pred sami mrak, oko 2 km udaljen Biograd. Zanimljivo, ni jedna od nas nije bila žalosna što mora napustiti bolnicu. Išle smo

pjevajući. Ljudi plaču, a mi pjevamo. Plakali su bolesnici ali jednakako tako i Biograđani. Brzo se, naime, pročulo da nas tjeraju iz bolnice. To je za njih bio šok. Nismo znale kuda ćemo.

ZGODE I NEZGODE U NOVOM, PRIVREMENOM SMJEŠTAJU

Providnost nam je priskočila u pomoć. Jedan čovjek nam je dao svoju kuću praznu. Legle smo na pod, na štramce kojeg smo uvijek nosile sa sobom. Dakle, sada imamo barem krov nad glavom, već je i to nešto. Sutradan je Badnjak kad se ionako posti, a dalje ćemo već kako Bog da. Kad smo došle u tu kuću mi mlađe smo se smijale i zabavljale na svoj račun. Ja sam imala tek 24 ili 25 godina. Starije su bile malo zabrinute, one su gledale malo drugačije na život. Nemamo što jesti, imamo samo krov nad glavom. Sutradan je Badnjak. Kad najednom netko pokuca na vrata. Bila je to jedna žena što je imala restoran. Donijela nam je kupusa i žlice. Malo kasnije su nam donijeli i malo vina. Jele smo to na podu, smijale se i radosne išle na počinak. Ujutro je kiša silno lijevala. Starješica kaže, danas je Badnjak, nemamo ništa za jesti, moramo postiti. Išle smo u crkvu. Tu su nas okružile žene i počele plakati, kako to da moramo otići. Zbilja su nas ljudi jako voljeli. Izlazimo mi iz crkve, približi nam se jedan čovjek i kaže da ima novi šparhet. Molio nas je neka nikome ne kažemo tko nam je to dao. Odmah je došao i montirao ga. Nikome ga nije pokazivao niti ga je htio dati onima koji su ga pitali. Nije se ni usudio reći da su to bili partizani. Oni bi samo ušli u kuću i odnijeli sve što se nositi može. Ljudi su sakrivali stvari koliko su mogli. Kad je peć šparhet bio montiran dođe drugi jedan čovjek i doneće nam cjepanice za ložiti. Ne trebam ni govoriti kako smo bile sretne što ćemo se za Božić moći barem malo ogrijati kad već nemamo ništa drugo.

Ova naša privremena kuća je bila na samom raskršću. Najednom vidimo kako neki čovjek ide prema našoj kući. Bio je to onaj koji je prije par dana izašao iz bolnice. Počne najprije jadikovati zašto smo mi potjerane, a onda izvadi iz jednoga džepa flašu ulja, iz drugoga

flašu prošeka i od nekud jednu suhu ribu. Evo ti našu Badnju večer! Ali u čemu ćemo to skuhati? - pita se straješica, s. Štefana? Opet dolazi jedna žena koja je imala restoran i donese čaša, žlica, vilica, tanjura, točno koliko je nas. Donijela je i teče za kuhanje u jednoj velikoj košari, i govori: »Molim vas, ovo sam ja imala u bunkeru, nisam im dala, nemojte nikome reći da je to moje.« Drugi su nam donijeli, brašna, ribe, suđa, i baš svatko je ponavljao: »Nemojte reći da je to moje!« Svi su, očito, imali male zalihe kod kuće ali su bojali da im to ne oduzmu pa su sakrivali gdje god su mogli. Malo kasnije je starješica tražila iz ljetnikovca nešto kreveta i krevetnine pa smo i to dobili, tako da smo imale i na što leći. Božja nas je providnost pratila na svakom koraku.

AM: Kako to da ste ostale tu, makar niste imale posla?

Biograđani, ljudi civili, nisu nam dali ići. Uvjerili su nas da će se stvari promijeniti i da ćemo se mi opet vratiti u bolnicu. U međuvremenu je časna majka javila da starije sestre idu u Šibenik. Među njima je bila s. Bogoljuba. To je bila jako dobra sestra. Svetica. Ne znam prezime. Hvarka je bila. Onda s. Jordana i druge. Mi mlađe smo ostale u toj kući nadajući se da će se kako su nam govorili mještani.

Ljudi su nam često donosili nešto za hranu, ali bilo je i dana kad smo gladovale. Ja sam počela popravljati cipele. I to sam naučila kao mlada djevojka i kasnije sestra. Kad bi se izderala cipela, morali ste baciti sve osim kože jer je ona bila jako dobra. Onda bi je ja stavila na kalup, pa nategni, a ispod švilac. To sam radila za pola litre ulja. Isto tako sam znala nekome isplest džemper za pola litre ulja. Dogodilo se nismo imale baš ništa za jesti. Kad eto opet Božje providnosti. Ugleda starješica ženu Janju kako na tovaru nosi dvije vrice kao da ide u mlin, i kaže: »Dico moja, nećemo trebati danas postiti. Eno, ide Janja u mlin, donijet će nam malo brašna.« Ali dobra žena Janja nije išla u mlin nego ravno u naš dvor. Iskricala tu svoga tovara. Božje moj, što li je sve donijela! Bilo je tu

fritula, mesa, ribe, sira, svega pomalo. Iskrena, poštena žena odmah nam je rekla: »Znate sestre moje, nije ovo sve od Janje, ovo smo mi žene skupile i rekle: Kad možemo hraniti vojsku Titovu možemo i Kristovu.«

U ovoj smo privremenoj kući bile nekoliko mjesecu, točnije, do drugog mjeseca. Kad su upravitelji bolnice vidjeli da mi ipak živimo i da je Zadar sloboden, htjeli su otvoriti tamo bolnicu gdje su dolazili ranjenici iz pokrajnjih mesta i civili koji naiđu. To je bilo, Bože sačuvaj! I kad su vidjeli kako nas ljudi hrane a ništa ne radimo, onda su nekoliko nas poslali u zadarsku bolnicu. Među njima sam i ja bila. Tu mi je bilo jako teško. Bilo je ljudi od 100 kila i morala sam ih vući s jednim mladim dječakom (bolničarom) na rendgen, preko skala. Pucala su mi leđa. Imala sam 60 bolesnika koji su ležali potleh, a dali su mi na pomoć dva mlada bolničara, od svojih 15-16 godina. Oni su htjeli samo davati injekcije i ništa drugo. Bila sam odgovorna na odjelu i nisam im po savjeti mogla dati da oni dijele lijekove i daju injekcije, jer ako se što dogodi onda sam ja kriva. Bili su, naravno, ljuti na mene i za osvetu bi me svaki čas tužili komesaru. Kad sam bila pozvana na red ostala sam čvrsta. Nisam htjela a ni mogla popustiti njihovim pritiscima. Bila sam spremna i otići, pa neka netko drugi preuzme tu odgovornost. Ovaj naporan i odgovoran rad toliko me iscrpio da sam dobila infiltrat na pluća. Časna majka mi otvoreno kaže: »Što će s tobom, dođeš li u Korčulu, nemaš što jesti. Ako misliš da će ti kod matere biti bolje idi slobodno doma.« Međutim, ja više nisam imala kuću. Za vrijeme rata su mi je spalili i ubili braću. Ostala je samo mater i sestra. Pošla sam, ipak, k njima. Bila sam tu nekoliko mjeseci. Majka i sestra hodale su naokolo raditi samo da nešto zarade kako bi mi pomogle. Čak su i prosile po selu jaja i prošek da se malo ojačam. I hvala Bogu, oporavila sam se i onda sam se vratila u samostan. Tada su me poslali natrag u Biograd, jer su u međuvremenu sestre ponovno počele raditi u bolnici. Ja sam tada bila starješica. Ali sada su bila već druga vremena. Komunisti su tražili svoj personal i

opet su nas htjeli otpustili. Tražili su bilo kakav povod za to. Na sestre su pravili pritisak neka se skinu i neka rade u civilu. Htio je prevariti sestre pa im je rekao neka se samo skinu, neka se ne boje starješice, ona je već sigurno njihova. U Splitu su se milosrdnice već skinule u civil, tako i druge sestre, pa su mislili zašto ne bi i mi. išle u civilu i druge sestre, pa zašto ne bio i mi išle u civilu. Ja sam mislila, ako idemo u civil od nas nema ništa. Mislila sam u sebi: »Bože moj, ja sam došla da bude sestra. Ako ćemo se raspasti daj da budem zadnja, da te nikada ne iznevjerim«. Imala sam kao desnu ruku vrlo pouzdanu s. Augustinu Medić. Kad bi ona vidjela da netko s našom kojom sestrom pregovara ona se odmah tu ubaci. Jedne noći je došao neki komesar u bolnicu kad sam ja bila dežurna. Glumio je da je bolestan. A zapravo htio me uvjeriti da se skinemo u civil. Cijelu me noć mortifika. Najprije lipo, pa grubo. Govori da od glave riba smrđi, da sam ja za sve kriva, da ja branim sestrama da učine ono što oni traže. Rekla sam da me može i streljati ako hoće, ali mi ne odustajemo od svoga redovništva. I tako nije ništa uspio. Hvala Bogu sestre su bile hrabre. Inače, uvijek smo njegovale zajedničku molitvu, nikada ni jedna sestra nije izostavila mjesecni ritir. Čak se i čitalo za vrijeme večere i ručka. To nam je sve davalo snagu da smo mogle izdržati sve ono što smo proživljavale.

Eto, ne znam što bih vam više pričala. Samo znam da sam bila u Biogradskoj bolnici na početku i na svršetku kad su nas ukrcali jer smo odbile skinuti habit. Ja sam bila sigurna da će mene ostaviti i staviti u zatvor. Jer sve sestre koje su bile odgovorne na svojim odjelima već su bile predale svoj inventar, a moj inventar u operacionoj sali i u rendgenu nisu htjeli primiti.

Ja sam s Božjom pomoći ostala mirna. Skupila sam svoju robu, stavila na sred hodnika i plela sam pletivo. Kad je došao dr. Carević, ja

mu kažem: »Znate, doktore, još malo čekam dok mi je brod, a onda ćete mi vi potpisati da niste htjeli primiti inventar. Ja neću ostati van sestra iako vi nećete primiti moj inventar.« Onda je rekao neka dođem da će primiti. I tako je to sve završilo.

AM: Zašto Vam nije htio odmah primiti inventar?

Bilo im je najteže što ja idem, jer nisu godinu dana imali drugu instrumentalku i tehničara za rendgen. Tu i tamo su dolazile iz Zadra sestre milosrdnice za hitne operacije. Nije im bilo lako jer su za isti posao koji sam ja sama morala raditi sada dolazile barem dvije ili tri. One, naime nisu čistile sve nakon operacije što sam ja morala činiti.

AM: Koje ste godine napustile Biograd?

Biograd smo napustile u mjesecu svibnju 1959., a došle su u mjesecu studenome 1934. Bile smo tu u bolnici 25 godina. Morale smo napustiti zato jer se nismo htjele skinuti u civil. Ni časna majka ni mi to nismo htjele prihvati. Bila je opasnost da će se koja sestra dati nagovoriti, a smo na svaki način podržavale jedna drugu i nisu uspjeli.

Kad je potpisao taj inventar, ukrcao nas je u jedan kombi i odveo nas na brod. Tamo nam je ljutito rekao: »Vražje babe, sad bih najradije s vama u Koreju na prve redove«. U Koreji se tada vodio žestok rat. Eto, to nam je bilo umjesto hvala za potpuno besplatan 25 godišnji rad.

PONOVNO U KORČULI

AM: Kuda ste krenuli iz Biograda?

Časna majka nas je već bila rasporedila gdje će koja. Ja sam se vratila u Korčulu. 24. svibnja iste godine dobila sam službu podučiteljice novicijata. Učiteljica je bila s. Gabrijela Batistić. Ali malo sam joj mogla pomoći. Već nakon nekoliko dana odmah su me uočili. Jednom je profesoru pozlilo. S. Dominika Berković me poslala da idem brzo u Dom zdravlja pomoći. Ne znam više što sam učinila, ali liječnik je poslije priznao da sam učinila stručno i dobro. Budući

da tu nisu imali trenutno stručne medicinske sestre počeli su me u tom svojstvu slati po gradu davati injekcije. To mi je bio najteži period života. Onda je penicilin trajao po tri sata. A ja nisam imala jednoga pacijenta nego po nekoliko. Doktor bi samo propisao injekciju i poručio po s. Dominiki neka pošalje onu časnu. Dogodilo bi se koji put da ne bi po noći spavala ni pet minuta. Ljudi bi me od kuće do kuće pratili. Kad bi, naime, završila kod jednoga bolesnika njegovi bi me ukućani otpratili do drugoga, ovaj opet do drugoga, i to sve od kuće do kuće, ovisno koliko je bolesnika bilo. Dogodilo se da se po 15 dana nisam skinula, tj. nisam legla u krevet. Bože moj, koliko je tu bilo žrtava!

AM: Jeste li se tu redovito zaposlili?

To je počelo od 1959., a u radni odnos su me primili tek 1967. Radila sam bez socijalnog osiguranja, bez državnog namještenja, bez išta. Dakle, devet godina sam radila bez plaće.

Kasnije, kad je trebalo sređivati papire, priznali su mi tek nekoliko godina. Ali to još nije sve.

Pred samu penziju je došao neki zakon da se bodovi revidiraju. Mi, bidne dumne, nismo

se ni znale ni mogle boriti i sram nas je boriti se. Ustanovilo se, naime, da imam tek 800 bodova, a trebala sam imati barem još toliko zbog moje škole i prakse. To bi mi, dakako, uvelike smanjilo mirovinu. Nakon mojih intervencija pravnik je ustanovio da mi nije u radnu knjižicu upisana moja stručna sprema. Vodili su me samo kao običnu radnicu. Rekao je da tužim nadležne u Korčuli, ali to nisam nikada učinila. U Domu zdravlja u Korčuli sam radila sve do 1979. U mirovinu sam otišla godine 1961.

Eto, nakon 40 godina radnog staža, s potrebnom stručnom spremom, ja sada imam najmizerniju mirovinu.

AM: Čime se bavite kao umirovljenica?

Odmah nakon umirovljenja stavili su me za prioru. Kad je taj 'križni put' svršio 'bacila' sam se u poljoprivredu. Vrt mi je najmilije mjesto gdje se opuštам, gdje zajedno s kupusom, blitvom i svim drugim povrćem zahvaljujem Bogu za sve njegove darove. Divim mu se zbog njegove nedokućive mudrosti i dobrote. Osim toga, uvijek nešto pletem. Kad je nabavljena mašina za pletenje džempere uvijek imam 'naručitelja' i u samostanu i izvan njega.

Radosna sam što mogu pomoći i našim bolesnim sestrama. Pomažući drugima ja zaboravim da je i meni već osamdeset i deveta. Bože pomozi! Neka mu je sto puta hvala i slava za sve!

Poruka mladima

AM: Što biste poručili mlađim sestrama?

Sretan je onaj kome Bog dade milost zvanja. A tko ima zvanje neka ne misli je to njegova zasluga. To je milost, to je dar. Tko zna tko je meni isprosio zvanje! Cijeli život sam zahvalna Bogu za zvanje i često puta sam se morala boriti za njega. Tko čuva zvanje, zvanje će sačuvati njega. Još bih rekla svima: da se rodim još sto puta, sto puta bih bila sestra dominikanka i medicinska sestra da mogu raditi za Boga i za čovjeka.

Razgovor vodila s. Slavka Sente rujan, 1998.

STIPE RAKULJIĆ

27. 10. 1924. - 30. 07. 2013.
– brat s. Ladislave Rakuljić –

Moj brat Stipe rođen je 27. listopada 1924. u Jesenicama kao prvo od petero djece, od oca Ante i majke Kate.

Rano smo izgubili oca te je nas petero djece ostalo samo s majkom, s djedom i s bližom rodbinom.

Odmah nakon završene škole Stipe se zaposlio u tvornici u Dugom Ratu. Bio je dobar, pobožan, vrijedan, redovito je išao u crkvu, pomagao majci, bratu i sestrama. Kao zreo mladić osnovao je vlastitu, sretnu, obitelj, imao je četvero djece, kojima je bio brižan i voljeni otac.

Moj brat Stipe bio je, Bogu hvala, uvijek dobrog zdravlja, ali posljednjih godina života zahvatila ga je teška bolest. No unatoč tome on je strpljivo nosio svoj križ. Svakog prvog petka u mjesecu, mjesni župnik, Don Nenad Čundić, ga je posjećivao i donosio mu duhovnu okrje-

pu. Naša sestra Marija i njegova djeca bili su mu uvijek na usluzi i molili Boga za njega.

Mnoštvo ljudi, te bliža i daljnja rodbina i prijatelji koji su došli ispratiti Stipu na vječni počinak, bio je znak koliko su ga svi voljeli i cijenili. Molimo sada Boga za njega, neka ga nagrađi za sve patnje koje je proživio, a i za dobra koje je učinio tijekom svojih 89 godina života.

Ovom prigodom želim zahvaliti, u ime cijele svoje obitelji, svima koji su nam iskazali sućut i došli na sahranu. Osobito zahvaljujem č. majci Katarini i sestrama iz Korčule, Zagreba, Splita i Šibenika, kao i braći dominikancima: p. Luki Prceli i p. Nikoli Dugandžiću. Zahvaljujem i mom najbližem susjedu, Don Juri Naranča.

Velika zahvala svima onima koji ga se sjećaju u molitvi.

s. Ladislava Rakuljić

fra ZVJEZDAN LINIĆ

1. 03. 1941. - 7. 12. 2013.

U Samoboru je u subotu 7. prosinca 2013., nakon teške bolesti, u 73. godini života, 56. redovništva i 47. svećeništva, preminuo fra Zvjezdan Linić, franjevac.

Fra Zvjezdan Vjekoslav Linić rođen je 1. ožujka 1941. u Svilnom, u blizini Gospina sjetišta Majke Milosti na Trsatu. Svoj pastoralni svećenički život posvetio je najviše mladima i Franjevačkom svjetovnom redu. Velikom broju mlađih pomogao je da kroz sakramente kršćanske inicijacije uđu u Crkvu i da upoznaju Krista. Njegov glavni svećenički posao bio je navještanje evanđelja i to kroz redovite propovijedi radnim danom, a osobito nedjeljom u crkvi sv. Franje na Kaptolu, a potom i kroz brojne vjeronaučne susrete s mladima i manje mladima.

Posebno će ostati upamćen po brojnim tečajevima duhovnih vježbi i seminarima duhovne obnove za sve staleže u Crkvi, koje je održavao najvećim dijelom u kući susreta *Tabor* pri

Franjevačkom samostanu u Samoboru. (usp. Bitno.net)

Fra Zvjezdan je svojevremeno držao duhovnu obnovu i našim mladim sestrama, dominikankama, u Zagrebu, a mnoge su sestre prisustvovale njegovim seminarima i molitvenim susretima u Samoboru. Usuđujem se reći da se sada, po njegovu zagovoru, mogu dobiti mnoge milosti. Mnogi su već tvrdili i da su čudesno ozdravili. Stoga mu i mi izražavamo zahvalnost, a njegovu plemenitu dušu izručamo dobrom Ocu Nebeskome.

“Netko je rekao da je zapravo fra Zvjezdan umro mlad, da je mogao još poživjeti i toliko

toga dobra učiniti. To je istina, no možda se može reći i da je svime što je činio, svojim susretima s mnogima, svojom zauzetošću za čovjeka, svojom ljubavlju ispunio mjeru koju mu je Gospodin namijenio. Zasigurno, rijetko je tko toliko ljudskih života dotaknuo. Rijetko je tko tolikima pokazao smisao života. Rijetko je tko tolikima olakšao put do Boga, do ljubavi, do blagoslova”, napisao je o svom subratu fra Dar-ko Tepert ovih dana na portalu Bitno.hr.

Fra Zvjezdan Linić pokopan je u srijedu, 11. prosinca 2013. u Samoboru, a na posljednji ispraćaj voljenog franjevačkog redovnika došlo je više od 10.000 ljudi.

s. Slavka, Bitno.net

MEDITATIVNI KUTAK

Božićna poruka nama

Bog sebe izražava u našoj i po našoj ljudskoj krhkosti, po siromaštvu i trpljenju; time je spojeno nespojivo: Bog je ponizan i jedino tako Svetomoguć; on je uvijek Manji i jedino tako uvijek Veći; on je slab i jedino tako Jak; on je umirući i jedino tako Živ i Istinit; on je krhki i jedino tako Neslomivi.

Nije moguće prebrzo preletjeti ovaj paradoks vjere. Obzorje na kojemu se pojavljuje Bog zove se poniznost. Ako čovjek ne traži u tom smjeru, neće nikada susresti Boga.

Zaustavi se i ti pred jaslicama i osluškuj. Čut ćeš riječ, čut ćeš poruku. Jer, Isus svakome govori. Pitanje je jedino koliko imamo uši da čujemo, oči da vidimo. Isus ti i danas govori:

Zagledaj se u jaslice. Osjeti što se to dogodilo prije više od 2.000 godina u Betlehemu. Nemoguće je da ti taj prizor ne progovori. Slušaj pažljivo.

Postao sam djetetom. Postao sam čovjekom. I to je volja moga nebeskog Oca. Jer, On je tako ljubio svijet da je Sina svoga dao. Dogodilo se Utjelovljenje. Prepoznaj u tome svekoliku moju poniznost. Postao sam čovjekom. Shvati to u svjetlu svih svojih iskustava sa sobom i s drugima. Ja sam želio biti u svemu vama jednak osim u grijehu. Želim da me prepoznaš u svakom čovjeku. Jer ono bitno što čovjeka čini čovjekom tajna je

i moga bića, moje osobe. Htio bih da u svakom čovjeku otkrivaš moje crte, moju prisutnost. Htio bih da moje Utjelovljenje ispravi tvoje poglede na ljude. Svi su ljudi moja braća, tvoja braća. Ako i ima zla u svijetu, ipak je čovjek u cjelokupnoj tajni stvaranja neizreciva vrijednost. Postao sam čovjekom da i ti budeš autentično ljudsko biće. Neka te moje Utjelovljenje oplemeni. Otkrij biser života u tajni svoje osobe, jer sam radi tebe postao čovjekom. Otkrivaj vrijednost ljudi oko sebe, jer sam radi njih postao čovjekom.

Postao sam djetetom. Dijete je nejako, krhko, slabo. Ono je upućeno na druge. Dijete ne može bez majke, bez oca. Dijete živi od ljubavi drugih, najbližih. Zato dijete može biti smirenio i sigurno u naručju oca, na grudima majke. Tako sam i ja počivao na grudima svoje Majke, bio upućen na Josipovu zaštitu. Dijete ne vodi brigu o planovima, nesigurnostima i tjeskobama svojih roditelja. Ono se prepušta ljubavi. Dijete se ne pravi važno. Njegov je otac velik i jak i snažan i sve može.

Postani djetetom. Budi malen. Ako ne budete kao djeca, nećete ući u Kraljevstvo nebesko. Tek s povjerenjem djeteta moći ćete shvatiti i osjetiti svu ljubav nebeskog Oca. Tek se kao djeca možete prepustiti njegovom krilu. Neka nestane u vašim

srcima straha. Ne bojte se: dragocjeni ste u očima moga nebeskog Oca. Postao sam djetetom da vam pomognem da i vi budete kao djeca, da osjetite onu ljubav koja može usrećiti.

Božić je: to je blagdan moga rođenja. To je dan kad sam postao čovjekom, kad sam postao djetetom. Budite i vi dovoljno maleni da služeći u ljubavi usrećite sve oko sebe. Moja poniznost neka potakne i sve vas na poniznu i strpljivu ljubav. Moje služenje neka vam otkrije ljepotu života za druge, služenja drugima.

Postani i ti čovjekom, čovjekom za druge, čovjekom plemenitosti i dobrote. Postani i ti djetetom, jer čovjek se uvijek može nanovo roditi ako je i star: snagom Duha Svetoga. Postani djetetom nebeskog Oca koji te uvijek jednako ljubi.

“Ne boj se Božjeg pohoda. Ne boj se Božića, malenog i jednostavnog djeteta u kojem te sam Bog pohađa. Ne plaši se za svoj život i svoju slobodu. Daruj u toj slobodi ljubavi čitavo svoje biće Božjim planovima. Prepoznaj svoje biće i tajnu svoga života kao Božji dar. Ne boj se sadašnjih kriza i poteškoća.

Ne boj se za sutra i za budućnost. Ne boj se prijetnji siromaštva i oskudice. Ne boj se. Isus te je pretekao u malenosti i siromaštvu da ovu zemlju obogati sobom, svojim bićem. Ne boj se!”

Fra Zvjezdan Linić

RAZBIBRIGA

Oglas

Stavlja Cigo oglas u novine:
– Ko ima para nek' se javi. Ja imam novčanik pa da nešto iskombiniramo.

Puževi

Šeta puž parkom kad nađe njegov prijatelj s razbijenom kućicom.
– Što ti se dogodilo?
– A što se dogodilo … Eto, bespravna gradnja, pa rušili.

Muško

Pita dijete oca:

– Tata, što znači biti muško?

Otac odgovara dubokim glasom:

– Ponašati se odgovorno i brinuti o svojoj obitelji.

Na to će dijete:

– Kad porastem i ja želim biti muško kao mama!

Tučnjava

Potukli se Bosanac i Crnogorac. Poslije tučnjave pitaju Crnogorca kako je bilo. Kaže: – Njega odvukla policija k'o psa svezanog, a mene k'o kralja na nosilima.

Lopine

Mali Ivica je strašno želio 100 eura. Svaki je dan molio Boga da mu ih posalje, ali nikako da dođu. Odluči on poslati pismo, no u pošti nisu znali što bi s pismom upućenim Bogu, pa su ga poslali u Vladu. Linića je dirnulo pismo i odluči poslati Ivici pet eura, jer što će malom Ivici toliki novac. I dobio Ivica pet eura, oduševio se odgovorom i odluči poslati pismo zahvalnosti: „Dragi Bože, puno ti hvala kaj si poslal lovu. Samo nemoj više slati preko Vlade jer su lopine maznule 95 eura. Tvoj Ivica“